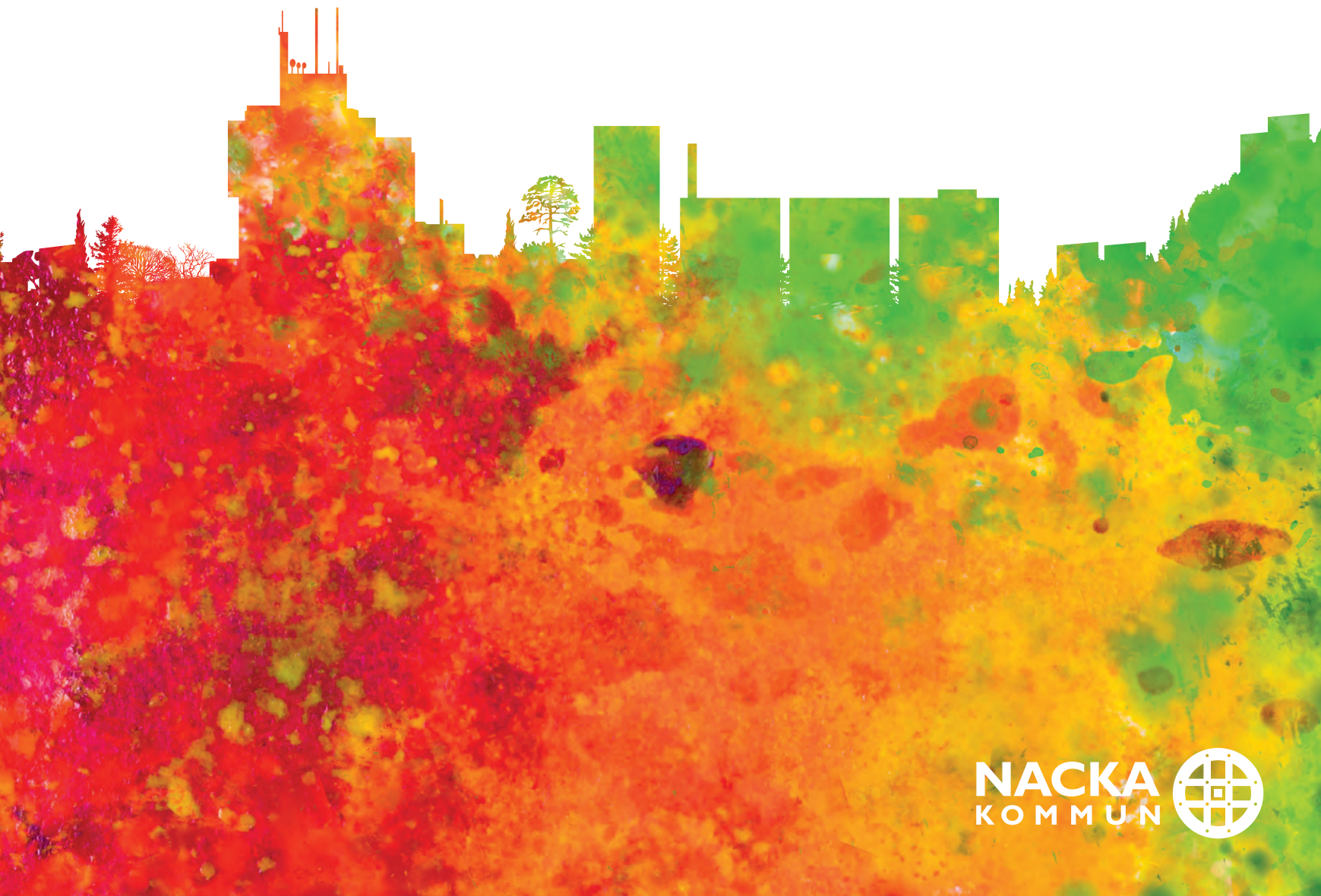

2018

ÅRSREDOVISNING

INNEHÅLL

Om årsredovisningen _____	3	Vägen till jobb och egen försörjning _____	32
Nacka Årets superkommun _____	4	Fritidssatsningar och uppmärksammat föreningsliv _____	35
Hänt i Nacka _____	5	Nacka först med kundval i kulturskolan _____	37
Politisk styrning och organisation _____	6	Nacka stad ger plats för nya bostäder och verksamheter _____	39
Förvaltningsberättelse _____	8	Framkomlighet och hållbart resande _____	40
Nacka och omvärlden _____	8	Stöd och omsorg i tidigt skede _____	42
Ekonomiskt resultat _____	10	Nacka har landets bästa skolor _____	44
Kommunens måluppfyllelse _____	16	Äldrevänlig kommun med fokus på hälsa _____	46
Attraktiv arbetsgivare med högt medarbetarengagemang _____	19	Välfärdsförnyare utvecklar service till gode män _____	48
Nackas klimat- och miljömålsarbete _____	21	Fördjupad ekonomisk analys _____	50
Nackas verksamheter _____	22	Resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys _____	54
Nöjda Nackabor i Årets superkommun _____	22	Tillämpade redovisningsprinciper _____	55
Nacka stad växer fram _____	24	Noter _____	57
Funktionella lokaler och effektiv markförvaltning _____	26	Bilaga 1 _____	60
Skola i topp och satsning på förskollärare _____	28	Bilaga 2 _____	66
Utveckling av familjestöd och måltider för äldre _____	31	Revisionsberättelse _____	67

OM ÅRSREDOVISNINGEN

Årsredovisningen är kommunstyrelsens redogörelse till kommunfullmäktige om kommunens samlade verksamhet och ekonomi under det gångna året.

Årsredovisningen tar upp viktiga händelser, verksamhetens måluppfyllelse och hur skattepengarna har använts. Den vänder sig till Nackabor och företagare i kommunen, men även till samarbetspartner, leverantörer och kreditgivare.

Kommunstyrelsens ordförande och stadsdirektören inleder med att sammanfatta året och blicka framåt. Förvaltningsberättelsen summerar året som gått och ger en analys av omvärlden samt hur nationella och globala händelser påverkat Nacka. Betoningen ligger på kommunens måluppfyllelse

och det ekonomiska resultatet för 2018. Utöver det redovisas bland annat personalförhållanden, kommunens styrmodell och arbete med miljömål.

Kommunens olika nämnder och verksamheter rapporterar om vad som varit i fokus under året. Här beskrivs också det ekonomiska resultatet i korthet samt särskilda uppdrag från kommunfullmäktige.

Årsredovisningen avslutas med en fördjupad ekonomisk analys som tillsammans med förvaltningsberättelsen utgör obligatoriska inslag. Den ekonomiska analysen redogör för det samlade ekonomiska utfallet av kommunens och koncernens verksamheter, verksamheternas finansiering och den ekonomiska ställningen vid årets slut.

NACKA ÅRETS SUPERKOMMUN

Kommunstyrelsens ordförande Mats Gerdau och stadsdirektör Lena Dahlstedt ser tillbaka på ett händelserikt år då Nacka också utsågs till Årets superkommun.

Vad säger ni om att Nacka blev Årets superkommun 2018?

Lena: Årets superkommun är en väldigt rolig utmärkelse att få eftersom den är helt faktabaserad och speglar hur det faktiskt ser ut inom våra olika områden. Utmärkelsen är ett kvitto på att vårt fokus, en riktigt hög lägstanivå i alla verksamheter, har gett resultat. Det är något som utmärker Nacka kommun, att vi är bra inom alla grenar. Om jag ska lyfta fram ett område får det bli skolan, där har Nacka legat i topp länge.

Mats: Att vi blev superkommun var verkligen årets höjdpunkt, och extra roligt eftersom det inte är något man söker till. Nacka har länge haft en stabil politik och den starka ekonomin bidrog till utmärkelsen.

Inom vilka områden kan kommunen bli bättre?

Mats: Alla, man alltid kan bli lite bättre. Vi behöver till exempel jobba mer på att stärka företagsklimatet så att fler företag väljer att etablera sig här. Vi är inte dåliga, men Nacka sjönk i senaste rankingen, det kräver att vi jobbar hårdare.

Lena: Att öka dialogen med Nackaborna är ett annat utvecklingsområde, den senaste medborgarundersökningen visar att vi kan bli bättre på bemötande med större insyn och möjlighet att kunna påverka kommunens verksamheter.

Vilka utmaningar står Nacka kommun inför?

Mats: En utmaning är att möta inbromsningen i byggbranschen. Stadsutvecklingen

rollar på och de som ska bygga behöver haka på. Men även om utvecklingstakten dämpas är riktningen intakt, här står Nacka stadigt, bland annat tack vare en stark och solid ekonomi.

Lena: Mycket handlar om att utvecklingen måste ske i takt med Nackaborna. En stor utmaning, som gäller alla kommuner, är kompetensförsörjningen. Nacka som arbetsgivare måste fortsätta att attrahera duktiga medarbetare inom välfärd, skola och stadsutveckling.

Mats: Det är också jätteviktigt att de nyanlända som kommit till Nacka, cirka 1 000 personer på tre år, kommer in på arbetsmarknaden och blir en del av Nackasamhället.

Vad är ni mest stolta över under 2018?

Lena: Att vi som första kommun införde kundval inom kulturskolan. Det innebär att Nackas barn och unga nu kan välja upp till fyra aktiviteter bland drygt tusen kulturkurser.

Mats: I Miljöbarometerns ranking har Nacka kommun på två år förbättrat sin placering från plats 143 till 8. Det är riktigt bra och visar att miljösatserna har gett resultat.

Lena: Nacka fick även toppbetyget AAA i kreditvärderingsinstitutet Standard & Poors rating. Något som är tufft att uppnå, Nacka tillhör en exklusiv skara kommuner som värderats så högt. Det är även positivt inför den fortsatta finansieringen av stadsutvecklingen.

Vilka är de viktigaste strategiska frågorna inför framtiden?

Lena: När kommunen växer måste vi se till att välfärden utvecklas i takt med inflyttningen utan att administrationen växer. Under året drog vi därför igång ett utvecklingsarbete som ska göra kontorsorganisation enklare, smartare och smidigare. Det handlar bland annat om digitalisering.

Mats: Jag tänker på området där Nya gatan växer fram, och vilket innehåll vi ska fylla platsen med. Här har vi möjlighet att skapa något nytt och väldigt tilltalande, där en blandning av bostäder, arbetsplatser, butiker och restauranger tillsammans bildar en levande miljö. En plats där man vill mötas som funkar för alla åldrar. Man ska kunna idrotta och spela fotboll men också kunna ta det lugnt med en bok i solen. Jag ser även framemot att Vercity, mötesplatsen för högre utbildning, realiserar mer.

Lena: Ja, det finns fantastiska möjligheter att skapa stadsmiljö här, Nacka har ett unikt läge. Och det är något som vi tar fasta på, närheten till naturen och det gröna är något som Nackaborna verkligen tycker är viktigt.

Finns det någon särskild händelse som ni ser fram emot 2019?

Lena: Att Skurubron ska börja byggas.

Mats: Och även tunnelbanan! Två strategiska infrastrukturprojekt som är jätteviktiga för vår framkomlighet startar under 2019.

ÅRETS SUPERKOMMUN 2018

– Nacka kammade hem utmärkelsen i Dagens Samhälles jämförelse.

1500

nya bostäder byggdes i Nacka, varav 93 studentlägenheter i Alphyddan.

Vercity

Sveriges första galleria för högre utbildning öppnade.

1000

kulturrkurser för Nackas barn och unga att välja bland tack vare nytt kundval.

Premiär för gröna obligationer,

500

miljoner kronor emitterades.

400

meter strandpromenad från Svindersviks herrgård till Nacka strand.

8

miljökliv framåt på ett år, Nacka är nu på 8:e plats i Aktuell Hållbarhets ranking.

Topp 10

Nacka är fortsatt på SKL:s topplista över Sveriges bästa skolkommuner.

2 år

på raken har Nacka utsetts till "Bäst att bo för barnfamiljer" av tidningen Fokus.

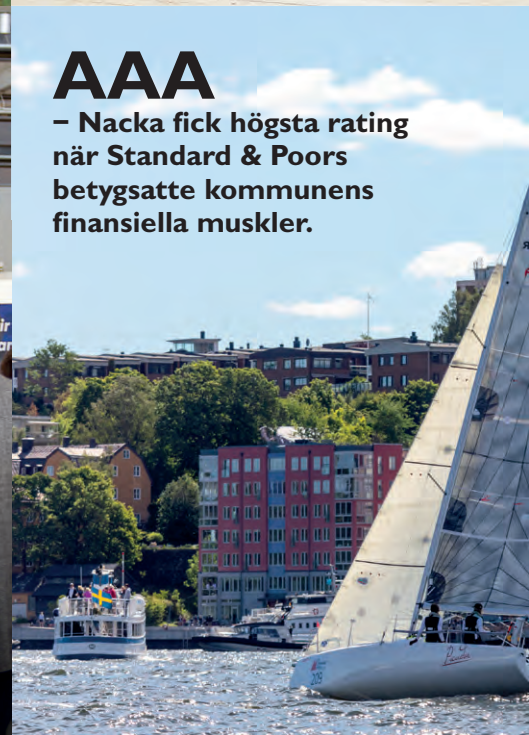
863

nya företag startade i Nacka.

AAA

– Nacka fick högsta rating när Standard & Poors betygsatte kommunens finansiella muskler.

POLITISK STYRNING OCH ORGANISATION

Nacka styrs efter visionen "öppenhet och mångfald" och den grundläggande värderingen "förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar". I styrmodellen, som bygger på flera delar, ingår också: ambition, övergripande mål och styrprinciper.

Nackas vision är öppenhet och mångfald. Det innebär till exempel att vara nyfiken på nya idéer och att kommunen ska vara transparent. Mångfald kan avspeglats i hur verksamheter drivs, i att tänka nytt och genom vilka som bor och verkar i kommunen.

Den grundläggande värderingen handlar om förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar. Värderingen speglar tron på att människor kan och vill själva, att de fattar rationella beslut utifrån sin situation och sina behov. Värderingen är en viktig byggsten i hur kommunen bygger samhället och ser på sin roll i det.

Bäst på att vara kommun

Ambitionen "Vi ska vara bäst på att vara kommun" slår fast att kommunen ska

ägna sig åt sina kärnuppdrag och leverera hög kvalitet. Ambitionen tydliggör också vikten av att resultat mäts och jämförs med andra kommuner. Med detta följer att inspireras och lära av andra framgångsrika kommuner och organisationer. Nacka vill vara en smart, enkel och öppen kommun. Verksamheten ska utvecklas i nära samspel med dem kommunen är till för och tillsammans med andra aktörer. Utmärkelsen Årets superkommun visar att Nacka håller en mycket hög kvalitet inom bland annat skola och omsorg.

Mål för Nacka kommun

Nacka har fyra övergripande mål som gäller för all verksamhet: Bästa utveckling för alla, attraktiva livsmiljöer i hela Nacka,

stark och balanserad tillväxt samt maximalt värde för skattepengarna.

Utifrån målen fastställer kommunfullmäktige nämndernas fokusområden för budgetperioden. Målen är utgångspunkt när måluppfyllelsen för 2018 ska bedömas, de följs upp nämndvis genom resultatindikatorer.

Styrprinciper

Kommunens fyra styrprinciper utgör grunden för den politiska styrningen. De vägleder verksamheten så att målen uppnås och god ekonomisk hushållning säkras.

Den första styrprincipen är att skilja på finansiering och produktion. Kommunfullmäktige och nämnder har ansvaret för finansieringen av verksamheterna. Produktionen kan vara privat eller kom-

VÄRDERING

Förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga – och för deras vilja att ta ansvar

VISION

Öppenhet och mångfald

AMBITION

Vi ska vara bäst på att vara kommun

ÖVERGRIPANDE MÅL

Bästa utveckling för alla
Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
Stark och balanserad tillväxt
Maximalt värde för skattepengarna

STYRPRINCIPER

Särskiljande av finansiering och produktion
Konkurrens genom kundval eller upphandling
Konkurrensneutralitet
Delegerat ansvar och befogenheter

MANDATFÖRDELNING I KOMMUNFULLMÄKTIGE 2015–2018

	Kvinnor	Män	Procent kvinnor
Moderaterna	24	12	50%
Liberalerna	5	3	60%
Centerpartiet	3	1	33%
Kristdemokraterna	2	1	50%
Socialdemokraterna	11	5	45%
Miljöpartiet	7	4	57%
Nackalistan	4	1	25%
Vänsterpartiet	3	2	67%
Sverigedemokraterna	2	1	50%
Antal ledamöter	61	30	49%

munal. Den kommunala produktionen är organiserad i en egen del av verksamheten: Vårdförskola och Vårdför samhällsservice.

Den andra styrprincipen, konkurrensneutralitet, innebär att kommunala och privata anordnare ska ha samma villkor.

Den tredje styrprincipen är konkurrens genom kundval eller upphandling. Det innebär att vem som ska utföra tjänster och service för kommunen bestäms genom kundval eller upphandling. Kundval används för individuellt riktade tjänster som skola och äldreboende. Tjänster som riktar sig till alla medborgare, exempelvis snöröjning och parkunderhåll, ska upphandlas.

Den fjärde styrprincipen är tillit genom delegerat ansvar och befogenheter. Ansvaret ska ligga på lägsta effektiva nivå. I Nacka har den kommunala produktionen stort utrymme att själva besluta om hur deras verksamhet ska utformas. Principen

är viktig för att de på bästa sätt ska kunna möta konkurrensen inom sitt område.

Enkel och tydlig organisation

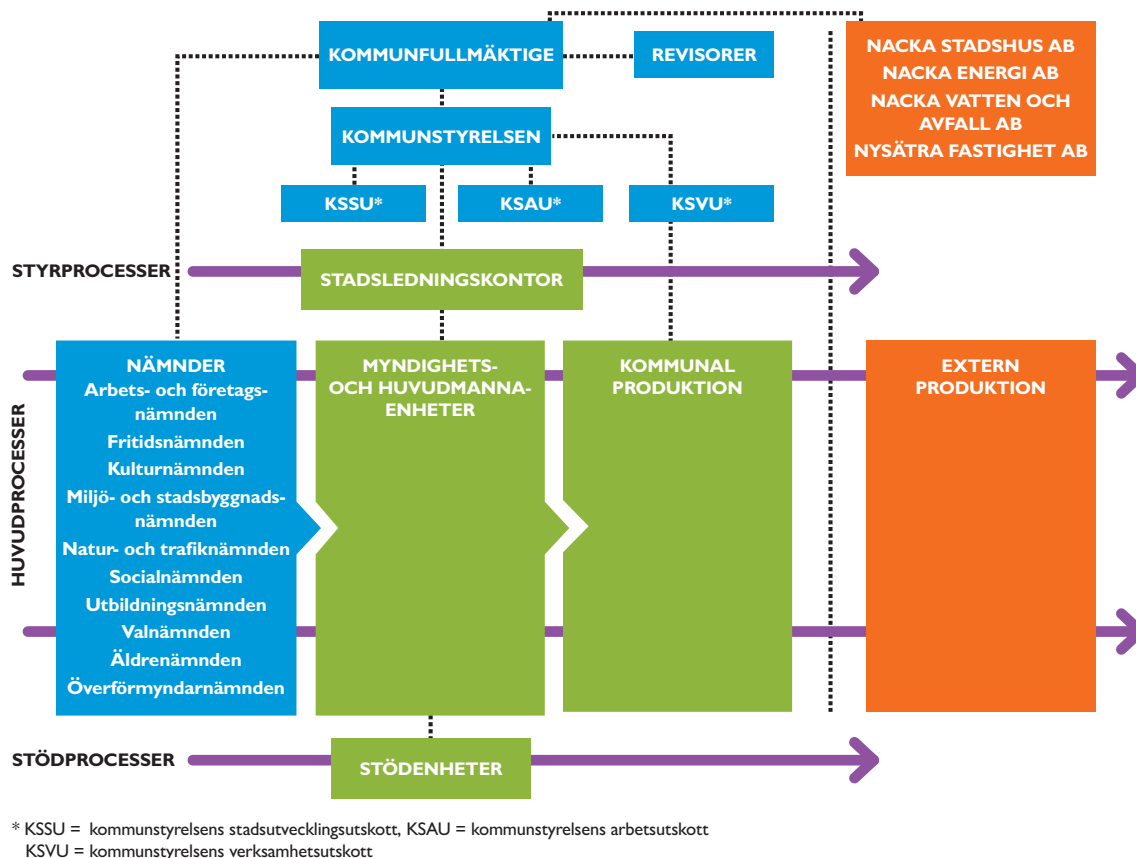
Kommunfullmäktige, som väljs av medborgarna vart fjärde år, är kommunens högsta beslutande organ. I kommunfullmäktige sätter de folkvalda upp mål för vad kommunen ska uppnå och hur pengarna ska fördelas. Mål och budget följs upp under året i tertial- och helårsbokslut.

Nacka kommun finansierar produktion av tjänster och service, till exempel skola och äldreomsorg. Tjänsterna och servicen utförs av den som på bästa sätt kan erbjuda det Nackaborna har rätt till. Det kan vara kommunens produktionsverksamhet, ett företag eller en förening. Nackaborna har därmed stor möjlighet att välja andra anordnare än kommunen.

Kommunen har myndighets- och huvudmannaeenheter som ser till att de beslutsfattande politiska organen har tillräcklig information för att fatta beslut. Enheterna planerar och fattar också myndighets- respektive tillsynsbeslut. Det kan till exempel gälla bygglov och serveringstillstånd. Myndighets- och huvudmannaeenheterna samspelar så att de politiska besluten blir verklighet för dem som lever, verkar och vistas i Nacka. Dessutom finns stödenheter som personal, ekonomi och kommunikation.

Nackas organisation är enkel och tydlig. Cheferna har fullt ansvar över sin enhet för att kunna samarbeta med andra och lösa sina uppdrag på bästa sätt.

Nacka kommun styrs politiskt av en borgerlig allians bestående av Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

NACKA OCH OMVÄRLDEN

Svensk ekonomi har varit överraskande stark under 2018. Bostadsbyggandet satte nytt rekord, takten i stadsbyggandet intensifierades och inflyttningen till Nacka var stor. Nacka mottog utmärkelsen Årets superkommun. Nyföretagandet ligger på topp och resultatet från medborgarundersökningen visar på nöjda Nackabor.

Årets superkommun

Nacka utsågs av tidningen Dagens Samhälle till Årets superkommun inom klassen storstadskommuner. Utmärkelsen baseras på officiell statistik inom en rad kategorier som ekonomi, skola, vård och omsorg.

Den främsta förklaringen till utmärkelsen är de goda resultaten inom skolan där Nacka är näst högst rankad bland storstadskommunerna. Nacka sticker även ut i kategorin ekonomi med plats 16 av samtliga 46 storstadskommuner.

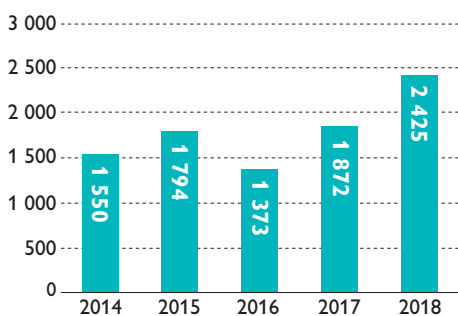
Stark konjunktur

Svensk ekonomi fortsatte att uppvisa god tillväxt under 2018, BNP ökade med 2,2 procent.

Den goda konjunkturutvecklingen drevs bland annat av att bostadsinvesteringarna steg till historiskt höga nivåer i början av året. Sedan dess har bostadsinvesteringarna minskat, delvis på grund av priset på bostäder.

I kontrast till den tydliga avmattningen för investeringar har utvecklingen av konsumtionen varit mer stabil. Stigande inkomster, en stark arbetsmarknad och skattesänkningar bidrar till fortsatta ökning av hushållens konsumtion.

BEFOLKNINGSTILLVÄXTEN
2014–2018, ANTALET PERSONER

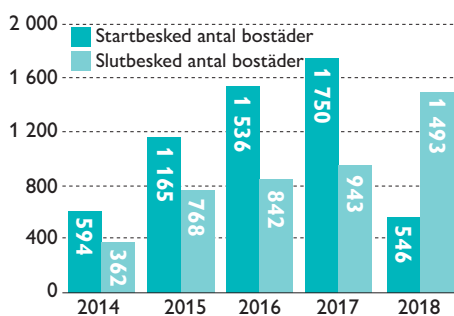
Den offentliga konsumtionen utvecklades starkt under 2018 och förklaras till stor del av statliga satsningar på försvaret, rättsväsendet, utbildning och infrastruktur. Den växande befolkningen driver på konsumtionstillväxten framöver och i närtid bedöms den offentliga konsumtionen, i synnerhet den kommunala konsumtionen, att ligga kvar på en oförändrad hög nivå, men kan komma att påverkas av finanspolitiken under 2019.

Arbetsmarknaden är fortsatt stark, men sysselsättningen ökar långsammare framöver. Arbetslösheten var vid utgången av 2018 omkring 6 procent. Inflationen ligger sedan en tid tillbaka över 2 procent och senast Riksbanken höjde reporäntan var i december 2018. Enligt Riksbanken kommer den fortsatta takten i räntehöjningarna att anpassas efter hur ekonomin och inflationen utvecklas.

Kommunernas ekonomi

Kommunernas samlade resultat för 2018 blev 13,8 miljarder kronor. Det kan jämföras med 2017 års rekordresultat på 24 miljarder kronor. Vikande skatteunderlag, minskade statsbidrag och lägre reavinst ligger bakom resultatet.

ANTAL STARTBESKED OCH SLUTBESKED
2014–2018

Trots högkonjunktur och god arbetsmarknad ökade kommunernas kostnader inom främst individ- och familjeomsorgen. Bostadsbristen och statens minskade ersättningar för ensamkommande barn är de främsta förklaringarna till den negativa kostnadsutvecklingen.

Den ökande befolkningen i Sverige ställer ytterligare krav på kommunernas investeringar i skollokaler, infrastruktur och bostäder. Ökade investeringar innebär att lånen kommer att öka och att räntekostnaderna upptar ett allt större utrymme i kommunernas budgetar. Vid utgången av 2018 hade kommunerna en låneskuld på 600 miljarder kronor. Skulden förväntas öka till cirka 700 miljarder kronor under 2019.

Ökad inflyttning

Även i Nacka ökar befolkningen snabbt vilket framförallt beror på hög inflyttning och ett högt födelseöverskott. I slutet av 2018 var invånarantalet 103 656 vilket är en ökning med 2 425 personer. Det motsvarar en befolkningstillväxt på 2,4 procent och är den högsta ökningen sedan 2009. Årets befolkningsökning är i nivå med budget.

Ökad takt i bostadsbyggandet

Till år 2030 ska Nacka ge plats för 140 000 invånare, vilket innebär att 20 000 nya bostäder och 15 000 nya arbetsplatser behöver byggas.

Utbyggnad pågår bland annat på Kvarnholmen, Nacka strand och Tollare. Nya bostäder byggs även i Älta, Orminge och Ektorps. Under 2018 färdigställdes närmare 1 500 bostäder i Nacka och cirka 550 bostäder började byggas.

Av de färdigställda bostäderna under året utgörs cirka 100 av hyresrätter i Finntorp samt av studentbostäder i Alphyddan. 230 av de påbörjade bostäderna är hyresrätter.

Utöver nya bostäder pågår även utbyggnad av verksamheter och nya arbetsplatser. Under året flyttade Nacka tingsrätt och Hyres- och arrendenämnden i Stockholm in i det nya kontorshuset Sickla Front i Sickla. Kontorshuset inrymmer över 2 000 arbetsplatser. Dessutom pågår en ombyggnation av den gamla Tapetfabriken för hotell- och kontorsverksamhet. Kvarnholmen har fått ett nytt närcentrum och en ny livsmedelsbutik och en restaurang har öppnats.

Inom ramen för tunnelbaneöverenskommelsen har sammanlagt 4 400 bostäder byggts och cirka 2 000 arbetsplatser antagits i detaljplaner.

Fler företag flyttar till Nacka

När Svenskt Näringsliv rankade kommunernas näringslivsklimat 2018, tappade Nacka rejält, från plats tre 2017, till plats 38. Primärt är det transport- och byggbranscherna som är mindre nöjda. Jämfört med länet ligger Nacka fortfarande bland toppkommunerna. Företagen i Nacka tillhör de mest lönsamma i Sverige där Nacka kommun placerar sig på 12:e plats, enligt Företagarnas årliga undersökning.

Precis som tidigare väljer många att starta företag i Nacka. Nyföretagarcentrum räknade in nära 900 nya företag för 2018, vilket innebär att Nacka rankas till 11:e plats i Sverige.

I mars öppnade Sveriges första galleria för högre utbildning, Vercity, som också är en motor för Nackas näringsliv. Under hösten startade Beyond, en av Sveriges första Edtech (utbildningsteknologi) hubbar, på Vercity. Beyond erbjuder plats för start-ups inom Edtech och har redan positionerat sig som en stark nod i Norden.

Nacka i världen

Många av kommunens verksamheter har fått kunskap och internationella erfarenheter genom studieresor, konferenser, engagemang i nätverk, projektsamarbeten och genom att ta emot många studiebesök. Nacka är medlem i nätverken: Eurocities, European Network of Social Authorities (ENSA) samt The Covenant on Demographic Change.

Kommunen deltar i ett antal EU-finansierade projekt som bland annat fokuserar på att modernisera den kommunala vuxenutbildningen med inriktning mot bygg, entreprenörskap och hälsofrämjande etablering samt att ge bättre förutsättningar för dem som står långt från arbetsmarknaden, samt att förebygga ensamhet hos äldre och att skapa praktik för elever.

De kommunala skolorna har utvecklade samarbeten med en mängd länder, till exempel: National College for Teaching & Leadership i Nottingham, England, den östasiatiska samarbetsorganisationen ASEAN plus 3 Center for the Gifted in Science och The Energy Coalition (TEC) i Kalifornien, USA.

Nöjda Nackabor

– utvecklingsområden kvarstår

Statistiska centralbyråns (SCB) årliga medborgarundersökning visar att Nackaborna generellt sett är nöjda med att bo i kommunen och med hur verksamheterna sköts.

Nacka kommun är bland de tio procent bästa kommunerna både när det gäller nöjdhet med kommunen som plats att bo och leva på (nöjd-region-index) och nöjdhet med kommunens verksamheter (nöjd-medborgar-index). Förskolan, grundskolan och gymnasieskolan fortsätter vara områden där Nackaborna är mycket nöjda, trots att nöjdheten är lägre jämfört med 2017.

De områden där Nacka fått högst betygsindex är vatten och avlopp samt rekommendation, 67 procent av Nackaborna kan starkt rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen. Jämfört med undersökningarna 2017 och 2016 finns en negativ förändring i frågor som handlar om trygghet.

Minst nöjda är Nackaborna med möjligheterna till insyn och inflytande över kommunala beslut och verksamheter (nöjd-inflytande-index). Även om området ligger förhållandevis lågt visar Nacka ett bättre resultat än de flesta andra deltagande kommuner.

Tabellen Medborgarundersökning 2018 visar hur Nacka placerar sig i förhållande till de övriga 111 kommuner som deltog.

MEDBORGARUNDERSÖKNING 2018

	Nacka	Medel
Nöjd-Medborgar-Index	★ 64	55
Bemötande och tillgänglighet	↗ 58	56
Förskolan	↘ 70	64
Grundskolan	↘ 69	59
Gymnasieskolan	↘ 70	59
Äldreomsorgen	↗ 55	52
Stöd för utsatta	↘ 52	50
Räddningstjänsten	↗ 78	77
Gång- och cykelvägar	↗ 61	55
Gator och vägar	↗ 61	54
Ildrotts- och motionsanläggningar	65	61
Kultur	↗ 65	62
Miljöarbete	↘ 58	56
Renhållning och sophämtning	69	66
Vatten och avlopp	★ 83	78

	Nacka	Medel
Nöjd-Region-Index	★ 71	62
Rekommendation	↗★ 79	66
Arbetsmöjligheter	↘ 61	58
Utbildningsmöjligheter	↗ 63	61
Bostäder	58	52
Kommunikationer	↘ 64	60
Kommersiellt utbud	69	63
Fritidsmöjligheter	↘ 65	61
Trygghet	↘ 61	58
	Nacka	Medel
Nöjd-Inflytande-Index	↗ 47	42
Kontakt	↗ 52	52
Information	↘ 58	56
Påverkan	↗ 45	42
Förtroende	↗ 51	48

■ Nackas värde i den bästa fjärdedelen bland de medverkande kommunerna

■ Nackas värde bland näst bästa fjärdedelen

■ Näst sämsta fjärdedelen

↗ Pilarna innebär en höjning respektive ↘ sänkning i jämförelse med 2017

EKONOMISKT RESULTAT

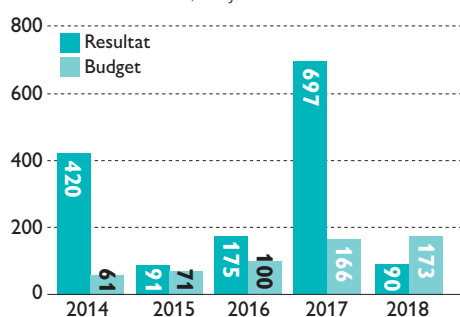
Nacka kommun redovisade ett resultat på 90 miljoner kronor för 2018, vilket är 83 miljoner kronor sämre än budgeterat. Resultatet gör att kommunen inte når målet på 2 procents resultatöverskott. Däremot är soliditeten god. Självfinansieringsgraden av investeringar är hög och låneskulden var vid årets slut 900 miljoner kronor.

Försämrat resultat

Nacka kommun redovisar ett ekonomiskt resultat på 90 miljoner kronor för 2018, vilket är 83 miljoner kronor sämre än årsbudget. Från ett övergripande perspektiv är årets resultat till stor del en följd av att nämnderna har högre kostnader än budgeterat. Nämnderna och verksamheterna redovisar sammantaget ett underskott på 85 miljoner kronor.

Det försämrade resultatet är främst drivet av ökade kostnader inom fastighetsverksamheten och högre kostnader för nyanlända, ensamkommande barn och unga än de statliga ersättningar som erhålls. Resultatet har också påverkats av en ökning av antalet hushåll i behov av ekonomiskt bistånd och fler kostsamma institutionsplaceringar av barn och unga enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Andra delar som kostat mer än budgeterat är sanering för bland annat Svärdsö, Nacka IP och Saltsjö Pir samt KPI-uppräkningen för tunnelbaneutbyggnaden. De kommunala produktionsverksamheterna Valfärd skola och Valfärd samhällsservice redovisar underskott för året vilket också påverkar resultatet negativt.

KOMMUNENS EKONOMISKA RESULTAT OCH BUDGET 2014–2018, MILJONER KRONOR

Skatter, generella statsbidrag och lägre räntekostnader för lån bidrar positivt till resultatet. Dessutom har kommunal-skatten sänkts med 10 öre under 2018. Det ekonomiska resultatet innebär att kommunen inte klarar det finansiella målet om att resultatöverskottet för 2018 ska vara 2 procent. Resultatöverskottet slutade på 1 procent.

Verksamhetens intäkter

Intäkterna från de kommunala verksamheterna uppgick till 1,2 miljarder kronor. Jämfört med 2017 är det 670 miljoner kronor lägre, vilket beror på lägre intäkter för markförsäljningar.

Den största intäkten på 509 miljoner kronor avser bidrag från staten i form av statsbidrag, arbetsmarknadsbidrag, ersättning från Försäkringskassan, moms-kompensation och ersättning från Migrationsverket. Jämfört med 2017 har statsbidragen minskat med 34 miljoner kronor.

Den näst största intäktskällan på 222 miljoner kronor var olika taxor och avgifter som Nackaborna betalar för kommunens olika verksamheter, till exempel barnomsorg och bygglov. Elever från andra kommuner genererar intäkter, som uppgick till 198 miljoner kronor, vilket är en minskning med 90 miljoner jämfört med föregående år.

Under 2018 uppgick reavinsten från försäljningar av mark och byggnader till 97 miljoner kronor. Det är en minskning med 550 miljoner kronor jämfört med året innan då den totala reavinsten uppgick till 650 miljoner kronor. Försäljningen till bostadsrättsföreningar på Henriksdalsberget inbringade 534 miljoner kronor. Inga liknande försäljningar har skett under 2018.

De största markförsäljningarna avser mark för 20 miljoner kronor till Saltsjö Pir AB i Saltsjöbaden, mark till Preem i Älta för 10 miljoner kronor samt tidigare års försäljning av verksamhetsfastigheter till Hemsö vilka inbringade 24 miljoner kronor. Kommunen har också sålt aktier i Saltsjö Pir AB med en reavinst på 5 miljoner kronor.

Verksamhetens kostnader

De kommunala verksamheternas kostnader uppgick till 6,2 miljarder kronor vilket är en ökning med 102 miljoner kronor jämfört med 2017.

Kommunens största kostnadspost, köp av huvudverksamhet från externa anordnare, uppgår till 2,5 miljarder. Det är en ökning med 3 procent, eller 81 miljoner kronor, jämfört med 2017. Störst är köp av utbildningsplatser som uppgår till 1,3 miljarder kronor, en ökning med 52 miljoner kronor. Kostnaderna för hemtjänst och äldreboende har ökat med 27 miljoner kronor och kostnaderna för olika stöd-boenden har ökat med 42 miljoner kronor. Kostnaderna för köp av boendeplatser till nyanlända och ensamkommande barn och unga har däremot minskat med 62 miljoner kronor då antalet nyanlända till kommunen minskat.

Den näst största kostnadsposten, löner och sociala avgifter för kommunens anställda, uppgår till 2,4 miljarder kronor. Det är en ökning med 82 miljoner kronor eller 3,6 procent jämfört med 2017. Av ökningen utgjordes 2,4 procent av löneökningar.

Nämnderna redovisar underskott

Kommunens nämnder och verksamheter redovisar ett underskott på 85 miljoner

kronor. Kommunstyrelsen gör störst underskott med en negativ avvikelse på 102 miljoner kronor. Den största avvikelsen på 50 miljoner kronor finns inom fastighetsverksamheten och beror på höga kostnader för lokal- och bostadsförsörjning. Saneringskostnader för mark är en annan större avvikelse. Därtill redovisar produktionsenheterna Valfärd skola och Valfärd samhällsservice ett underskott på 25 miljoner kronor respektive 7 miljoner kronor. Förklaringen till produktionsenheternas underskott är minskande barn- och elevunderlag i flera förskolor och grundskolor samt höga personalkostnader inom Nacka seniorcenter och omsorg- och assistansverksamheten.

Arbets- och företagsnämnden redovisar ett underskott på 43 miljoner kronor. Det beror framför allt på ökade kostnader och lägre intäkter i form av statliga ersättningar för verksamheterna för nyanlända flyktingar och ensamkommande barn och

unga. Året har också präglats av en ökning av antalet hushåll i behov av ekonomiskt bistånd.

Natur- och trafiknämnden redovisar ett underskott på 2 miljoner kronor. Det beror i huvudsak på kostnader i samband med kraftigt snöfall samt efterföljande underhåll av bland annat gator och vägar.

Socialnämnden redovisar ett underskott på 8 miljoner kronor. Förklaringen är framförallt många långvariga och kostsamma institutionsplaceringar enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU).

Tunnelbanan redovisar en negativ avvikelse på 11 miljoner kronor. Avvikelsen beror på högre uppräkningsindex av konsumentprisindex (KPI) för tunnelbaneavtalet än vad som budgeterats.

Stora överskott finns inom utbildnings- och äldrenämnderna med 34 miljoner kronor respektive 41 miljoner kronor. Utbildningsnämndens överskott beror till största delen på färre barn och elever än

budgeterat. Inom äldrenämnden är det främst en lägre efterfrågan på platser i särskilda boende samt hemtjänst som bidrar till överskottet.

Övriga nämnder redovisar ett litet överskott eller nollresultat för helåret.

Skatter, generella statsbidrag och utjämning

Den största delen av kommunens intäkter utgörs av skattemedel. Övriga intäkter kommer från avgifter och taxor samt statliga bidrag. De statliga bidragen kan vara generella, då får kommunerna använda bidraget där kommunen anser att det behövs mest, eller riktade, då ska de gå till specifika verksamheter till exempel flyktingmottagande eller kvalitetsutveckling inom skolan.

2018 uppgick kommunens skatteintäkter till 5,4 miljarder kronor, vilket är en ökning med 170 miljoner kronor från år 2017. Jämfört med budget visar skatte-

NÄMNDERNAS RESULTAT ÅR 2018			
Miljoner kronor	Utfall 201812	Budget 201812	Avvikelse
Kommunstyrelsen totalt	-238	-137	-102
Kommunfullmäktige (KS)	-6	-6	0
varav revision	-2	-2	0
Kommunstyrelsen (KS)	-63	-39	-24
varav sanering	-17	0	-17
Stadsledning och stödenheter (KS)	-104	-90	-14
Södertörns brandförsvaret (KS)	-40	-39	-1
Fastighetsverksamheten	-11	39	-50
Myndighets- och huvudmannaeenheter	4	0	4
Valfärd skola (KS)	-15	10	-25
Valfärd samhällsservice (KS)	-4	3	-7
Oförutsett (KS)	0	-15	15
Arbets- och företagsnämnden	-225	-182	-43
Fritidsnämnden	-154	-155	2
Kulturnämnden	-135	-139	4
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-32	-32	0
Natur- och trafiknämnden	-245	-243	-2
Socialnämnden	-736	-727	-8
Utbildningsnämnden	-2 763	-2 797	34
Äldrenämnden	-766	-807	41
Överförmyndarnämnden	-8	-9	0
Tunnelbanan (KS)	-25	-14	-11
Finansförvaltningen (skatter, finans, pensioner, reavinster)	5 416	5 414	2
Totalt	90	173	-83

intäkter en positiv avvikelse på 7,5 miljoner kronor. I de ökade skatteintäkterna ingår också avräkning för år 2017 på 15 miljoner kronor, och för år 2018 på 6 miljoner kronor. Kommunens skattesats sänktes 2018 med 10 öre till 18,43.

Skattekraften i kommunen var högre än budgeterat, 291 571 kronor per invånare, i förhållande till 291 398 kronor per invånare enligt budget. Skatteintäkterna har dock ökat mer än inkomstutjämnningen. Generella statsbidrag och utjämnning uppgår till 115 miljoner kronor vilket är 21 miljoner bättre än budgeterat. Det beror på att kostnadsutjämnningen ger ett ökat bidrag på 31 miljoner kronor.

För att ge alla kommuner likvärdiga förutsättningar finns ett utjämningsystem mellan landets kommuner. I inkomstutjämnningen är Nacka en av få kommuner som betalar in pengar. Under 2018 uppgick den summan till 586 miljoner kronor. I kostnadsutjämnningen fick Nacka 355 miljoner kronor vilket beror på att kommunen har en relativt ung befolkning med många

barn i förskola och skola. I utjämnningen för kostnader enligt lagen om stöd till vissa funktionshindrade (LSS) betalade kommunen 103 miljoner kronor under året.

Välfärdsmiljarden gav 23,4 miljoner kronor, vilket är 5,8 miljoner kronor högre än budget. Byggbonusen gav 16,6 miljoner kronor, vilket är 3,4 miljoner kronor lägre än budgeterat. Fastighetsavgiften ökade med cirka 3 miljoner kronor, bland annat till följd av att inkomstbasbeloppet ökat. Därmed har basen för beräkningen av avgiften för småhus höjts.

Låga räntekostnader och fortsatt låg låneskuld

Under året var de finansiella intäkterna 33 miljoner kronor, vilket är 6,5 miljoner kronor lägre än budget. Intäkterna kommer dels från utdelning från kommunens bolag, dels från ränteintäkter på placerade medel och lån till koncerninterna bolag. De lägre finansiella intäkterna förklaras främst av ett något lägre uttag av utdelning från Nacka Stadshus AB.

De finansiella kostnaderna var 16 miljoner kronor vilket är 18 miljoner kronor lägre än budgeterat. I de finansiella kostnaderna ingår främst ränta på upplåning med 27,1 miljoner kronor och ränta på pensionsavsättningar med 11,5 miljoner kronor.

Att de finansiella kostnaderna är lägre än budgeterat, trots att pensionskostnaderna ökat, beror främst på lägre räntekostnader som en följd av lägre upplåningsvolym samt lågt ränteläge. Låneskulden är fortsatt låg och uppgick till 900 miljoner kronor vid årets slut. Det är dock en ökning med 650 miljoner kronor jämfört med 2017 års historiskt låga låneskuld.

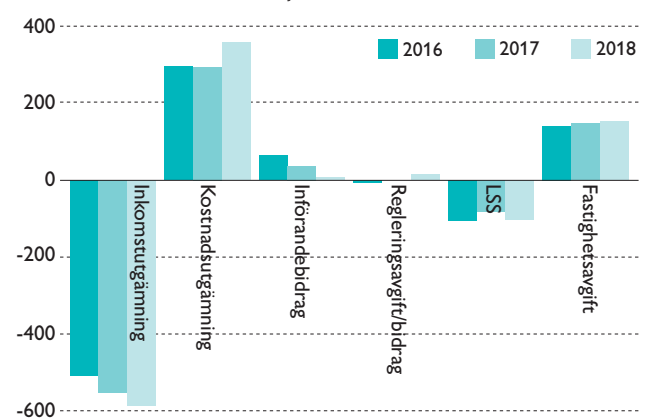
Årets balanskravsresultat

Enligt kommunallagen ska kommunernas intäkter vara större än kostnaderna, det så kallade balanskravet. Balanskravsresultatet visar årets resultat rensat från intäkter och kostnader, som inte hör till den löpande verksamheten. Reavinster från försäljning av anläggningstillgångar ska dras av från balanskravsresultatet. 2018 års balans-

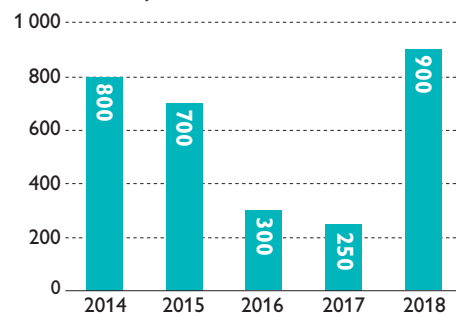
SÅ ANVÄNDES SKATTEPENGARNA, PER NÄMND 2018

NACKA KOMMUNS UTFALL I UTJÄMNING OCH VISSA STATSBIIDRAG 2016–2018, MILJONER KRONOR

KOMMUNENS LÅNESKULD 2014–2018, MILJONER KRONOR

kravsresultat blev 75 miljoner kronor. Det motsvarar en procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Stadshuskoncernen

Nacka kommun äger ett fåtal bolag som ingår i stadshuskoncernen. Koncernen består av Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB, Nacka Energi Försäljning AB samt Nacka vatten och avfall AB. Nysätra fastighets AB likviderades under 2018. Rörelseresultatet uppgår till 64,1 miljoner kronor, vilket är cirka 7 miljoner kronor högre än 2017. Rörelsemarginalen ökade från 12,6 procent till 13,5 procent för samma period. Främsta förklaringen till det högre resultatet är högre omsättning (12 miljoner kronor jämfört med 2017) och 3 miljoner kronor i lägre kostnader för Nacka Energi AB. Balansomslutningen i stadshuskoncernen uppgår till drygt 1,3 miljarder kronor, en ökning med 100 miljoner jämfört med föregående år. Främsta förklaringen är att värdet på tekniska anläggningar har ökat.

I den sammanställda redovisningen där kommunen och bolagen läggs ihop, uppgick resultatet till 104 miljoner kronor.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen kräver att kommuner anger mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Nacka kommun innebär god ekonomisk hushållning att:

- Graden av uppfyllnad av de övergripande målen är god.
- Kommunens resultatöverskott och soliditet ska ligga på en långsiktigt hållbar nivå.

- Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och för övriga investeringar.

Finansiella resultatindikatorer

För att bättre bedöma kommunens ekonomiska ställning och säkerställa en god ekonomisk hushållning har Nacka kommun satt upp finansiella resultatindikatorer. Två av fyra finansiella resultatindikatorer uppfylls 2018. Nedan redovisas de finansiella resultatindikatorerna för 2018.

Resultatöverskott på en långsiktigt hållbar nivå

Kommunens resultatöverskott ska ligga på en långsiktigt hållbar nivå. Resultatandelen är årets resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämningsreserv. Vad som är en långsiktigt hållbar nivå beror på flera faktorer, som kommunens ekonomi i utgångsläget och framtida planer för tillväxt och investeringar. Det behövs en tillräckligt hög resultatnivå i budget för att ha marginaler vid eventuella svängningar i ekonomin. Resultatet behövs också för att finansiera investeringar. Målnivån på resultatandelen är en avvägning, dagens behov ska tillgodoses utan att begränsa framtida generationers möjlighet till utveckling. Samtidigt ska investeringar som görs för framtiden inte belastar nuvarande Nackabor i alltför stor omfattning. Målet är ett resultatöverskott motsvarande minst 2 procent i den ordinarie verksamheten. Årets resultatöverskott, inklusive reavinster, uppgår till 1,7 procent. Motsvarande siffra för 2017 var 13,6 procent. Räk-

nar man bort realisationsvinster och andra jämförelsestörande intäkter av engångskaraktär blir resultatöverskottet en procent. Målet uppfylls inte för 2018, men har för de närmast föregående åren legat över målet.

Långsiktigt hållbar soliditet

Kommunens soliditet ska vara på en långsiktigt hållbar nivå. Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansieras av eget kapital. Indikatorns utveckling har en stark koppling till resultatandelen och självfinansieringsgraden av investeringar. Målet är att den ska stärkas.

Soliditeten uppgår till 41 procent, jämfört med 44,5 procent året innan. Det är en försämring med 3,5 procentenheter som framförallt beror på det sämre resultatet. Målet på 38 procent är uppnått trots försämringen. Soliditeten, inklusive ansvarsförbindelser, uppgick till 24 procent. Motsvarande siffra för 2017 var 25,9 procent.

Hög självfinansieringsgrad av investeringar

Kommunen ska sträva efter hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och övriga investeringar. Självfinansieringsgraden visar i vilken mån kommunen finansierar sina investeringar med egna medel, det vill säga med sitt resultat, avskrivningar och försäljningar. Målen för självfinansieringsgraden har delats in i två områden:

KOMMUNENS BALANSKRAVSRESULTAT 2018, MILJONER KRONOR

Årets resultat	90
Reducering av samtliga realisationsvinster	-97
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	65
Orealiserade förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	58
Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR)	0
Disponering från resultatutjämningsreserv (RUR)	0
Balanskravsresultat före sanering	58
Uttag från sanering inom eget kapital	17
Balanskravsresultat	75

1. Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod
Självfinansiering innebär att inkomsterna ska vara minst lika stora som utgifterna. Uppföljning ska ske över hela stadsutvecklingsportföljen, inte i enskilda projekt. Resultatet i projektportföljen för stadsutvecklingsekonomi ska vara i balans för perioden 2016–2020. I resultatet räknas reavinsterna från exempelvis försäljning av mark med.

En prognos baserad på samtliga pågående och planerade projekt visar i nuläget en stadsutvecklingsekonomi i balans för perioden 2016–2030. Prognoser har gjorts för tre femårsperioder. Den första och andra perioden (2016–2025) visar ett underskott, den senare femårsperioden (2026–2030) genererar överskott. I beräkningarna för den första perioden ingår delar av flera stora infrastrukturprojekt, som Mötesplats Nacka och upphöjningen av Saltsjöbanan. Även stora satsningar på kommunens förnyelseområden ingår i den första perioden.

2. Övriga investeringar ska självfinansieras till hälften

Övriga investeringar avser alla investeringar som kommunen genomför med undan-

tag för stadsutvecklingsverksamheten. Här ingår till exempel välfärdsinvesteringar när kommunen själv investerar, exempelvis bygger en skola som inte ligger inom ett exploateringsområde. Självfinansieringsgraden visar hur stor del av investeringarna som kommunen finansierar med egna medel, det vill säga från ett positivt resultat, avskrivning eller försäljningar. Cirka 66 procent av övriga investeringar finansierades med egna medel. Kommunen når därmed målet om självfinansiering av övriga investeringar med god marginal.

Fortsatt hög investeringsnivå

Kommunens nettoinvesteringar uppgick till 968 miljoner kronor vilket ligger på samma höga nivå som 2017. Det motsvarar en upparbetningsgrad på 99 procent av årets investeringsbudget. Den genomsnittliga investeringsnivån den senaste femårsperioden är 753 miljoner kronor. Under 2018 gjordes de största investeringarna inom exploatering, gata, väg och fastighet:

- 592 miljoner kronor till infrastruktur och exploatering, exempelvis vägar, belysning, park och mark
- 219 miljoner kronor till skol- och förskolelokaler
- 83 miljoner kronor till idrottsanläggningar

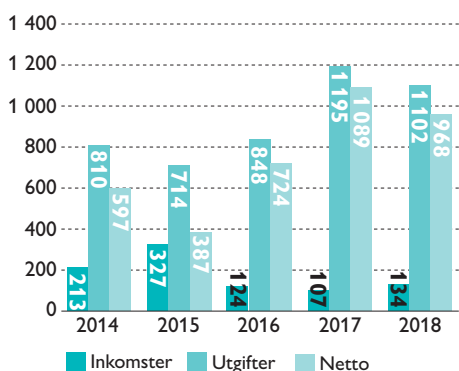
- 63 miljoner kronor till bostäder för sociala ändamål
- 11 miljoner kronor till kultur, äldre och övrigt.

Trots att investeringsnivån var densamma som föregående år motsvarade årets nettoinvesteringar 9 350 kronor per invånare, vilket är lägre än 2017. Detta förklaras av att antalet invånare har ökat.

Pågående stora investeringsprojekt 2018

- Mötesplats Nacka, förflyttning och överdäckning av Värmdöleden, samt en ny bussterminal i anslutning till tunnelbanan. Årets utgifter uppgick till 92 miljoner kronor, de totala utgifterna uppgår till 136 miljoner kronor.
- Nybyggnation i Ältadalen med cirka 330 småhus, förskola, äldreboende och parkmark. Årets utgifter uppgick till 73 miljoner kronor och inkomsterna till 2 miljoner kronor, de totala nettoutgifterna uppgår till 83 miljoner kronor.
- Vikingshillsvägen görs om för att bli trafiksäker. Samtidigt tryggas vatten- och avloppsförsörjning. Årets utgifter uppgick till 47 miljoner kronor. Totalt har projektet nettoutgifter på 86 miljoner kronor.

NETTOINVESTERINGAR 2014–2018, MILJONER KRONOR

UTFALLET FÖR DE FINANSIELLA RESULTATINDIKATORERNA 2018

Mål 2018 enligt Mål och budget 2018–2020	Utfall 2018	Utfall 2017
Resultatöverskott (>2%)	1,0% (1,7%)	3,2% (13,6%)
Soliditeten ska öka över tid (>38%)	3,7%-enheter, minskning	4,8%- enheter, ökning
Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod	ej nått	ej nått
Övriga investeringar ska självfinansieras till 50%	66,0%	110,5%

*Resultatöverskott i parentes anger resultatandelen inklusive reavinsterna

DE STÖRSTA PÅGÅENDE INVESTERINGSPROJKTEN UNDER 2018, TUSENTALS KRONOR

	IB	Aktiverad	Inkomster	Utgifter	Netto	UB
Mötesplats Nacka	-43 653	148	-525	-91 399	-91 924	-135 429
Ältadalen	-12 799	225	2 269	-72 984	-70 715	-83 289
Vikingshillsvägen	-40 466	1 644	0	-46 818	-46 818	-85 640
Norra Skuru	-91 313	604	4 009	-45 374	-41 365	-132 074
Myrsjöskolan nybyggnation	-116 806	152 000	0	-40 405	-40 405	-5 211
Sjöängens förskola nybyggnation	-8 850	0	0	-39 919	-39 919	-48 769
Kvarnholmsförbindelsen	-1 399	35 654	0	-39 098	-39 098	-4 843
Myrsjö bollhall nybyggnation	-26 924	50 000	0	-26 847	-26 847	-3 771
Nya gatan	-17 819	0	3 264	-36 641	-33 377	-51 196
Björknäs ishall isolering	-1 090	0	0	-21 344	-21 344	-22 434
Sigfridsborgs skola nybyggnation	-8 658	0	0	-20 741	-20 741	-29 399
Samordning Orminge centrum	-10 584	0	0	-20 156	-20 156	-30 740
Ältadalens förskola nybyggnation	-46 162	60 000	0	-18 203	-18 203	-4 365
Reinvestering vägnät	0	0	68	-18 049	-17 981	-17 981
Orminge 1A Nybackakvarteret	-4 049	0	-688	-17 049	-17 737	-21 786
Reinvestering konstruktionsbyggnader	0	0	0	-16 594	-16 594	-16 594
Boo Gård skola	-6 425	0	0	-15 974	-15 974	-22 399

KOMMUNENS MÅLUPPFYLLELSE

Nacka kommun har höga mål för välfärd och service till Nackaborna. Det gäller även målen för livsmiljön i kommunen. Medborgare och kunder ska ha valfrihet, få den bästa kvaliteten och vara bland de nöjdaste kommuninvånarna i landet – oavsett om det handlar om skola, hemtjänst, bygglov eller något annat av kommunens uppdrag.

Nacka kommun har fyra övergripande mål som gäller för all verksamhet: bästa utveckling för alla, attraktiva livsmiljöer i hela Nacka, stark och balanserad tillväxt samt maximalt värde för skattepengarna. För varje mål har kommunfullmäktige beslutat om underliggande fokusområden och målsatta resultatindikatorer för varje nämnd. Utfallet för varje resultatindikator redovisas i bilaga 1.

Här redovisas målen med exempel på goda resultat och områden där målen inte uppnåtts lyfts fram. Den samlade bedömningen är att graden av måluppfyllnad är god.

Bästa utveckling för alla

Måluppfyllelsen för målet ”bästa utveckling för alla” bedöms sam-

mantaget som delvis god. Bedömningen baseras på en måluppfyllelsegrad på 60 procent.

I Statistiska centralbyråns (SCB) medborgarundersökning 2018 ligger Nacka bland de tio procent bästa av de medverkande kommunerna när det gäller nöjdheten med kommunen som en plats att bo och leva på samt hur kommunen sköter sin verksamhet.

Fortsatt goda elevresultat

Nackas skolor har mycket goda elevresultat. För de elever som gick ut årskurs 9 våren 2018, var det genomsnittliga meritvärdet 269 poäng, en ökning med tre poäng sedan året innan.

Andelen elever som blev behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram ökade, från 94 procent år 2017 till 95,1 procent 2018.

Även gymnasieskolorna i Nacka har goda elevresultat. 83 procent av eleverna klarar att ta sin gymnasieexamen inom tre år, jämfört med 73 procent i länet som helhet. Av avgångseleverna tar 95 procent gymnasieexamen, jämfört med 89 procent i länet. Betygspoängen ligger på 15,1 jämfört med 14,6 i länet.

Resultaten från kvalitetsenkäter i förskola, grund- och gymnasieskola visar att områdena stimulans och elevinflytande har försämrats sedan förra året. När det gäller stimulans och inflytande i grund- och gymnasieskolan ligger utfallen långt från målen. Resultaten är högre bland de yngre eleverna än bland de äldre. Inom förskolan uppger nio av tio föräldrar att verksamheten är stimulerande och att den bidrar till barnens inflytande.

De områden där eleverna uttrycker missnöje handlar om utvecklingssamtal, information, vägledning och inflytande. Var tredje elev är missnöjd med utvecklingssamtalen, vilket de inte anser är meningsfullt. Endast var tredje elev instämmer i att de kan påverka innehållet i undervisningen och arbetet på lektionerna.

Fler får godkänt i SFI

Drygt 1 200 elever har studerat svenska för invandrare (SFI) under året. Andelen kvinnor har ökat med tio procent till 58 procent av deltagarna. Genomsnittstiden för att slutföra en kurs i SFI har minskat från 5,9 månader 2017, till 5 månader

2018. Under året uppnåddes för första gången på flera år målet att 42 procent av kursdeltagarna ska ha godkänt betyg senast terminen efter kursstart. Resultatet inom SFI ligger högre för Nacka kommun än länsnittet och trenden är positiv.

Sammantaget är de kommunala vuxenskolornas resultat goda, vilket verifieras av elevernas nöjdhet, där Nackas resultat ligger högre än genomsnittet i länet.

Kundval kulturskola öppnade

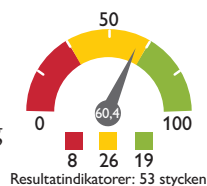
Kundval kulturskola har öppnat för barn och unga 7–19 år i Nacka. Totalt ingår fjorton kulturskolor med drygt tusen kurser att välja bland vilket skapar goda förutsättningar för individuella val. Under året har en målgruppsanpassad satsning genomförts för gruppen barn och unga med funktionsvariationer.

Mätningar av kundnöjdhet för bättre service

Nacka deltar i servicemätningen Insikten, som mäter upplevd service inom myndighetsutövning. Insatser görs för att höja nöjd kundindex (NKI) inom bygglov samt inom miljö- och hälsoskydd. Index för bygglov har förbättrats jämfört med 2017 och ligger på 59. Resultatet för verksamhetsområdena miljö- och hälsoskydd samt livsmedelstillsyn är oförändrat.

Nacka i topp inom natur- och trafikområdet

Nacka är bland de 10 procent bästa på att vara kommun inom natur- och trafikområdet. SCB:s medborgarundersökning 2018

visar att Nacka har förbättrat sin placering från plats 19 (2017) till plats 9 (2018). 111 kommuner deltog i undersökningen.

Nöjda brukare i gruppboistäder

Resultaten från 2018 års nationella brukarundersökning är goda. Gruppboistäderna i Nacka har förbättrat resultaten inom alla områden jämfört med 2017. Brukarna är mer nöjda och de flesta resultat ligger på över 80 procent. 81 procent uppger att de får den hjälp de behöver liksom att personalen bryr sig om dem och att man själv får bestämma saker som är viktiga. Majoriteten av de boende uppger också att de trivs med personalen.

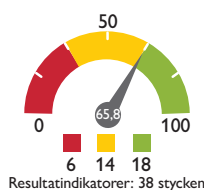
Hela 92 procent i daglig verksamhet svarar att de trivs. De allra flesta uppger att de får den hjälp de vill ha och anser att personalen bryr sig. 83 procent upplever att sysselsättningen på den dagliga verksamheten är viktig.

God personalkontinuitet i hemtjänsten

Kunder inom hemtjänsten träffar i genomsnitt 12 unika medarbetare i sitt hem under en 14-dagarsperiod. Nacka ligger under rikssnittet på 15 unika medarbetare med en placering på 30:e plats av de 240 kommuner som deltog i SKL:s Öppna jämförelser.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Den sammantagna bedömningen är att målet "attraktiva livsmiljöer i hela Nacka" är god. Nacka ligger i den absoluta toppen bland landets kommuner i Nackabornas bedömning av kommunen som plats att bo och leva på, enligt SCB:s medborgarundersökning 2018. Sju av tio Nackabor kan starkt rekommendera vänner och bekanta att flytta till Nacka.

Elever och föräldrar trygga med skolan

Nackas förskolor och skolor ska hålla hög kvalitet. 94 procent av förskolorna uppnår minst 80 procents nöjdhet bland föräldrar. För grundskolan och gymnasiet är siffran

betydligt lägre, 69 procent respektive 14 procent. Resultatet för grund- och gymnasieskolan har sjunkit kraftigt sedan mätningen startade år 2016.

Föräldrar och elever uppger att de i hög grad är trygga med förskola och skola. Förskolan ligger kvar på sin höga nivå med 96 procent. Även i grund- och gymnasieskola är resultatet högt, 89 respektive 90 procent.

Nio av tio nyanlända bor i egen bostad

Efter etableringsperiodens slut bor nästan nio av tio nyanlända i egen bostad. Under året har insatsen bointroduktion och bostöd för nyanlända startats, för att underlätta för nyanlända att hitta eget boende senast efter etableringsperiodens två år.

Upprustning av idrottsanläggningar

En upprustning av Björknäs idrottsområde har genomförts. Isladan har isolerats och ett nytt hus med omklädningsrum har byggts. Under tiden som det gamla Näckenbadet rivs och en ny simhall byggs, finns sedan hösten 2018 en tillfällig ersättningsbassäng på Saltsjöbadens IP. Den nya sporthallen vid Myrsjöskolan blev klar och invigdes.

Nacka tar miljöklimat framåt

Nacka kommun avancerade från plats 16 till 8, när tidningen Aktuell Hållbarhet rankade miljöarbetet i landets kommuner. Miljömålen "begränsad klimatpåverkan" och "frisk luft" bedöms kunna nå de uppsatta målnivåerna. Miljömålen "giftfri miljö", "rent vatten", "god bebyggd miljö" samt "ett rikt växt- och djurliv" kommer dock att behöva prioriteras ytterligare för att nå de uppsatta målnivåerna.

Nöjda biblioteks- och kulturbesökare

Kundundersökningar visar att de sex biblioteken, kulturhuset Dieselverkstaden och museet Hamn upplevs som attraktiva mötesplatser där besökarna är mycket nöjda. Besökarna lyfter fram personalen som en viktig faktor för nöjdhet. I kulturhuset Dieselverkstaden anser alla svarande att öppettiderna passar dem. Antalet besök

till Dieselverkstaden fortsätter att öka och även på museet Hamn har antalet besök ökat jämfört med 2017.

Fler sjöar med god vattenstatus

Kommunen har som målsättning att nå en god vattenstatus för Nackas grund- och kustvatten samt att insjöarnas status inte ska försämrats. Fler sjöar har god status, 63 procent jämfört med 57 procent år 2017.

Satsningar på rikt friluftsliv

Två nya hundrastgårdar har byggts i Igelboda respektive Nyckelviken. Ny vinterutsmyckning i form av belysnings slingor i träd har satts upp i Fisksätra allé, Braxenparken och Kyrkviken.

Fem bollplaner med grus har byggts om till konstgräsplaner: Gröna dalen, Velamsundsvägen, Storängen, Saltängen samt Orminge. Lugna promenaden vid Långsjön har renoverats och ett utegym har uppförts. En ny boulebana har byggts i Saltängen. Nacka strand, Kvarnholmen och Svindersvik binds nu samman av en ny strandpromenad.

Två nya vandringsleder har skapats i Velamsunds naturreservat och växtligheten har röjts på befintliga leder.

Äldre nöjda med sociala aktiviteter

Sju av tio äldre som bor i särskilt boende uppger att de är nöjda med de sociala aktiviteter som erbjuds. Granskningar har uppmärksammat att aktivitetsutbudet på olika boenden varierar mycket. Kundnöjdheten på olika boenden varierar från 32 till 90 procent. Genomsnittet i riket för äldre på särskilt boende, ligger på 64 procent kundnöjdhet.

Stark och balanserad tillväxt

Måluppfyllelsen för målet "stark och balanserad tillväxt" bedöms sammantaget

som delvis god med en måluppfyllelsegrad på 56 procent. En viktig faktor i kommunens tillväxt är antalet färdigställda bostäder. Under 2018 började runt 550 nya bostäder att byggas och 1 493 bostäder färdigställdes. Det är över genomsnittet

på 1 300 bostäder per år som behövs för att nå målet på 20 000 nya bostäder till år 2030. Utbyggnad pågår bland annat på Kvarnholmen, Nacka strand och Tollare. Nya bostäder byggs även i Älta, Orminge och Ektorp. Antalet uppskattade bostäder i tillstyrkta detaljplaner uppgick till 1 329, varav 985 på Västra Sicklaön.

Attraktivt driva skola i Nacka

Nöjdheten bland huvudmännen för fristående förskolor och skolor att driva utbildningsverksamhet i Nacka har ökat med sex procentenheter till 97 procent jämfört med 2017. Under året har även flera huvudmän visat intresse för att etablera verksamhet i kommunen.

Många nya företag startas

Varje år mäter Svenskt Näringsliv ett antal indikatorer som visar det lokala näringslivsklimatet i landets kommuner. Nacka kommun tappade i Svenskt Näringslivs ranking 2018, från tredje till 38:e plats. Primärt verkar transport- och byggbranscherna mindre nöjda än tidigare. Nacka är dock fortfarande bland toppkommunerna i länet.

Det startas många nya företag i Nacka. Nyföretagarcentrum räknade in drygt 900 nya företag under 2018. Nacka rankas som nummer 11 bland Sveriges kommuner, enligt Nyföretagarbarometern.

Fler uppnår egen försörjning

Andelen Nackabor som uppnått egen försörjning efter avslutad arbetsmarknadsinsats från kommunen uppgår till 76 procent. Det överträffar målet på 65 procent och är en avsevärd förbättring jämfört med 2017. En viktig förklaring till resultatet är arbetsförmedlingens extratjänster. Under året har totalt 79 personer rekryterats till extratjänst, varav 52 inom kommunens verksamheter.

Upprustning av lek- och badplatser

Lekplatserna vid Sickla strand och Babordsvägen vid Boo Gård har renoverats. Även lekplatsen i Braxenparken har kompletterats med ny utrustning. Badplatserna vid Långsjön, Erstavik och Bastusjön har också renoverats.

Fler flickor nås av MiniMaria

Fler ungdomar i Nacka nås av insatser mot missbruk genom MiniMaria. Under 2018 ökade antalet besökare med 12 procent. Framförallt har andelen flickor som söker stöd ökat, från 25 procent 2017 till 31 procent 2018.

Kortare kötid till särskilt boende

288 äldre personer med behov av plats på särskilt boende, fick erbjudande om plats inom tre månader. Under 2018 var den genomsnittliga kötiden 11 dagar vilket är en förbättring med 8 dagar jämfört med 2017.

Ett nytt särskilt boende för äldre, Sarahemmet, har öppnat i Ältadalen. Hemmet erbjuder 54 boendeplatser.

Maximalt värde för skattepengarna

Sammantaget bedöms måluppfyllelsen för målet ”maximalt värde för skattepengarna” vara god. Bedömningen baseras på en måluppfyllelsegrad på 78 procent.

Nackas skattesats för 2018 sänktes med 10 öre och uppgår till 18,43. Den är fortfarande något högre än jämförelsekommunerna Danderyd, Sollentuna, Solna och Täby. Jämfört med rikssnittet på 20,74 har Nacka en väsentligt lägre skattesats.

Försämrat ekonomiskt resultat

Kommunen redovisar en resultatförsämring jämfört med 2017, det gäller nämnderna. Resultatöverskottet 2018 var 1 procent vilket är under målet på 2 procent. Däremot är soliditeten fortfarande god. Vid årets slut var investeringarna, med undantag för stadsutvecklingsverksamheten, finansierade med egna medel.

Nackas skolor i topp

SKL:s Öppna jämförelser visar att Nackas elevresultat ligger mycket bra jämfört med andra kommuner. Under 2018 låg Nacka på sjätte plats av landets kommuner, såväl för samtliga skolor sammantaget som för de kommunala skolorna.

Nio av tio elever i grundskolan nådde kunskapskraven i alla ämnen. Resultatet

har ökat sedan 2017 och Nacka ligger på en hög nivå jämfört med flertalet andra kommuner.

Ekonomiskt bistånd minskar trots fler sökande

Under 2018 betalade kommun ut 73,5 miljoner kronor i ekonomiskt bistånd. Det är en minskning med drygt 1 miljon kronor, jämfört med 2017. Samtidigt ökade antalet hushåll i behov av bistånd med 80 hushåll under 2018. En översyn av bostadsbeståndet och effektivare matchning mellan hyresgäster och befintliga bostäder är några av de åtgärder som har bidragit till att sänka kostnaderna för ekonomiskt bistånd. Cirka 95 procent av ekonomiskt bistånd går till målgrupper som omfattas av arbetsmarknadsinsatser.

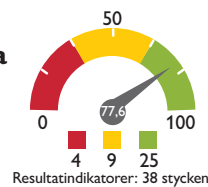
Biblioteken håller hög kvalitet

SCB:s medborgarundersökning visar att Nackaborna är mycket nöjda med bibliotekens verksamhet. Nästan alla biblioteksbesökare tycker att utbudet av böcker är mycket bra eller bra.

De digitala besöken på Nackas bibliotek ökade markant under 2018. Antalet fysiska biblioteksbesök per invånare ligger i stort sett kvar på samma höga nivå som förra året.

Halvering av överklaganden

Under 2018 fattade Överförmyndarnämnden över 1 600 beslut. Det vanligaste besluten avser arvode till god man, de utgör cirka hälften av besluten. Arvodesbesluten är även de som överklagas mest. Verksamheten har därför fokuserat på att skriva tydliga beslutsmotiveringar, vilket har haft god effekt, antalet överklaganden har halverats.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE MED HÖGT MEDARBETARENGAGEMANG

Årets medarbetarundersökning visar att Nacka kommun är en attraktiv arbetsgivare. Här finns även goda utvecklingsmöjligheter, åtta av tio lär nytt och utvecklas i det dagliga arbetet.

Nacka kommun genomför medarbetarundersökningar varje år. Årets undersökning visar på ett starkt genomslag för kommunens vision och grundläggande värdering. Förtroendet för de närmaste cheferna är högt, även kunskapsdelningen inom arbetsgruppen har fått ett starkt genomslag.

Nacka uppnådde högre resultat på de flesta frågor som är jämförbara med andra kommuner. Hållbart medarbetarengagemang (HME) ligger på en hög nivå där andelen positiva svar på frågorna som mäter motivation, ledarskap och styrning även i år uppgår till 81 procent. Medeltalet för andra kommuner, som redovisat HME till Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), är 79 procent.

Personalsammansättning

Kommunen har totalt 4 445 medarbetare, varav 3 936 tillsvidareanställda och 509 visstidsanställda. De flesta arbetar inom förskola, skola och social omsorg. 75 procent av medarbetarna är kvinnor och 25 procent män. Medelåldern för de anställda uppgår till 46 år. Antal anställda, könsfördelning och medelåldern för de anställda ligger på motsvarande nivå som tidigare år.

Majoriteten heltidsanställda

Andelen heltidsanställda fortsatte att öka under året. 87,8 procent av de månadsavlönade medarbetarna var heltidsanställda, en ökning med 0,7 procentenheter jämfört med 2017. Kvinnor och män arbetar numera heltid i ungefär lika stor utsträckning. 87,7 procent av kvinnorna har en heltidsanställning, en ökning med 0,6 procentenheter. Antalet heltidsanställda män uppgår till 88 procent, en ökning med 1,4 procentenheter.

Personalomsättning och pensionsavgångar

Personalomsättningen, andelen tillsvidareanställda som slutat under året, uppgick till 12,8 procent, vilket är en ökning med 0,4 procentenheter jämfört med året innan. Personalomsättningen, exklusive pensionsavgångar, har ökat med 0,2 procentenheter under året och uppgick till 11,1 procent.

Pensionsåldern har höjts marginellt och låg under 2018 på 65,3 år. De närmaste tre åren beräknas i genomsnitt cirka 90 medarbetare gå i pension varje år. 2018 gick 86 medarbetare i pension vilket är en ökning jämfört med året innan då 73 medarbetare pensionerades.

Nolltolerans mot trakasserier

Nacka kommun fick en ny medarbetarpolicy under året som, i linje med lagstiftningen, tydligt slår fast att diskriminering, kränkande särbehandling, sexuella trakasserier, trakasserier i övrigt och repressalier inte får förekomma. Diskrimineringsombudsmannen (DO) godkände under året rutinerna för nolltolerans. Nacka deltog i en granskning där kommunen var en av 38 kommuner och landsting vars rutiner godkändes utan anmärkning.

Nacka kommun synliggjorde under året visionen om öppenhet och mångfald genom att delta i Europride.

Löner

Utfallet av löneöversynen 2018 blev 2,35 procent löneökning. Löneökningarna för kvinnor var 2,35 procent och för män 2,34 procent. Den totala lönekostnaden inklusive personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) uppgick till 2,4 miljarder kronor.

Arbetsmarknadspolitiskt stöd

Antalet anställda med arbetsmarknadspolitiskt stöd har ökat. 2018 finansierades 74 anställda med arbetsmarknadspolitiskt stöd, vilket är en ökning med 21 personer sedan året innan. 89 procent av dem med arbetsmarknadspolitiskt stöd arbetar inom skola, förskola, vård och omsorg. 11 procent arbetar inom övriga enheter, vilket är en ökning med fem procentenheter sedan 2017.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron ligger på en oförändrad nivå jämfört med året innan och uppgår till 6 procent. Sjukfrånvaron för kvinnor uppgick till 6,7 procent och för män till 3,9 procent. Sett till kön följer sjukfrånvaron mönstret i övriga kommuner, det vill säga högre sjuktal för kvinnor än för män. Sjukfrånvaron för medarbetare upp till 29 år har ökat och sjukfrånvaron för medarbetare över 50 år har minskat. För medarbetare upp till 29 år har sjukfrånvaron ökat med 0,4 procentenheter under 2018 jämfört med föregående år. För medarbetare över 50 år har sjukfrånvaron minskat med 0,1 procentenheter under 2018 jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron för ålderskategorin 30–49 år ligger för året på motsvarande nivå som föregående år och uppgår till 5,5 procent.

Andelen långtidssjukskrivna, medarbetare som är sjukskrivna 60 dagar eller längre, uppgår till 35,8 procent vilket är en minskning med 2,2 procentenheter från året innan. Av den totala sjukfrånvaron stod kvinnorna för 37,7 procent av långtidssjukskrivningarna och männen för 26 procent. För kvinnorna är det en minskning med 1,6 procentenheter och för männen

en minskning på 5,4 procentenheter från föregående år.

Hälsa och hållbar utveckling i fokus

Nacka kommun främjar hälsa och hållbar utveckling genom erbjudande om SL-kort med nettolöneavdrag och möjligheten att beställa förmånscykel. 327 medarbetare valde under året att köpa SL-kort via kommunen vilket är ett trettiotal fler än året innan. Drygt 100 medarbetare valde under året att hyra förmånscykel vilket innebär att kommunen har 530 medarbetare som hyr förmånscykel via arbetsgivaren.

Hälsoinspiration och satsningar på att medarbetare ska inspirera varandra till en hållbar och hälsosam livsstil har genomförts löpande under året. 59 procent av medarbetarna nyttjade under året friskvårdsbidraget på 1 500 kronor per år, vilket är drygt 260 fler jämfört med året innan.

Kompetensförsörjning

Nacka kommun har under året fått 30 nya förskollärare genom en satsning på att utbilda barnskötare till förskollärare. Kommunen har även inlett en satsning på yrkessvenska. I ett första steg har 20 vårdbiträden och undersköterskor deltagit

i en mycket uppskattad utbildning i yrkessvenska. Den tionde omgången av den ledarförberedande utbildningen Ledarskapsakademien och tredje omgången av utbildningen Framtidens skolledare genomfördes under året. De ledarförberedande utbildningarna är en viktig del i att säkra chefs- och ledarförsörjningen.

Nacka kommun är en attraktiv arbetsgivare som generellt har lätt att attrahera, rekrytera och behålla professionella chefer och medarbetare. Utmaningar finns framförallt när det gäller att rekrytera seniora projektledare inom exploateringsområdet samt förskollärare.

SJUKFRÅNVARO I NACKA KOMMUN 2014–2018

Sjukfrånvaro i procent	2014	2015	2016	2017	2018
Sjukfrånvaro	5,1	5,44	6,19	5,97	5,97
Kvinnor	5,8	6,01	6,91	6,65	6,68
Män	3,1	3,74	4,07	3,96	3,87
<29 år	4,9	5,21	5,26	5,44	5,80
30–49 år	4,8	5,09	5,88	5,54	5,55
>50 år	5,4	5,85	6,79	6,62	6,51

NACKAS KLIMAT- OCH MILJÖMÅLSARBETE

Nacka är en av Sveriges högst rankade miljökommuner. 2016 antog kommunen ett miljöprogram med sex lokala miljömål som följs upp varje år. Resultaten från 2018 visar att målen begränsad klimatpåverkan samt frisk luft uppnått de ambitiösa målnivåerna.

Nacka kommun har sex lokala miljömål. Två av målen, begränsad klimatpåverkan samt frisk luft, bedöms kunna nå uppsatta målnivåer. Däremot kommer de fyra målen: giftfri miljö, rent vatten, god bebyggd miljö samt ett rikt växt- och djurliv, att behöva prioriteras ytterligare.

Under året klättrade Nacka från placeringen 16 till 8 i Aktuell Hållbarhets miljörankning som omfattar Sveriges samtliga 290 kommuner. Nacka emitterade även sin första gröna obligation. Det är ett sätt att föra samman investerare som har hållbarhetsambitioner med miljöprojekt som behöver finansiering.

Sedan miljöprogrammets lansering 2016, har Nacka delat ut ett årligt miljöpris med olika teman. Årets pris hade temat hållbart byggande och delades ut till investeringar i solceller samt i byggandet av energi- och klimatsmarta hus.

Begränsad klimatpåverkan

Utsläppen av växthusgaser från trafik, bebyggelse och industri minskar. Delmålet för utsläpp av växthusgaser från vägtrafik är uppnått, detsamma gäller utsläpp av växthusgaser från energianvändningen i bebyggelse. Även klimatpåverkan från kommunens livsmedelsinköp samt energianvändning i kommunens egna byggnader har minskat under året. Utfallen visar på att utvecklingen går åt rätt håll men att den behöver intensifieras för att de uppsatta målen ska nås.

Frisk luft

Halter av partiklar och andra luftföroreningar som uppmätts vid skolor och förskolor ligger på låga nivåer. Fler väljer att cykla, och målnivån för 2020 är redan uppnådd: 10 procent av alla resor i högt trafik ska ske med cykel. Cyklandet mot-

svarar 7,9 passager/invånare vilket innebär att målet för 2030 är lite mer än halvvägs uppnått. Antalet resenärer i kollektivtrafiken har varit konstant de senaste tio åren men beräknas öka när tunnelbanan kommer till Nacka samtidigt som det blir fler busslinjer.

Giftfri miljö

Saneringen av markföroreningar i kommunen fortsätter. Arbetet drivs på främst genom stadsutvecklingen som pågår på många platser i Nacka.

Andelen ekologisk mat och miljömärkta varor som köps in av kommunen har ökat. Uppföljningen av giftfria förskolor visar att i stort sett alla rensat bland kemiska produkter och pysselmateriäl, men fler områden återstår. Arbetet med att inventera och åtgärda farliga ämnen på skolor, lekplatser och idrottsanläggningar bör öka om målnivåerna ska nås.

Rent vatten

Arbetet med att säkerställa hög vattenkvalitet i sjöar och hav fortsätter. Fler sjöar har god status när det gäller övergödning, jämfört med 2017. Tack vare utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp i kommunens förnyelseområden minskade antalet enskilda avlopp jämfört med förra året.

God bebyggd miljö

Arbetet med att skapa en god bebyggd miljö är prioriterat eftersom Nacka planerar för tillväxt de kommande åren. I dagsläget bor 88,5 procent av Nackaborna i bostäder med god ljudmiljö inomhus.

Under 2018 tillkom två nya indikatorer i miljöprogrammet för att mäta andelen mark- och exploateringsavtal som tillämpar grönytefaktorn. Grönytefaktorn anger

hur stor kvot av en fastighets yta som ska innehålla gröna värden. Målsättningen är bland annat att skapa förutsättningar för rekreation samt fördröjning och rening av dagvatten.

Fler Nackabor har högst 1 kilometers gångavstånd till ett större fritidsområde. Analysen av andelen invånare med högst 300 meter gångavstånd till grönområde eller park har inte påbörjats vilket gör att målet för 2018 inte uppnåtts.

Miljöarbetet förstärks

Under 2019 inrättas ett miljöutskott för att kraftsamla kring de strategiska miljöfrågorna. Kommunstyrelsens nyinrättade miljöutskott övertar därmed den tidigare miljömålskommitténs arbete.

Ett rikt växt- och djurliv

Jämfört med andra kommuner har Nacka en stor andel skyddad naturmark med bland annat många ekar som är viktiga för den biologiska mångfalden. En kartläggning av de nio djurarter som är indikatorarter för miljön med hög biologisk mångfald har ännu inte påbörjats och planeras att formuleras om för att möjliggöra uppföljning.

BEGRÄNSAD KLIMATPÅVERKAN

Trend

FRISK LUFT

Trend

GIFTFRI MILJÖ

Trend

RENT VATTEN

Trend

GOD BEBYGGD MILJÖ

Trend

ETT RIKT VÄXT- OCH DJURLIV

Trend

” Jag känner både stolthet och ödmjukhet över att Nacka fått många utmärkelser och är oändligt tacksam för alla som gjort sitt yttersta för våra uppdragsgivare, Nackaborna.

Mats Gerdau
kommunstyrelsens ordförande (M)

Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

NÖJDA NACKABOR I ÅRETS SUPERKOMMUN

Nacka utsågs till Årets superkommun och den senaste medborgarundersökningen visar att Nackabornas nöjdhet med kommunen ökar.

Familjevänlig superkommun

Under 2018 utsågs Nacka till Årets superkommun av tidningen Dagens Samhälle. Goda skolresultat, en välutbildad befolkning, nya bostäder och att tunnelbanan är på väg, i kombination med en stark ekonomi, ligger bakom utmärkelsen. För andra året i rad fick Nacka även utmärkelsen ”Bäst för familjer” i tidningen Fokus kommunrankning ”Här är det bäst att bo”. Nacka flyttade också fram positionerna för

sitt miljöarbete, och avancerade från plats 16 till 8, när tidningen Aktuell Hållbarhet rankade landets kommuner.

Under 2018 emitterade Nacka kommun sin första gröna obligation. Den gröna obligationen har en naturlig koppling till Nacka kommuns miljöprogram och kommunens arbete för att nå de lokala miljömålen.

SCB:s medborgarundersökning 2018 visar att Nackaborna blir allt nöjdare med

sin kommun. Ett utvecklingsområde är medborgarnas upplevda inflytande, där pågår ett aktivt arbete för att öka nöjdheten.

Skolan fortsatt på topp

Kommunens verksamheter håller fortsatt hög kvalitet, skolan är ett exempel. Av 290 kommuner hamnar Nacka bland de tio bästa skolkommunerna i SKL:s årliga undersökning Öppna jämförelser. Ser man till meritvärde, placerar sig Nackas skolor på sjätte plats i landet och på andra plats i Stockholms län. Meritvärdet visar bland annat hur många elever som blir behöriga till yrkesprogram samt hur många som når kunskapskraven i alla ämnen.

KOMMUNSTYRELSENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Utfall 2017		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Kommunfullmäktige	72	-5 854	-5 782	-6 029	247	0	-5 511	-5 511
- varav revision	0	-2 411	-2 411	-2 411	0	0	-2 145	-2 145
Kommunstyrelsen	11 845	-74 717	-62 872	-39 335	-23 536	3 403	-61 697	-58 294
- varav saneringen	0	-17 000	-17 000	0	-17 000	0	-21 000	-21 000
Stadsledning och stödenheter	281 596	-385 236	-103 640	-89 575	-14 065	251 618	-338 180	-86 562
Fastighetsverksamheten	677 079	-687 827	-10 748	39 000	-49 748	636 375	-613 500	22 875
Myndighet och huvudmannaskap	640 772	-636 702	4 070	0	4 070	637 211	-626 945	10 266
Välfärd skola	2 084 964	-2 100 085	-15 120	10 003	-25 123	2 058 253	-2 048 917	9 336
Välfärd samhällsservice	629 185	-633 558	-4 373	2 997	-7 370	619 813	-637 952	-18 139
Brandförsvaret	0	-39 818	-39 818	-38 816	-1 002	0	-36 698	-36 698
Oförutsett	0	0	0	-15 000	15 000	0	0	0
Summa	4 325 515	-4 563 796	-238 282	-136 756	-101 526	4 206 673	-4 369 399	-162 727

Attraktiv arbetsgivare

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för alla anställda i kommunen. Medarbetarundersökningen 2018 visar att Nacka är en attraktiv arbetsgivare med högt medarbetarengagemang (HME, hållbart medarbetarengagemang). Drygt 80 procent av medarbetarna svarar positivt på frågor som mäter motivation, ledarskap och styrning.

Högsta rating av Standard & Poors

Kreditvärderingsinstitutet Standard & Poors har betygsatt kommunens finansiella styrka och styrning. Nacka kommun fick högsta möjliga ratingbetyg, AAA.

Ekonomiskt underskott

Kommunstyrelsen totalt redovisar ett ekonomiskt underskott på 102 miljoner kronor. Underskottet beror främst på sämre resultat inom fastighetsverksamheten och inom produktionsområdena Välfärd samhällsservice och Välfärd skola. Kommunstyrelsen redovisar dessutom saneringskostnader för Svärdsö, Nacka IP och Saltsjö Pir.

Det enskilt största underskottet finns inom enheten för fastighetsförvaltning på 50 miljoner kronor. Det beror främst på ökade kostnader för bostadsförsörjning,

lägre hyresintäkter samt högre kostnader än beräknat för lokal- och fastighetsunderhåll.

Utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka redovisar ett underskott på 11,4 miljoner kronor, vilket beror på högre uppräkningsindex (KPI) för tunnelbaneavtalet.

Redovisning av särskilda uppdrag från kommunfullmäktige

Samordna arbetet med att öka tryggheten och arbeta brottsförebyggande enligt föreslaget trygghetspaket:

För att öka tryggheten och säkerheten på Järlahöjden har ny belysning installerats och buskage har tagits bort vid skolor och idrottsanläggningar.

Tillsammans med socialnämnden påskynda utbyggnaden av LSS-verksamheten i kommunen med målsättningen att därigenom halvera kostnaderna för LSS-utjämningskostnader till 2020:

På sikt kommer utbyggnaden att vara tillräcklig men på grund av överklaganden har byggnationer fördröjts vilket innebär att boendeplatser har direktupphandlats utanför kommunen.

Tillsammans med fritidsnämnden, se över möjligheterna att ordna ersättningslokaler för idrottsföreningarna när nuva-

rande hallar och bollplaner behöver rivras för att ge plats för nybyggnation samt innan nya idrottsanläggningar är klara:

Berörda föreningar har fått information och fört dialog om pågående planering med kommunen. Befintliga anläggningar som kommer att rivras ska så långt som möjligt ersättas med nya eller tillfälliga anläggningar under tiden som permanenta anläggningar byggs.

Att ta fram indikatorer på användning av närproducerad mat i kommunens verksamheter:

Ett förslag till indikatorer på användning av närproducerad mat i kommunens verksamheter har presenterats och kommer att antas i kommunstyrelsen i januari 2019.

Se över och lägga fast en långsiktig dimensionering av myndighets- och huvudmannaenheterna:

Myndighets- och huvudmannaenheterna ska fortsätta att sänka kostnader genom digitalisering och effektivisering, vilket pågår i utvecklingsarbetet Organiserat för tillväxt – hur kan vi växa utan att växa.

I ägardirektiven till Nacka vatten och avfall AB, öka insamlingen av matavfall:

Nya ägardirektiv för Nacka vatten och avfall AB kommer till kommunfullmäktige för beslut i januari 2019 och ska gälla från 1 januari 2020.

Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

NACKA STAD **VÄXER FRAM**

Det byggs bostäder i fortsatt rask takt och arbetet med Nya gatan har startat. Samtidigt som Nacka stad tar form pågår utveckling av lokala centrum och satsningar på Nackas förnyelseområden.

Fortsatt hög byggtakt för bostäder

Under 2018 började 550 bostäder byggas, bland annat på Kvarnholmen, Nacka strand och Tollare. Närmare 1 500 bostäder färdigställdes, vilket är en ökning med 27 procent jämfört med 2017. Cirka 100

av de nya bostäderna är hyresrätter i Finntorp samt studentbostäder i Alphyddan.

Det byggs även för verksamheter och nya arbetsplatser. Centrala Sickla får ett nytt hotell vid gamla Tapetfabriken och ett nytt hus för vård och hälsa, Curanten.

Dessutom öppnade kontorshuset Sickla Front med över 2 000 arbetsplatser, där bland annat Nacka tingsrätt samt Hyres- och arrendenämnden har flyttat in.

Start för Nya gatan

Nya gatan, strax intill Nacka forum och Nacka stadshus, blir en del av Nacka stad. Arbetet med Nya gatan satte fart under hösten då sprängningsarbeten inleddes för att bereda plats för gator, ledningar och ny bebyggelse. Området ska inrymma fyra nya kvarter med plats för 600 nya bostäder.

” Det finns en stark framtidstro i Nacka. Tillväxten är bra för oss alla, vi kan skapa nya attraktiva miljöer med både bostäder, arbetsplatser, idrott, kultur och natur.

Mats Gerdau
kommunstyrelsens ordförande (M)

Cirka 8 000 kvadratmeter viks åt nya arbetsplatser och affärsverksamhet som butiker, restauranger och annan service.

Tunnelbanebygge i startgroparna

Tunnelbanans blå linje förlängs från Kungsträdgården till Nacka med tre nya stationer i kommunen: Sickla, Järla och Nacka. Det förberedande arbetet är igång och bygget startar 2019, det beräknas ta 7–8 år. Under året invigdes flera konstverk som synliggör platserna för tunnelbanans framtida entréer.

Utveckling av lokala centrum

Även Nackas lokala centrum utvecklas. I Orminge centrum planläggs flera områden avsedda för bostäder, verksamheter, förskolor samt ett nytt parkeringshus. I Orminge inleddes även utbyggnaden av Nybacka-kvarteret under året.

En ny detaljplan för Älta centrum ska möjliggöra närmare 1 000 nya bostäder och en ny centrumanläggning. Stavsborgsskolan byggs om och i Ältdalen fortsätter byggandet av framförallt småhus. Kommunen planerar även för fler bostäder och verksamheter i Fisksätra.

Satsningar på förnyelseområden

Nackas förnyelseområden utvecklas så att fler kan bo där året om. Bland annat byggs gator och VA-ledningar ut i norra Skuru. I södra Boo har utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp färdigställts under året. Nu byggs Vikingshillsvägen om så att även norra Boo ska kunna försörjas med kommunalt vatten och avlopp.

Överenskommelse om Bergs oljehamn

Vid Saltsjön, mellan Nacka Strand och Nyckelviken, vill kommunen skapa en stadsmiljö med bostäder och nya verksamheter, som en del av Nacka stad. Under året har Circle K och Nacka kommun slutit en överenskommelse som innebär att Circle K kommer att vara verksam på Bergs oljehamn till och med år 2036. Överenskommelsen tar hänsyn till behovet av sanering, en trygg drivmedelsförsörjning i Stockholm och Mälardalen samt en effektiv bostadsproduktion i Nacka

Markanvisningar

Två markanvisningar har genomförts i Orminge: en tidig markreservation i cen-

trum till Magnolia samt Svea fastigheter. En anbudstävling av två projekt längs med kraftledningsstråket har skickats till marknadsaktörerna.

Ekonomiskt resultat

För pågående exploateringsprojekt har kommunen haft inkomster på 125,2 miljoner kronor och utgifter på 621,6 miljoner kronor, vilket för året ger ett underskott på 496,4 miljoner kronor. Det förklaras bland annat av produktionskostnader och externa konsultkostnader för projekten Mötesplats Nacka, Kvarnholmsförbindelsen samt Nya gatan.

Redovisning av särskilda uppdrag från kommunfullmäktige

Genomföra markanvisningar för stadsbebyggelse i ”klassisk stil”:

Tre arkitektkontor har tagit fram förslag på bebyggelse i klassicistisk stil. Utvärdering pågår och markanvisning beräknas ske våren 2019.

FASTIGHETSVERKSAMHETENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Utfall 2017		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Enheten för fastighetsförvaltning	661 327	-664 544	-3 217	45 800	-49 017	624 808	-593 590	31 218
Enheten för bygg och anläggning (Bygg)	15 753	-23 283	-7 531	-6 800	-731	11 567	-19 911	-8 344
Summa	677 079	687 827	-10 748	39 000	-49 748	636 375	-613 500	22 874

” Med okonventionella lösningar, bland annat köp av bostadsrätter, klarade vi det stora flyktingmottagandet 2015–2017. Nu minskar behovet och vi kan sälja dem i stället.

Mats Gerdau
kommunstyrelsens ordförande (M)

Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

FUNKTIONELLA LOKALER OCH EFFEKTIV MARKFÖRVALTNING

Kommunen erbjuder lokaler som skolor, fritidsanläggningar och sociala bostäder till Nackaborna. Bostadsbeståndet minskas för att bli mer ändamålsenligt.

Nya byggnader för skolor, sport och boende

Under året har fem nya anläggningar byggts: Myrsjöskolan och Myrsjö sporthall, Ältadalens förskola, en ersättningsbassäng för det gamla Näckenbadet i Saltsjöbaden samt Björknäs ishall. Två nya boenden för nyanlända har också färdigställts, på Kocktorpsvägen respektive Svärdsö.

Universum och Björknäs förskolor har deltagit i ett pilotprojekt för att säkerställa att gårdarna är fria från miljögifter. Den utrustning som avlägsnats har ersatts med naturliga lekmaterial som bland annat stimulerar barnen till mer rörelse och fantasilekar.

Kommunalt bostadsbestånd minskar

Det pågår ett omfattande arbete för att effektivisera hanteringen av de bostäder som kommunen hyr in eller äger, förvaltar och hyr ut. Bostäderna hyrs ut till

hyresgäster som har rätt att hyra bostad av kommunen under en viss tid på grund av sociala skäl.

Målsättningen är att bostadsbeståndet ska bli mer kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Totalt har beståndet minskat med cirka 50 bostäder under året, flera bostäder har avyttrats genom uppsägning av inhyrningsavtal. Under 2019 kommer beståndet att minska ytterligare.

Marknadsanpassad markförvaltning

Förvaltningen av kommunägd mark ska marknadsanpassas och bli mer effektiv. Till följd av såväl marknadsanpassning som politiska beslut har ett flertal arrendavtal omförhandlats och tecknats. Det gäller bland annat arrendavtalet för bergtåkten i Kovik och arrendavtal med båtklubbar, master och teknikbodas.

Dessutom har avgäldsregleringar av tomträtter genomförts. Fem tomträtter, tre

småhustomträtter respektive två industri-tomträtter har friköpts. Detta har gett ytterligare intäkter i form av markförsäljningar. Markavtalen för Nacka Energi och Boo Energi sades upp under 2018 och är under omförhandling.

Ekonomiskt underskott

Kommunens fastighetsverksamhet bedrivs inom två enheter: enheten för bygg och anläggning och enheten för fastighetsförvaltning. Tillsammans redovisar de ett underskott på 49,7 miljoner kronor.

Enheten för fastighetsförvaltning (mark, lokal och bostad) redovisar ett underskott på 49 miljoner kronor. Resultatet beror främst på ökade kostnader för lokal- och bostadsförsörjning. Inom lokal är det främst högre kostnader för reparationer och underhåll och tomställda lokaler som genererar ett underskott. Inom bostadsförsörjningen är det framförallt lägre hyresintäkter för bostäder och högre driftkostnader för fjärrvärme, snöskottning, men även återställningskostnader för slitage av bostäder som är bidragande orsaker till underskottet.

Enheten för bygg och anläggning redovisar ett underskott på 0,7 miljoner kronor.

VÄLFÄRD SKOLA EKONOMISKT UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Utfall 2017		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Välfärd skola	2 084 964	-2 100 085	-15 120	10 000	-25 123	1 998 393	-1 989 096	9 298
Summa	2 084 964	-2 100 085	-15 120	10 000	-25 123	1 998 393	-1 989 096	9 298

” **Nackas kommunala skolor placerade sig åter bland de tio bästa i Sverige, med en meriterande tredjeplats.**

Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

SKOLA I TOPP OCH SATSNING PÅ FÖRSKOLLÄRARE

Nackas kommunala skolor är fortsatt bland de bästa i landet. En gemensam utbildningsinsats i länet ska ge fler legitimerade förskollärare och ett trettiotal barnskötare från kommunen deltar.

Topplacering för Nackas kommunala skolor

2018 placerade sig Nackas kommunala skolor åter bland de tio bästa kommunerna i Sverige, med en meriterande tredjeplats. Det är Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), som i den årliga undersökningen Öppna jämförelser, jämför kvaliteten i landets grundskolor. Undersökningen bygger på olika kvalitetsmått där kunskapsresultat är en central del.

Utbildningsinsats för länets barnskötare

En utbildningsinsats för att få fler barnskötare att ta förskollärarexamen pågår, 35 barnskötare från Välfärd skola deltar för att bli legitimerade förskollärare. Utbildningen är en valideringsutbildning som genomförs i samarbete med flera Stockholmskommuner samt Uppsala universitet.

Insatsen, som pågår fram till 2021, ska både stärka kompetensen och säkra framtida rekryteringsbehov.

Jubileum för aktörer inom NO och teknik

Ett gemensamt jubileum för tre olika verksamheter anordnades, bland annat med aktiviteter och föreläsningar. Verksamheterna bidrar på olika sätt till att utveckla kvaliteten i förskolor och skolor när det gäller undervisning i naturorienterade ämnen och teknik.

- Naturskolan 30 år: erbjuder utbildning inom natur, miljö och hållbar utveckling.
- NTA 20 år: ett nationellt och medlemsägt skolutvecklingsprogram som erbjuder kompetensutveckling för lärare samt arbetsmaterial i ämnena NO, teknik och matematik.

- PEAK 10 år: en arbetsmodell som också erbjuder arbetsredskap för hur skolor och elever kan lära sig mer om hur vi kan leva hållbart.

Ekonomiskt underskott

Välfärd skola redovisar ett underskott på 25,1 miljoner kronor. Underskotten beror främst på ledig kapacitet inom förskola och skola. Bland annat har flera grundskolor tappat elever i ett sent skede efter skolvalet, då organisationen redan beslutats. De enheter inom förskola och skola som redovisar underskott har genomfört åtgärder för att minska underskotten. Det handlar om personalkostnadsbesparingar, lokalanpassningar och allmän återhållsamhet och kostnadsmedvetenhet.

Välfärd skolas gymnasieskolor har ett högt söktryck, fulla klasser och uppvisar goda resultat både när det gäller meritvärden och ekonomiskt utfall.

Föräldrastöd via nätet är ett försök att ge föräldrar råd och stöd kring relationen till sina barn via Skype.

VÄLFÄRD SAMHÄLLSSERVICE EKONOMISKT UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Utfall 2017		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Ledning och verksamhetsstöd	1 415	-1 415	0	0	0	1 460	-803	657
Individ- och familjeverksamheten	61 031	-57 757	3 274	295	2 979	55 675	-56 381	-706
Idrotts- och fritidsverksamheten	46 643	-46 105	538	257	281	53 366	-52 270	1 096
Kulturverksamheten	71 871	-72 001	-130	385	-515	70 386	-72 990	-2 604
Omsorg- och assistansverksamheten	114 718	-118 842	-4 124	597	-4 721	118 008	-125 272	-7 264
Nacka seniorcenter	244 747	-251 314	-6 567	1 284	-7 851	239 976	-251 151	-11 175
Flykting- och etableringsverksamheten	26 676	-24 878	1 798	155	1 643	30 383	-28 357	2 026
Arbets- och karriärverksamheten	6 686	-5 848	838	27	811	5 503	-5 672	-169
Summa	573 787	-578 160	-4 373	3 000	-7 373	574 757	-592 896	-18 139

Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

UTVECKLING AV FAMILJESTÖD OCH MÅLTIDER FÖR ÄLDRE

Välfärd samhällsservice utgör det kommunala alternativet inom en mängd områden. Utveckling och kvalitet är i fokus inom verksamheterna, bland annat med satsningar för äldre, familjer samt barn och unga.

Utvecklat stöd till unga och familjer

Som alltid har kvalitetsarbetet varit prioriterat och olika utvecklingssatsningar pågår inom verksamheter som riktar sig mot barn och unga, äldre och personer med funktionsvariationer. Under året har flera uppdrag utökats och förändrats, det gäller bland annat ungdomsteamet Polarna Nacka. Polarna arbetar med uppsökande och förebyggande verksamhet i områden där barn och unga rör sig, men också i särskilt utsatta områden.

Ett annat projekt är föräldrastöd via nätet. Det är familjemottagningen som inlett ett försök att ge föräldrar råd och stöd kring relationen till sina barn via Skype. Syftet är att kunna möta fler och minska väntetiderna.

Trivsel kring äldres måltider

Ytterligare ett projekt som påbörjats har som mål att förbättra både mat och måltidsmiljö på äldreboenden. I utvecklingsarbetet ingår måltidsgranskningar och kompetensutveckling för kökspersonalen. Att maten smakar bra och att måltiden är en trevlig stund på dagen värderas högt av kunderna och påverkar den generella nöjdheten.

Nacka seniorcenter arbetar med projektet Fulla hus. Målet är att bli förstahandsval för äldre Nackabor som behöver flytta till särskilt boende. Nacka seniorcenter har under året också förberett sig för att auktorisera sig för kundvalet i Stockholms stad.

Färre ensamkommande barn och unga

Nyanlända Nackabor får stöd med att etablera sig i samhället, bland annat med att hitta eget boende. Under 2018 tog Nacka emot 14 ensamkommande barn och ungdomar. Det är betydligt färre än tidigare, vilket bland annat innebär att kommunens hem för vård eller boende (HBV-hem) avsedda för ensamkommande barn, har avvecklats. Verksamheten för ensamkommande har samtidigt utvecklats för att bättre kunna stötta unga mellan 18 och 24 år som bor i träningsboenden.

Ekonomiskt underskott

Välfärd samhällsservice redovisar ett underskott på 7,4 miljoner kronor. De större underskotten finns inom Nacka seniorcenter och omsorg- och assistansverksamheten och är främst kopplade till personalkostnader, framförallt sjuklöner. Flera andra verksamheter visar på överskott, framförallt individ- och familjeverksamheten.

Ansvarig nämnd: Arbets- och företagsnämnden

VÄGEN TILL JOBB OCH EGEN FÖRSÖRJNING

Stödet till nyanlända Nackabor att skaffa eget boende har varit framgångsrikt. Den digitala utvecklingen fortsätter och bidrar till att det frigörs mer tid för kontakt med kunder.

Bra start för nya Nackabor

Under året har alla nyanlända som använts till Nacka av Migrationsverket blivit mottagna av kommunen och fått hyra en genomgångsbostad. Efter etableringsperiodens slut bor nio av tio nyanlända i egen bostad. Insatserna "bointroduktion" och "bosöksstöd" är viktiga framgångsfaktorer för att underlätta för kommunens nyanlän-

da att hitta eget boende efter etableringsperiodens två år.

Robot frigör tid för kundkontakt

Nacka är första kommun i Sverige med att robotisera handläggningen av utbildningsansökningar. Roboten Yasemin är ett digitalt stöd som blivit modell för kommunens fortsatta automatiseringsarbete. Det ger

kortare handläggningstider och frigör tid för ökad kundkontakt.

Utvecklat kvalitetsarbete inom vuxenutbildningen

Under 2018 har insatser genomförts för att bibehålla de goda resultaten, höja lägsta nivå samt kvalitetssäkra insatserna hos jobb- och utbildningsexperterna inom den kommunala vuxenutbildningen. Bland annat har det systematiska kvalitetsarbetet utvecklats med kontinuerlig uppföljning av samtliga utbildningsanordnare samt förtydligad ansvarsförbindelse mellan kommun och skolor.

ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Utfall 2017		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Grundläggande vuxenutbildning, check	2 770	-7 326	-4 556	-6 229	1 673	1 387	-6 596	-5 209
Gymnasial vuxenutbildning, check	20 050	-55 996	-35 946	-40 506	4 560	27 332	-61 368	-34 036
Svenska för invandrare, check	4 691	-17 273	-12 582	-12 997	415	728	-13 026	-12 298
Arbetsmarknadsinsatser, check	0	-21 268	-21 268	-28 043	6 775	0	-22 829	-22 829
Arbetsmarknad, övrigt	2 919	-32 741	-29 376	-31 792	2 416	3 402	-31 108	-27 706
Samhällsorientering, kundval	0	-1 199	-1 199	-3 215	2 016	110	-2 872	-2 762
Ekonomiskt bistånd	1 835	-77 716	-75 881	-71 889	-3 992	757	-77 240	-76 483
Ensamkommande barn	90 139	-130 758	-40 619	0	-40 619	155 266	-183 099	-27 833
Nyanlända flyktingar	55 070	-11 219	43 851	51 584	-7 733	44 447	-7 932	36 515
Nyanlända flyktingar, bostadsförsörjning	24 166	-26 440	-2 274	0	-2 274	25 275	-31 447	-6 172
Nämnd	0	-907	-907	-758	-149	0	-799	-799
Myndighet och huvudmannaskap	2 716	-46 903	-44 187	-38 150	-6 037	12 059	-56 826	-44 767
Summa	204 356	-429 745	-224 943	-181 995	-42 948	270 763	-495 142	-224 379

” Åtgärdsarbetet har gett resultat: kostnadsutvecklingen för ekonomiskt bistånd och bostadsförsörjning har vänt. Utgångsläget för stöd till egen försörjning är därmed bättre.

Filip Wiljander (M)

Kostnadsutveckling på rätt väg

Under 2018 påbörjades ett åtgärdsarbete för att vända den negativa resultatutvecklingen inom flera av nämndens verksamheter. Resultatet är ett trendbrott som skapar goda förutsättningar för en ekonomi i balans under 2019. Den negativa resultatutvecklingen har upphört och kostnadsutvecklingen har vänt både när det gäller ekonomiskt bistånd och bostadsförsörjning för nyanlända och ensamkommande barn och unga.

Ekonomiskt underskott

Arbets- och företagsnämnden redovisar ett underskott på 42,9 miljoner kronor. Avvikelsen beror framför allt på lägre intäkter än budgeterat för verksamhetens ensamkommande barn och nyanlända flyktingar, samt högre kostnader för ekonomiskt bistånd och myndighetsorganisationen. Migrationsverket har bekräftat att återsökta medel för kommunens kostnader, enligt det gamla

ersättningssystemet för ensamkommande barn, är färdigbehandlade. Det innebär cirka 15 miljoner kronor i mindre intäkter.

Resultatet uppvägs delvis av en positiv budgetavvikelse för ett antal poster inom arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning.

Redovisning av särskilda uppdrag från kommunfullmäktige

Prioritera vuxenutbildningar som leder till arbete och där det finns tydlig brist på arbetskraft:

Under 2018 prioriterades jobbspår, där deltagarna utbildas inom ett bristyrke samtidigt som de läser svenska för invandrare. Utbildningarna togs fram i nära samarbete med de branscher som har behov av arbetskraft, och var till stor del förlagda hos lokala arbetsgivare. Jobbspåren förväntades leda till egen försörjning, men har haft stora utmaningar kopplat till deltagarnas

språkkunskaper. Sedan halvårsskiftet hänvisas därför inga personer till yrkesutbildning genom jobbspår.

Parallellt med jobbspåren har arbetsmarknadsinsatsen ”språk- och arbetsintroduktion” samt riktade yrkesutbildningar använts med stor framgång, efterfrågan har ökat under året. Kopplingen till bristyrken är stor, vård- och omsorgsprogrammet är mest efterfrågat.

Verka för billigare boenden för nyanlända flyktingar:

Ett flertal hyresobjekt har lyfts ur beståndet av tillfälliga bostäder och avveckling av dyra inhyrningar pågår. Nyanlända hushåll har matchats till en mindre yta per person än tidigare. Sedan årsskiftet är genomsnittet för nya matchningar 15 kvadratmeter/person jämfört med 21 kvadratmeter/person under 2017.

” Utökad kapacitet så att fler kan ägna sig åt det de vill på fritiden, och ökat fokus på alla fantastiska föreningar i Nacka!

Gunilla Grudevall-Steen (L)

FRITIDSNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Utfall 2017		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Myndighet och huvudmannaskap	0	-7 053	-7 053	-9 016	1 963	0	-6 521	-6 521
Nämnd	0	-995	-995	-1 162	167	0	-986	-986
Anläggning – hyra och drift	12 024	-122 750	-110 725	-110 184	-541	12 191	-108 273	-96 082
Verksamhet	2 435	-37 340	-34 905	-35 088	183	1 020	-38 639	-37 619
Summa	14 460	-168 138	-153 678	-155 450	1 772	13 211	-154 419	-141 208

Ansvarig nämnd: Fritidsnämnden

FRITIDSSATSNINGAR OCH UPPMÄRKSAMMAT FÖRENINGSLIV

Fritidsnämnden ansvarar för kommunalt ägda idrotts- och fritidsanläggningar, simhallar, fritidsgårdar och lekplatser. Nämnden stödjer även föreningslivet – som också premierades på en nyinrättad gala.

Nytt bidrag gynnar investeringar

Från januari 2018 kan föreningar som har egna anläggningar ansöka om investeringsbidrag för att kunna göra investeringar och renoveringar i sina anläggningar och lokaler. Syftet med bidraget är att utjämna förutsättningarna mellan föreningar som har verksamhet i kommunalt finansierade anläggningar och de som har verksamhet i egna anläggningar. Under året har elva föreningar tilldelats investeringsbidrag.

Premiär för föreningsgala

I maj gick Nackas föreningsgala av stapeln för första gången. Galan uppmärksammar betydelsefulla insatser i Nackas föreningsliv. På galan delades följande nya utmärkelser ut av nämnden: Årets förening, Årets unga ledare och Årets förebild inom föreningslivet.

Nya idrottsanläggningar

I augusti öppnade en tillfällig simhall i Saltsjöbaden som ersätter Näckenbadet under tiden som en ny och modernare simhall byggs. En ny sporthall öppnade vid

Myrsjöskolan. Byggnaden inrymmer också en gruppträningslokal och omklädningsrum avsett för fotboll. I slutet av året invigdes även isladan vid Björknäs idrottsplats som nu isolerats för att öka kapaciteten och utbudet av verksamheter. Fyra mindre grusplaner har fått konstgräs, vilket höjer kapaciteten för fotbollsföreningarna.

Ekonomiskt överskott

Fritidsnämnden redovisar ett överskott på 1,8 miljoner kronor jämfört med budget. Den största delen av överskottet beror på lägre personalkostnader än budgeterat. Verksamheten "Anläggning – hyra och drift" redovisar ett underskott och är i huvudsak ett resultat av för lågt budgeterade fjärrvärmekostnader för fotbollstältet på Nacka IP. I övrigt är nämndens hyres- och driftskostnader i linje med budget.

Redovisning av särskilda uppdrag från kommunfullmäktige

Utreda förutsättningarna för att kunna anlägga 11-spelarplaner vid Orminge skola,

Hellasgården, norr om Skurubrons anslutning på Skurusidan och Porsmosseverket: Inför förstudie om 11-spelarplan på Hellasgården pågår samtal med Stockholms stad. På Skuru idrottsplats ska naturgräset på befintlig 11-spelarplan ersättas med konstgräs. Omläggningen beräknas bli klar under 2019.

På Fisksätra idrottsplats ska naturgräset på befintlig 11-spelarplan ersättas med konstgräs. Projektet omfattar även upprustning av hela idrottsplatsen för att området ska kunna nyttjas bättre. Idrottsplats och utegym beräknas bli klara våren 2019, konstgräsplanen under hösten 2019.

En förstudie för att en ny 11-spelarplan ska kunna anläggas på Porsmossen i Kummelns avslutas under våren 2019. Projektdirektiv är beslutat och projektledare har utsetts. Den nya fotbollsplanen planeras att tas i bruk under 2020.

Det är möjligt att utöka ytan med konstgräs vid Orminge skola så att befintlig 7-spelarplan görs om till en 11-spelarplan. En förstudie kan genomföras i samband med kommande utredning om utbyggnad av Orminge skola.

KULTURNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Utfall 2017		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Myndighet och huvudmannaskap	0	-8 225	-8 225	-8 670	445	0	-8 632	-8 632
Nämnd	0	-1 033	-1 033	-1 158	125	0	-534	-534
Anläggning – hyra och drift	0	-42 749	-42 749	-41 464	-1 285	0	-41 757	-41 757
Kundval/check	11 005	-45 348	-34 344	-36 752	2 408	9 638	-48 223	-38 585
Verksamhet	1 232	-49 523	-48 291	-50 757	2 466	1 099	-43 535	-42 436
Summa	12 236	-146 878	-134 641	-138 801	4 160	10 737	-142 681	-131 944

” Kundval för kulturskola är inte bara unikt i Sverige, utan i hela världen. Modellen skapar möjligheter till en kreativ och berikande fritid för Nackas barn och unga.

Richard Wendt (M)

Ansvarig nämnd: Kulturnämnden

NACKA FÖRST MED KUNDVAL I KULTURSKOLAN

Kommunens storsatsning på kundval inom kulturskolan ger Nackas barn och unga unika valmöjligheter.

Tusen kulturkurser att välja bland

Nacka har som första kommun i landet infört kundval inom kulturskolan. Alla barn och unga i kommunen kan välja bland drygt tusen kurser. Totalt ingår 14 kulturskolor i kundvalet. Det nya kundvalet innebär att verksamheten anpassas efter Nackabornas faktiska efterfrågan.

Utvecklingen av kulturlivet i Nacka stötts genom nämndens kulturstöd. Bland annat gynnas bred samfinansiering och innovation, där barn och ungdomsverksamhet prioriteras. Samverkan mellan olika kulturarvsaktörer i kommunen har också inletts under året.

Satsningar för barn och unga

En särskild satsning på barn och ungdomar med funktionsvariationer har gjorts. Syftet är att öka mångfalden i utbudet med fler aktiviteter inom eget skapande.

Stiftelsen kulturmiljövård har haft sitt första verksamhetsår på museet Hamn. Inriktningen av verksamheten har delvis

ändrats, med ökat fokus på målgruppen barn och unga. Öppettiderna har också utökats, fler besökare och skolor förväntas nu hitta till museet.

Nytt avtal för biblioteken

Biblioteken i Nacka drivs av privata aktörer. Inför perioden 2019–2022 har nya avtal för drift av kommunens bibliotek tecknats med Axiell Services AB och Diesilverkstadsens bibliotek AB.

Hög kundnöjdhet

För att mäta kundnöjdhet har kund- och besöksundersökningar genomförts på biblioteken, kulturhuset Diesilverkstaden, museet Hamn samt hembygdsmuseet i Nyckelvik. Resultatet visar en övergripande nöjdhet, med ett nöjd-kund-index (NKI) på 3,8 av 4. Nämnden har även investerat medel för att öka mångfalden av kulturverksamheter i olika delar av kommunen.

Ekonomiskt överskott

Kulturnämnden redovisar ett överskott på 4,2 miljoner kronor jämfört med budget. Det positiva resultatet förklaras bland annat av ett överskott inom kundval kulturskola, då färre barn än förväntat valt att nyttja kundvalet. Ett överskott finns också inom biblioteks- och kulturverksamheterna.

Redovisning av särskilda uppdrag från kommunfullmäktige

Fortsätta planeringen för nytt bibliotek på Kvarnholmen:

Ett bibliotek i centrala Nacka ska tillsammans med Diesilverkstadsens bibliotek täcka behovet av ett bibliotek på Kvarnholmen. I Mål och Budget 2019–2021 har kulturnämnden tillsammans med kommunstyrelsen fått i uppdrag att samverka i planering för flexibla kulturlokaler i centrala Nacka, med exempelvis bibliotek och konsthall.

MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Utfall 2017		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Nämnd och nämndstöd	0	-2 299	-2 299	-2 456	157	0	-4 039	-4 039
Beviljade medel	0	-26 963	-26 963	-27 029	66	0	-24 563	-24 563
Projektverksamhet	0	-2 448	-2 448	-2 148	-300	0	-1 999	-1 999
Summa	0	-31 712	-31 712	-31 633	-80	0	-30 601	-30 601

” Planering för levande lokala centrum med arbetsplatser, service och bostäder rullar på i bra takt. Likaså planering för en grön, tätare stadsmiljö i Nackas centrala delar.

Cathrin Bergensträhle (M)

Ansvarig nämnd: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

NACKA STAD GER PLATS FÖR NYA BOSTÄDER OCH VERKSAMHETER

En ny översiktsplan anger riktningen för stadsutvecklingen samtidigt som nya detaljplaner, framförallt på Västra Sicklaön, skapar förutsättningar för nya bostäder och verksamheter att ta plats.

Översiktsplan ger vägledning i stadsutveckling

Översiktsplanen ”Hållbar framtid i Nacka” har reviderats, planen ger vägledning till alla som är delaktiga i den pågående stadsutvecklingen. Sedan den tidigare planen utformades har ett avtal om tunnelbanans utbyggnad till Nacka träffats och ett lokalt miljöprogram antagits. Den uppdaterade översiktsplanen stödjer utvecklingen mot miljöprogrammets mål och skapar förutsättningar för en god miljö och ett rikt socialt liv för alla Nackabor.

Detaljplaner för nya bostäder och verksamheter

Sju nya detaljplaner som skapar förutsättningar för nya bostäder och verksamheter, har tillstyrkts under året. Planerna rör följande

platser i kommunen: Elverkshuset på Nya gatan, Enspännarvägen, Jarlabergsvägen, Nybackakvarteret, Östra Finnbodavägen samt ett vårdboende i Hasseludden. En av planerna avser förlängningen av tunnelbanan till Nacka. Tillsammans skapar detaljplanerna förutsättningar för drygt 1 300 bostäder, varav cirka 1 000 på Västra Sicklaön.

Ekonomiskt underskott

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden redovisar ett mindre underskott på knappt 0,1 miljoner konor. Utfallet av kostnaderna för nämnd och nämndstöd, samt beviljade medel till resultatenheterna inom stadsutvecklingsprocessen och servicecenter för stadsbyggnadsservice, är något under årsbudget. Projektverksamheten har däremot överstigit budget.

Redovisning av särskilda uppdrag från kommunfullmäktige

Att se över barns utemiljöer, bland annat ur ett bullerperspektiv:

Miljöenheten har använt kommunens bullermodell för att utreda trafikbullernivån på grundskole- och förskolegårdar. I de fall en gård berörs av buller över 50 dBA indikerar det att nivån kan vara ett problem. De gårdar som bedöms ha förhöjda bullernivåer ligger antingen i närheten av en större genomfartsled eller intill trafikerad väg. Enligt modellen berörs lite mer än hälften av kommunens skolor och förskolor av förhöjt buller men ofta berörs endast en mindre del av utemiljön.

Att pröva möjligheten att ställa ut två alternativa förslag i samrådskedet i någon detaljplan:

Ett förslag till startpromemoria (start-PM) för Björknäs-Värmdövägen har identifierats som ett lämpligt projekt för att pröva att ställa ut två alternativa samrådsförslag. Ett start-PM med detta uppbygg har antagits av kommunstyrelsen.

Ansvarig nämnd: Natur- och trafiknämnden

FRAMKOMLIGHET OCH HÅLLBART RESANDE

Att framkomligheten fungerar när Nacka växer är centralt. Allt fler upptäcker båtpendling och fler Nackabor väljer att cykla året om.

Fler båtturer och nya busslinjer

Nacka växer och framkomlighet förenat med hållbart resande är högt prioriterat. Allt fler väljer att båtpendla och båttrafiken har fått fler turer under vinterhalvåret. Nya busslinjer underlättar även under tiden som Slussen byggs om. Det är viktigt att vägar är framkomliga. Snöröjningen får goda betyg av Nackaborna likaså vinterunderhållningen av gator, gång- och cykelvägar.

Många väljer att cykla

Kommunen har stort fokus på att skapa fler infarts- och cykelparkeringar, bland annat har flera nya infartsparkeringsplatser byggts i Orminge.

Det är många som väljer att cykla i Nacka och en utbyggnad av cykelstråket längs Värmdövägen har påbörjats. Målet är att fler ska cykla året runt. För att stimulera vintercykling sopsaltas det regionala cykel-

stråket och nu kan även cyklister längs med Ältavägen köra på sopsaltad cykelväg.

Naturen runt knuten

Närheten till naturen värderas högt av Nackaborna. Den nya strandpromenaden som binder samman Nacka Strand och Svindersvik är mycket uppskattad. Naturreservatet Långsjön har fått ett utegym. Två nya hundrastgårdar, i Nyckelviken respektive Igelboda, har öppnats.

Ekonomiskt underskott

Natur- och trafiknämnden redovisar ett underskott på 2,1 miljoner kronor. Förkla-

NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Utfall 2017		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Drift	19 299	-107 592	-88 293	-89 050	757	16 904	-103 538	-86 634
Kapitaltjänst	13 192	-104 230	-91 037	-99 000	7 963	6 784	-75 881	-69 097
Myndighet och huvudmannaskap	0	-22 304	-22 304	-23 463	1 159	2	-23 923	-23 921
Nämnd och nämndstöd	0	-1 522	-1 522	-1 705	183	0	-1 701	-1 701
Vinterunderhåll	10	-42 050	-42 040	-29 858	-12 182	116	-30 536	-30 420
Skurubron	0	0	0	0	0	0	-5700	-5 700
Summa	32 501	-277 698	-245 196	-243 077	-2 120	23 806	-241 279	-217 473

” Det känns väldigt bra att Nackaborna väljer att cykla mer vilket ger både bättre miljö och bättre folkhälsa. Därför fortsätter vi satsningen på nya cykelvägar.

Hans Peters (C)

ringen är främst att kostnaderna för vårens vinterunderhåll blev högre än budgeterat. Lägre kapitaltjänst- och personalkostnader bidrog dock till att mildra underskottet.

Redovisning av särskilda uppdrag från kommunfullmäktige

Utreda möjligheten till en joggingväg genom Nacka stad för dem som vill springpendla till jobbet:

Nämnden har utrett frågan och slutsatsen är att det i kommunen redan finns alla förutsättningar att skapa gena och attraktiva joggingstråk genom Nacka stad. Ett separat vägnät för just joggingpendling bedöms inte vara nödvändigt. Tillkommande insatser skulle kunna vara särskild skyltning och/eller målning, samt fysiska och digitala kartor.

Ta initiativ för att ett system med hyrcyklar etableras i Nacka:

Ett hyrcykelsystem i Nacka kommun är beroende av att grannkommunen Stockholm kan införliva Nacka i kommande upphandling. Ett separat cykelsystem endast i Nacka skulle inte bära sig eko-

nomiskt och därmed skulle det vara svårt att hitta privata aktörer. Nacka kommun inväntar slutligt besked om Stockholms stad kommer att återuppta upphandlingen. Nacka har uttryckt stort intresse att tillsammans med tre kommuner ingå i upphandlingen och står redo att delta i samarbetet.

Ta initiativ för fler laddstolpar i Nacka, på infartsparkeringar, stora idrottsanläggningar med mera. I uppdraget ingår att samarbeta med extern aktör som också kan ta betalt för de tjänster man erbjuder:

Frågan drivs i samverkan med miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Utifrån SKL:s riktlinjer kartläggs också vilken roll en kommun kan anta vid etablering av laddinfrastruktur inklusive lagstiftningsfrågor då laddstolpar generellt inte kan anläggas på allmän plats. Inriktningen är preliminärt att vid halvårsskiftet 2019 upphandla en aktör som driver det praktiska arbetet vidare.

Upphandla driften av verksamheterna vid Nyckelviken och i samband med detta säkerställa god djurhållning, mer ”socialt

företagande” och möjlighet att ta emot fler besökare (både skolklasser och allmänhet):

Nämnden har inte hunnit slutföra detta uppdrag under 2018. Förutsättningarna för hur verksamheten i Nyckelviken drivs har setts över. Samtidigt har ett arrende på bete med tillhörande lada i Knarrnäs lämnats av arrendatorn. Nämnden ska nu se över möjligheter att samordna djurhållningen i Nyckelviken med arrendet i Knarrnäs. Avsikten är att genomföra uppdraget under 2019.

Kompensera vägföreningarna för deras merkostnader när de tar över gatubelysningen:

Uppdraget är genomfört. Politiken beslutade om en kompensation på 685 kronor exklusive moms per ljuspunkt och år. Kummelnäs vägförenings belysning har separerats från det kommunala belysningsnätet och föreningen har kompenserats för sina merkostnader genom ökat vägbidrag.

Ansvarig nämnd: Socialnämnden

STÖD OCH OMSORG I TIDIGT SKEDE

Alla kan hamna i en livssituation som gör att man behöver omsorg eller stöd. Satsningar med kunden i fokus ger förebyggande stöd och gör det enklare att få hjälp i tid.

Bättre stöd till utsatta barn

En av de främsta anmälningsorsakerna inom socialtjänsten rör våld i nära relationer. Barn som upplever våld inom familjen får nu bättre stöd. Familjer, där barnet varit på polisförhör på grund av misstanke om att det utsatts för våld i hemmet, erbjuds omedelbart stöd och uppföljning. Två familjebehandlare gör hembesök samma dag som förhöret skett och stöttar med

krissamtal. Samtliga familjer som erbjudits denna hjälp har både accepterat och uppskattat stödet.

Kunder bidrar till utveckling

Genom att ta tillvara kunders erfarenheter, och kompetens har nya arbetsätt införts för att utveckla verksamheten. Med stöd av ett innovations- och tjänstedesignsprogram från Sveriges Kommuner och Lands-

ting (SKL), har omsorgsenheten engagerat personer med psykiska funktionshinder för att utveckla insatserna så att de bättre möter målgruppens behov.

Samverkansteam ger stöd vid tvister

Under 2018 utvärderades projektet Samverkansteam, där Nacka deltagit som pilotkommun under åren 2014–2017. Ett tvärprofessionellt team, med familjebehandlare och familjerättssekreterare, har arbetat för att minska konfliktnivåer i familjer med vårdnadstvister. Två forskarteam har visat på positiva effekter för de

SOCIALNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Utfall 2017		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Barn och unga	5 858	-130 458	-124 600	-109 238	-15 362	4 654	-111 675	-107 021
Vuxna 21–64 år	19 272	-60 001	-40 729	-46 819	6 090	17 380	-52 947	-35 567
Personer med funktionsnedsättning	44 030	-490 567	-446 538	-444 449	-2 089	34 661	-462 777	-428 117
Gemensam socialtjänst	304	-7 366	-7 062	-8 198	1 136	454	-6 751	-6 296
Myndighet och huvudmannaskap	0	-113 997	-113 997	-115 669	1 672	0	-116 266	-116 266
Nämnd och nämndstöd	0	-2 607	-2 607	-2 766	159	0	-2 386	-2 386
Summa	69 464	-804 995	-735 531	-727 139	-8 392	57 149	-752 803	-695 654

” Det förebyggande arbetet med tidiga insatser har varit – och är fortsatt – oerhört högt prioriterat. Ju tidigare vi kan hjälpa till desto bättre.

Helene Skantze (M)

barn och föräldrar som fått stöd, förstärkning av barnets delaktighet har varit prioriterat. Projektet har drivits av Stiftelsen Allmänna Barnhuset. Under 2018 fortsatte verksamheten i viss omfattning med befintliga resurser, även under 2019 kommer verksamheten att erbjuda stöd.

Ekonomiskt underskott

Socialnämnden redovisar ett underskott på 8,4 miljoner kronor jämfört med budget. Underskotten finns inom verksamheter riktade till barn och unga samt till personer med funktionsnedsättning. Inom verksamheten barn och unga är det framför allt dygnsvården jourhem, familjehem och stödboende som visar på underskott.

Redovisning av särskilda uppdrag från kommunfullmäktige

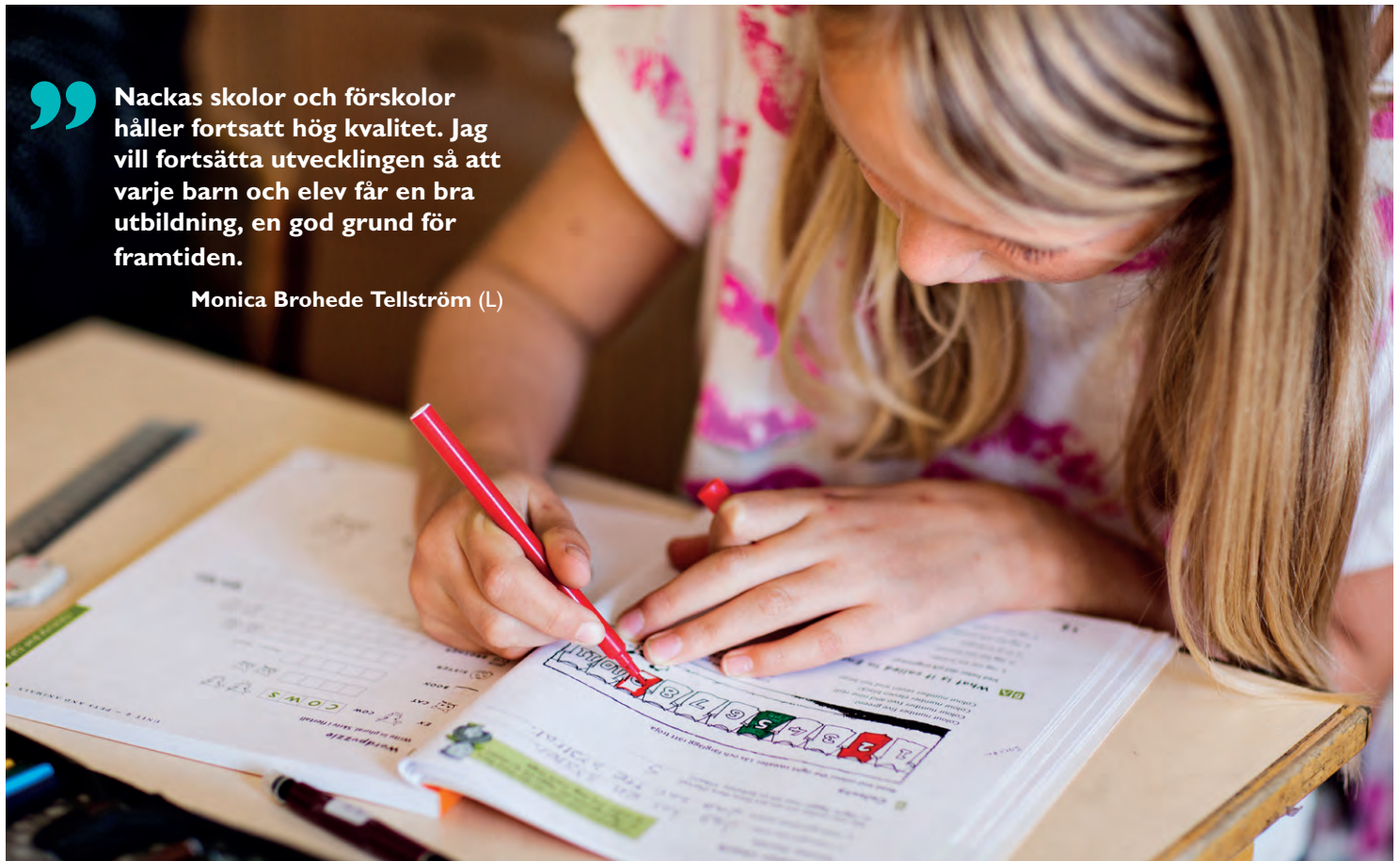
Fortsätta införande av Combine med bland annat Mina sidor för att få största möjliga nytta av systemstödet:

Under 2018 har två projekt, på barn- och familjeenheten samt omsorgenheten, genomförts för att förenkla och förbättra arbetsprocesserna i systemstödet Combine. Medarbetarna upplever att de förändringar som genomförts bidragit till reella förbättringar. Införandet av Mina sidor pågår. Andra e-tjänster som har införts under året är bland annat ansökan om riksfärdtjänst och ansökan om att bli kontaktperson och kontaktfamilj. Under 2019 fortsätter arbetet, då blir det möjligt att digitalt lämna in ansökan om förenklad handläggning.

Utvärdera de nystartade verksamheterna för barn och ungdomar med psykisk ohälsa (Horisont och Bryggan) samt ta fram förslag på hur och var verksamheterna kan utvecklas. I uppdraget ingår att identifiera förslag i samarbete mellan kommun och landsting för första linjeverksamheterna:

Utvärderingen av Horisont och Bryggan visar att de som besökt mottagningarna varit mycket nöjda med bemötandet

och det stöd de fått. Majoriteten av de tillfrågade anser att kontakten med mottagningarna lett till en positiv förändring. Bryggan, som är den mottagning som startat senast, behöver vidareutvecklas för att anpassas till olika målgruppers behov. En nära samverkan med hälso- och sjukvård behöver bibehållas och utvecklas vid mottagningarna. Psykisk ohälsa bland barn och unga fortsätter att öka i landet, så även i Nacka. Antalet första linjen-mottagningar kan behöva öka för att erbjuda en god tillgänglighet. Det gäller framförallt i områden med många barn och unga, som exempelvis Älta.

” **Nackas skolor och förskolor håller fortsatt hög kvalitet. Jag vill fortsätta utvecklingen så att varje barn och elev får en bra utbildning, en god grund för framtiden.**

Monica Brohede Tellström (L)

Ansvarig nämnd: Utbildningsnämnden

NACKA HAR **LANDETS BÄSTA SKOLOR**

Drygt 25 000 elever går i Nackas förskolor och skolor som erbjuder undervisning inom alla skolformer. Nackas skolor placerar sig bland de tio bästa i landet med elever som presterar på högsta nivå.

Toppresultat för Nackas elever

Eleverna i Nackas grundskolor fortsätter att visa mycket goda resultat. 97 procent blev behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram och 91 procent nådde kunskapskraven i alla ämnen.

Varje år genomför Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) en undersökning som granskar hur väl kommunerna lyckas med sitt kunskapsuppdrag. Både kommu-

nala och fristående skolor ingår i undersökningen. I rapporten från 2018 placerar sig Nackas grundskolor på en sätteplats i Sverige och på andra plats i Stockholms län. Under de senaste sju åren har Nacka legat i topp som av en av de tio bästa av landets totalt 290 kommuner.

Även gymnasieeleverna presterar mycket goda resultat. 95 procent av avgångseleverna tog gymnasieexamen. Cirka åtta

av tio elever tog gymnasieexamen inom tre år, vilket är mycket bra jämfört med länet och riket.

Hög kvalitet i förskolor

Kvalitetsanalysen för 2018 visar att föräldrar till barn i Nackas förskolor generellt sett är mycket nöjda, framförallt med hur barnen trivs och att verksamheten är stimulerande.

Digitalisering på frammarsch

Digital kompetens blir allt viktigare, något som även avspeglas i läroplanerna.

I den reviderade läroplanen för förskolan som börjar gälla i juli 2019, har digitalisering inom förskolan fått en tydlig

UTBILDNINGSNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Utfall 2017		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Förskola och pedagogisk omsorg	105 364	-820 053	-714 882	-722 312	7 429	105 792	-818 627	-712 834
Vårdnadsbidrag	0	-12	-12	0	-12	0	-255	-255
Fritidshem	47 468	-256 093	-208 852	-214 272	5 420	47 705	-262 615	-214 910
Öppen fritidsverksamhet	75	-5 809	-5 734	-5 598	-136	70	-5 709	-5 638
Förskoleklass	825	-59 079	-58 254	-58 801	547	769	-58 763	-57 994
Grundskola	21 427	-1 096 821	-1 075 394	-1 098 522	23 128	21 177	-1 051 836	-1 030 660
Grundsärskola	209	-29 780	-29 570	-29 115	-455	209	-26 358	-26 149
Gymnasieskola	4 992	-370 890	-365 898	-358 036	-7 862	17 486	-348 773	-331 288
Gymnasiesärskola	213	-11 781	-11 550	-13 265	1 715	192	-12 656	-12 465
Likvärdighetsgarantin	4 341	-263 458	-258 716	-259 672	956	4 788	-253 489	-248 701
Öppen förskola	201	-6 898	-6 697	-7 330	633	152	-6 281	-6 129
Nämnd och myndighet och huvudmannaskap	395	-25 653	-25 258	-28 010	2 752	322	-27 055	-26 733
Forskning och utveckling	358	-2 077	-1 719	-1 795	76	756	-1 821	-1 066
Summa	185 868	-2 948 405	-2 762 537	-2 796 727	34 190	199 417	-2 874 239	-2 674 821

plats. Under våren 2019 presenteras även en studie om digital kompetens i Nackas förskolor.

Attraktiv skolkommun att verka i

Huvudmännen i Nacka uppger att de i hög grad är nöjda med kommunen när det gäller kommunikation, information och kvalitetsarbete. Det visar en undersökning som gjorts om hur det är att verka som huvudman i Nacka kommun.

Ekonomiskt överskott

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 34,2 miljoner kronor jämfört med budget. Överskottet beror på att antalet barn och elever i förskola och skola har varit färre än budgeterat.

Antalet gymnasieelever folkbokförda i Nacka blev fler än vad som budgeterats och nyanlända gymnasieelever kostar mer än vad kommunen får i statsbidrag.

I resultatet finns även ett avslag på statsbidrag från Migrationsverket avseende åren 2016–2018 angående alla skolformer.

Redovisning av särskilda uppdrag från kommunfullmäktige

Att kartlägga skolornas PRAO-verksamhet:

Uppdraget är genomfört. Från den 1 juli 2018 är tio dagars praktisk arbetslivsorientering (prao) obligatoriskt för elever i högstadiets senare årskurser; antingen under årskurs 8 eller 9 eller fördelade över båda årskurserna. Utbildningsenheten har på nämndens uppdrag kartlagt skolornas praoverksamhet. Kartläggningen visar att samtliga högstadieskolor har planering för den lagstadgade praon.

Att mot bakgrund av ny dom i förvaltningsrätten, utreda införande av syskonförtur vid antagning till grundskolan samt konsekvenserna av detta i Nacka:

Uppdraget är genomfört. Det som vanligtvis menas med införande av syskonförtur, är att urval i första hand görs utifrån syskonförtur och i andra hand utifrån närheten till hemmet. Utredningens slutsats är att det inte finns lagstöd för en sådan urvalsmodell. Det är också osäkert om syskonförtur införd som urvalsprincip, efter

att hänsyn tagits till relativ närhet, skulle hålla i en laglighetsprövning i högsta instans, givet lagens formulering och tidigare vägledande dom. I en sådan modell skulle också genomslaget för syskonförturen vara ytterst marginell. Eftersom Nacka kommun så tydligt strävar efter att tillgodose vårdnadshavarnas önskemål av skola, och cirka 95 procent av vårdnadshavarna får sitt förstahandsval av skola till förskoleklassen, innebär det att behovet av syskonförtur inte är så stort.

Att kartlägga och utreda skolornas elevhälsoarbete:

Uppdraget är genomfört. Den sammanfattande bedömningen är att elevhälsoarbetet i Nacka kommun bedrivs på ett kvalitativt och ändamålsenligt sätt. Elevhälsan hos både huvudmannen och ute på skolorna har ett tydligt uppdrag. Skolorna bedöms arbeta aktivt och har ett väl förankrat systematiskt kvalitetsarbete med utarbetade rutiner för förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Ansvarig nämnd: Äldrenämnden

ÄLDREVÄNLIG KOMMUN MED FOKUS PÅ HÄLSA

Nacka satsar på att vara en äldrevänlig kommun. Äldre ska ges förutsättningar att bibehålla hälsan och det blir allt enklare att välja bland de tjänster som erbjuds.

Ökad flexibilitet för Nackas seniorer

Nackas seniorer ska själva avgöra vilket behov av hjälp de har i hemmet. Tack vare förenklad handläggning får de som ansöker om hemtjänst snabbare beslut. Under året utökades insatserna med bland annat trygghetsringning och med att de äldre får hjälp med promenad samt medföljare vid inköp.

Flera tjänster har förenklats sedan tidigare, exempelvis: städning, distribution av mat och trygghetslarm. Dessutom har GPS-larm införts, en teknik som bidrar till ökad trygghet, aktivitet och självständighet.

Serviceportalen Mina sidor på nacka.se ger Nackas seniorer en säker digital kommunikation med både myndighet och anordnare. En nyhet för året är att man kan ansöka om bostadsanpassningsbidrag och

lämna in inkomstuppgift för avgiftsberäkning via funktionen Mina sidor.

Hälsan i centrum

Nackas seniorer ska ges förutsättningar att bibehålla sin hälsa och kunna bidra till samhället så länge som möjligt. Kommunens strategi för hälsosamt åldrande är ett led i att införa dels Världshälsorganisationens (WHO) globala strategi för åldrande och hälsa, dels modellen äldrevänlig kommun. En viktig utgångspunkt är att seniorer inte är en homogen grupp. Strategin utreder också hur äldreboomen kommer att påverka kommunen

ÄLDRENÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Utfall 2017		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Hemtjänst, check	31 100	-205 521	-174 420	-187 498	13 078	32 020	-199 529	-167 509
Trygghetslarm, ej check	2 847	-11 279	-8 431	-8 748	317	3 337	-11 503	-8 167
Dagverksamhet äldre, check	488	-5 342	-4 855	-6 875	2 021	583	-6 448	-5 865
Ledsagning, check	70	-1 218	-1 148	-1 479	331	70	-1 128	-1 058
Avlösning, check	84	-1 467	-1 383	-1 479	96	70	-1 202	-1 132
Korttidsvård, ej check	3 271	-28 865	-25 594	-19 410	-6 184	4 007	-36 239	-32 232
Verksamhet med beslut enl LSS	0	-11 474	-11 474	-15 607	4 133	89	-8 661	-8 572
Särskilt boende, check	39 632	-455 997	-416 366	-435 147	18 782	32 876	-435 480	-402 604
Särskilt boende, avtal	2 638	-43 277	-40 639	-44 304	3 665	2 987	-43 401	-40 414
Övrig verksamhet	5 750	-41 826	-36 076	-40 149	4 073	3 296	-38 286	-34 989
Myndighet och huvudmannaskap	0	-44 709	-44 709	-44 958	249	0	-46 640	-46 640
Nämnd och nämndstöd	0	-1 174	-1 174	-1 605	431	0	-1 180	-1 180
Summa	85 879	-852 148	-766 269	-807 259	40 990	79 335	-829 697	-750 362

” I Nacka inser vi på riktigt att våra medborgare >65 år är en långt ifrån homogen grupp och att delaktighet och inflytande är livsviktigt för ett hälsosamt åldrande.

Karin Teljstedt (KD)

för att kunna möta upp med boende och omsorg av hög kvalitet även på lång sikt.

Ekonomiskt överskott

Äldrenämnden redovisar ett överskott på 41 miljoner kronor. Alla verksamheter visar på överskott utom korttidsvård. De största överskotten finns inom särskilt boende och hemtjänst. Överskottet beror på att antalet kunder med särskilt boende inte har ökat i den omfattning som budgeterat. Inom hemtjänsten har antalet hemtjänst-timmar per kund minskat kraftigt.

Redovisning av särskilda uppdrag från kommunfullmäktige

Fortsätta införande av Combine med bland annat Mina sidor för att få största möjliga nytta av systemstödet:

Arbetet med att förenkla och öka tillgängligheten för kunderna fortsätter genom införandet av Mina sidor. Från hösten 2018 erbjuds e-tjänster för ansökan om bostadsanpassningsbidrag samt för att lämna in inkomstuppgift för avgiftsberäkning.

Arbeta för att underlätta för anhöriga och närstående till personer med bland annat demenssjukdomar, exempelvis genom fler digitala tjänster, och i samverkan med föreningar (till exempel Demensförbundet och anhörigföreningar):

Under hösten 2018 reviderades överenskommelser kring uppdraget om anhörigstöd och demenssjuksköterska där anhörigas och närståendes perspektiv beaktas.

Under hösten har det blivit möjligt att ansöka om bostadsanpassningsbidrag och att lämna inkomstuppgift digitalt. Valfärdsteknik, i form av GPS-larm, har införts. Larmet ska bibehålla eller öka trygghet, aktivitet och självständighet för seniorerna.

Utreda vilka effekter äldreboomen i Nacka kommer att få och hur den ska mötas med boende och omsorg av hög kvalitet:

Under 2018 antogs rapporten ”Hur möter vi den demografiska utvecklingens utmaningar? – Nacka en äldrevänlig kommun”. Rapporten belyser att antalet seniorer (personer 65 år eller äldre) i Nacka

fram till år 2035 kommer att öka från 16 000 till 24 000, en ökning på 33 procent. Försörjningskvoten kommer däremot inte att öka i någon stor omfattning.

I takt med att Nacka växer kommer fler i arbetsför ålder att flytta till kommunen, än vad antalet äldre kommer att öka. Som svar på utmaningarna som följer av den demografiska utvecklingen har nämnden tagit fram en strategi för hälsosamt åldrande. Kostnader inom äldreomsorgen är påverkbara eftersom de främst uppstår när seniorer drabbas av funktionsnedsättningar. Äldrenämndens strategi för hälsosamt åldrande och de föreslagna åtgärderna är en del av nämndens arbete med att implementera Världshälsoorganisationens (WHO) globala strategi för åldrande och hälsa samt modellen äldrevänlig kommun i Nacka.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Utfall 2017		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Arvoden och omkostnader, gode män	172	-3 948	-3 776	-4 256	480	2 290	-5 497	-3 207
Nämnd och nämndstöd	0	-175	-175	-175	0	0	-171	-171
Drift av verksamhet	0	-4 250	-4 250	-4 250	0	0	-4 204	-4 204
Summa	172	-8 373	-8 201	-8 681	480	2 290	-9 871	-7 581

” Certifieringen av gode män är unik i Sverige och en av anledningarna till nomineringen Årets välfärdsförnyare.

Hans Lenkert (C)

Ansvarig nämnd: Överförmyndarnämnden

VÄLFÄRDSFÖRNYARE UTVECKLAR SERVICE TILL GODE MÄN

Nackabor som inte själva kan ta tillvara sin rätt på grund av exempelvis sjukdom eller låg ålder, kan få stöd av god man eller förvaltare. Effektiv tillsynsverksamhet, bra service och certifiering av gode män lyftes fram när överförmyndarnämnden nominerades till förnyare av välfärden.

Nominering till välfärdsförnyare

Överförmyndarnämnden i Nacka var en av tre, som nominerades till priset Årets välfärdsförnyare 2018. Tidningen Dagens Samhälle står bakom nomineringen som lyfte fram en effektiv tillsynsverksamhet, god service och certifiering av gode män.

Mer komplexa uppdrag för gode män

Antalet ensamkommande barn i nämndens upptagningsområde var vid årets början 74 och vid årets slut 19 barn. Tillgången

till gode män för ensamkommande barn är därför god. När det gäller gode män till komplicerade uppdrag för andra huvudmän är tillgången sämre. Sedan ändringarna i föräldrabalken 2017, då anhörigbehörighet och framtidsfullmakt infördes, tenderar uppdragen för andra huvudmän än ensamkommande barn att bli alltmer komplicerade.

Bättre service med e-tjänster

Verksamheten har fokuserat på att utveckla både service och tjänster för att ge

kunderna bra stöd. Digitalisering av handläggningen och utveckling av e-tjänster har effektiviserat hanteringen och ökat tillgängligheten för kunderna. De som har uppdrag som gode män i Nacka kan nu bokföra och lämna in sina redovisningar samt ansöka om olika tillstånd via digitala tjänster.

Ekonomiskt överskott

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott på 0,5 miljoner kronor. Överskottet beror på lägre kostnader för arvoden och omkostnader för gode män.

FÖRDJUPAD EKONOMISK ANALYS

FINANSRAPPORT

Nacka kommun står inför en period med mycket stark befolkningstillväxt, vilket kommer att ha effekter på den kommunala ekonomin. Kommunens lånenivå är idag låg, men i samband med att investeringarna ökar under de närmsta åren kommer också kommunens upplåningsbehov att öka. Vid årets slut uppgick låneskulden till 900 miljarder kronor, vilket rymdes inom det lånetak på 1,3 miljarder kronor som kommunfullmäktige fastställt för 2018 i samband med Mål och Budget 2018–2020.

Fortsatt utveckling av finansförvaltningen

Kommunen har fortsatt sitt aktiva arbete med att utveckla styrningen i de finansiella frågorna. Kreditvärderingsinstitutet Standard & Poors betygsatte i december kommunens finansiella styrka och styrning. Nacka kommun fick högsta möjliga ratingbetyg, AAA. Detta möjliggör för fler investerare att låna ut till kommunen, vilket ger lägre räntor.

Takten på den finansiella marknaden är snabb och de interna styrdokumenterna, Reglemente för medelsförvaltning samt Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning, har anpassats ytterligare för att uppnå effektivitet i arbetet med de finansiella frågorna. Utifrån nuvarande volym följer både skuld- och placeringsportföljen och likviditetsreserven beslutade riskbegränsningar.

Kommunfullmäktige har under året beslutat att öka lånemöjligheterna (rambeloppet) från 1 miljard till 4 miljarder kronor i två program: Medium Term Note Program (MTN-program) som avser obligationer, samt kommuncertifikatprogrammet. Förändringen görs för att möta de framtida upplåningsbehoven samtidigt som det skapar ett ökat handlingsutrymme för dem som lånar ut till Nacka kommun.

För att ytterligare öka investerarsbasen, och som en del i att realisera miljöprogrammets intentioner, har kommunen beslutat att bredda sin upplåning genom MTN-program med möjlighet att emittera gröna obligationer. Ett ramverk för gröna obligationer har tagits fram och beslutats av kommunfullmäktige. Ramverket är avsett för investerare och tydliggör Nacka kommuns krav på de projekt som kommer att finansieras med hjälp av gröna obligationer. Centrum för internationell klimat- och miljöforskning i Oslo (Cicero) har lämnat en second opinion på ramverket. Cicero klassificerar Nacka kommun med en mörkgrön nyans, vilket är den högsta bedömningen. I juni emitterade Nacka kommun sin första gröna obligation på 500 miljoner kronor.

Kommunens upplåning och behov av att placera medel sker med utgångspunkt från en

samlad bild av kommunen, inklusive bolagens likvida flöden. Detta baseras bland annat på information från verksamheten och historiska trender. Under året har nio upplåningsaffärer genomförts, varav två obligationsaffärer och sju certifikatsaffärer. Några behov av att placera ytterligare medel har inte förekommit.

Ett aktivt arbete med finansförvaltningen sker löpande. Varje månad görs likviditetsrapporter för rullande 12 månader för att optimera hela koncernen. Dialogen med marknaden och bankerna pågår kontinuerligt genom kontakter, träffar och erfarenhetsutbyten.

Likviditet – mycket god betalningsberedskap

Kommunen hade vid årets slut ett positivt saldo på likvidkontona på knappt 150 miljoner kronor. För att säkra god betalningsberedskap finns dels en checkkredit på 1 miljard kronor, dels två backupfaciliteter (lånelöfte) på totalt 1,5 miljarder kronor. Avtalen för backupfaciliteterna har under året tecknats med två banker på 750 miljoner kronor vardera. Backupfaciliteterna är en försäkring avsedd att nyttjas i specifika fall då upplåning på finansmarknaden inte fungerar. Likviditetsreserven¹ är för närvarande mycket god och uppgår till 243 procent Liquidity Coverage Ratio (LCR), och uppfyller därmed mer än väl målet, LCR > 100 procent.

Placeringsportfölj

När överskottlikviditet uppstår i kommunkoncernen kan amortering göras eller placering ske i avvaktan på att lån förfaller till betalning. Kommunen har under 2014 och 2016 gjort ett par större fastighetsförsäljningar, med placeringar som följd. De placeringar på 200 miljoner kronor, som genomförts med anledning av överskottlikviditet från främst fastighetsförsäljningen till Hemsö Cullberg AB, har nyttjats till planerade investeringar. Vid årets slut 2018 kvarstår 26 miljoner, placerade i Intrum Justitia obligationer. Placeringen löper till positiv ränta

Placeringens ratingbetyg uppgår till BB+ och uppfyller därmed målet för placering i företagsobligationer enligt kommunens styrdokument (lägst ratingbetyg BB).

Skuldportfölj – högsta ratingbetyg från Standard & Poors

Kommunens låneskuld ökade med 650 miljoner kronor under året, men är på en fortsatt låg nivå, för närvarande 900 miljoner kronor. Upplåning

sker för att finansiera investeringar när Nacka kommun växer.

All upplåning för kommunen och dess helägda bolag sker i kommunens namn, med utlåning till de kommunala bolagen. Kommunen hade per den 31 december, lånat ut sammanlagt 584 miljoner kronor till sina bolag, varav 314 miljoner kronor till Nacka Stadshus AB och 270 miljoner kronor till Nacka vatten och avfall AB. Utlåningen till Nacka vatten och avfall AB ökade med 200 miljoner kronor jämfört med 2017.

I syfte att diversifiera låneportföljen har kommunen tillgång till flera lånealternativ: ett certifikatprogram som uppgår till 4 miljarder kronor, varav 250 miljoner kronor nyttjats, och ett MTN-program som uppgår till 4 miljarder kronor, varav 650 miljoner kronor nyttjats. Inom MTN-programmet har kommunen även möjlighet att emittera gröna obligationer. Av kommunens samtliga emitterade obligationer utgörs 500 miljoner kronor av gröna obligationer.

Nacka kommun har under året analyserats av Standard & Poors, som gav kommunen högsta möjliga ratingbetyg: AAA. Därmed breddar kommunen sin investerarsbas ytterligare och kan nå fler investerare. Genom att vara aktiv och närvarande på marknaden säkerställer Nacka kommun att investerarna visar fortsatt intresse för att finansiera kommunens verksamhet till bästa villkor.

Kommunen har medvetet tagit ner låneskulden fram till och med 2017 för att möjliggöra en låg låneskuld som utgångspunkt inför den ökade tillväxten. Låneskulden ökade under 2018, men ligger fortfarande på en relativt låg nivå. Den låga låneskulden skapar goda förutsättningar inför framtiden, då lånebehovet förväntas öka ytterligare till följd av kommunens befolkningstillväxt och behov av att bygga ut välfärden.

Låneskulden har gått från drygt 20 076 kronor per invånare år 2013, till 8 691 kronor per invånare år 2018. Låneskulden var som lägst år 2017 med 2 417 kronor per invånare. Utgifterna för investeringarna är normalt sett framtunga och en förutsättning för en kommande befolkningstillväxt. Låneskulden per invånare beräknas öka under de kommande åren för att sedan plana ut och därefter åter minska.

Sammanställningen visar nuvarande skuldportfölj. I enlighet med Reglementet för medelsförvaltning ska riskbegränsningar tillämpas utifrån låneskuldens volym. Befintlig låneskuld på 900 miljoner kronor ligger inom intervallet 800–1 500 miljoner kronor, den finansiella styrningen

¹ Likviditetsreserven mäts enligt Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning, genom summan av likvida medel, likvida tillgångar och backupfaciliteter som en procentandel av räntebetalningar, förfall av lån för den kommande 12 månadsperioden och 50 procent av de prognosticerade nyupplåningsbehovet under kommande 12 månadsperiod (mättet Liquidity Coverage Ratio, LCR).

för detta intervall framgår av tabellen. Skuldportföljen uppfyller samtliga riskbegränsningar. Räntebindningstiden är 2,67 år och får ligga mellan 2–5 år. Maxförfall för ränte- och kapitalbindning inom ett år uppgår till 28 procent och är inom godkänd nivå. Ränteläget ligger på en låg nivå, men beräknas stiga under kommande år. Den genomsnittliga räntan uppgår till 0,30 procent vid årets slut, vilket är högre än samma period förra året, -0,55 procent. Lånen består till 28 procent av certifikatlån och till 72 procent av obligationslån med fast ränta. Certifikaten har för närvarande lägre räntenivåer än de längre obligationslånen. Vid motsvarande period förra året bestod lånestocken av ett enda certifikatlån.

Riksbankens direktion beslutade i december att höja reporäntan med 0,25 procentenheter till -0,25 procent. Prognosen för reporäntan indikerar att nästa höjning sannolikt sker under det andra halvåret 2019.

Diagrammet ”fördelningen kapitalförfall och räntebindning” visar när nästa ränteomsättning respektive kapitalförfall sker. Ränte- och kapitalbindningen speglar varandra helt då både certifikatlånen och obligationslånen har fasta räntor under sin löptid.

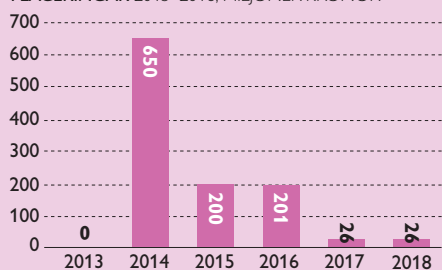
Kommunen arbetar med flera banker för att säkerställa en god spridning av krediterna. I nuläget är 900 miljoner kronor fördelat på Danske Bank och Handelsbanken. Största långivare är

för närvarande SEB med 72 procent. Upphandlingen styrs av lägsta räntevillkor, se motpartstabellen. Inga ränteswappar finns.

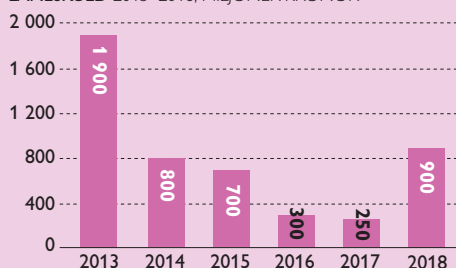
Framtida investeringsbehov, till följd av ökad befolkningstillväxt, gör att skuldsättningen åter förväntas öka. Därför är det viktigt inför framtiden att Nacka kommun kan finansiera sig billigt på kapitalmarknaden.

Kommunen arbetar aktivt för att säkerställa god spridning på kommande upplåning. Att Nacka erhållit det högsta ratingbetyget AAA av Standard & Poors och kan emittera gröna obligationer gör kommunen mer attraktiv på den finansiella marknaden.

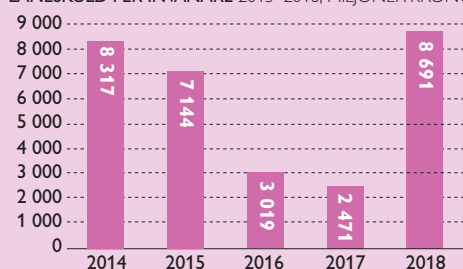
PLACERINGAR 2013–2018, MILJONER KRONOR

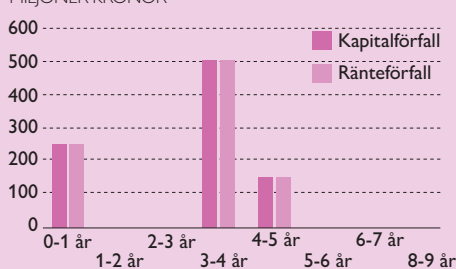
LÄNESKULD 2013–2018, MILJONER KRONOR

LÄNESKULD PER INVÄNARE 2013–2018, MILJONER KRONOR

FÖRDELNING KAPITALFÖRFALL OCH RÄNTEBINDNING, MILJONER KRONOR

PLACERINGENS RATINGBETYG, MNKR			
Obligationer	Nominellt	Rating	Förfall
Intrum Justitia FRN	26	BB+	2019-05-15
Summa	26		

NACKA KOMMUNS SKULDPORTFÖLJ					
Portföljdata	Policy	Volym (800-1 500 mnkr)			
		2018-12-31	2018-08-31	2018-04-30	2017-12-31
Skuld (mnkr)	-	900	750	400	250
Derivatvolym (% av skuld)	-	0%	0%	0%	0%
Ränta	-	0,30%	0,40%	0,08%	-0,55%
Marginal	-	-0,06%	-0,05%	-0,01%	0,06%
Räntekostnad (12 mån, tkr)	-	2 700	3 000	320	-1 375
Räntebindningstid (år)	2-5 år	2,67	3,41	1,91	0,08
Räntebindning (<1 år)	Max 60%	28%	13%	63%	100%
Kapitalbindningstid (år)	-	2,67	3,41	1,91	0,08
Kapitalbindning (<1 år)	Max 40%	28%	13%	63%	100%
Antal lån	-	4	3	4	1
Största långivare	-	SEB	SEB	Swedbank	Danske bank
Största långivare (andel)	-	72%	67%	44%	100%
Största derivatmotpart	-	-	-	-	-
Största derivatmotpart (andel)	-	-	-	-	-

MOTPARTSFÖRDELNING, MNKR						
Motpartstabell	Nominellt (lån)	Relativt (lån)	Antal	Nominellt (derivat)	Relativt (derivat)	Antal
Handelsbanken	250	28%	2	0	0%	0
SEB	650	72%	2	0	0%	0
Summa	900	100%	4	0	0%	0

NETTOINVESTERINGAR

Nettoinvesteringarna uppgick till 968 miljoner kronor under året, vilket är samma nivå som året innan. Genomsnittet för nettoinvesteringar har varit 753 miljoner kronor de senaste fem åren.

Investeringsinkomsterna uppgick till 134 miljoner kronor vilket är 27 miljoner kronor högre än 2017. Inkomsterna kommer till största delen från gatukostnadsersättningar på olika exploateringsområden exempelvis Nacka strand 26 miljoner kronor, Telegrafberget 18 miljoner kronor, Område Y och Z i Boo 11 miljoner

kronor, regionalt Cykelstråk 10 miljoner och Centrala Nacka 7 miljoner kronor.

Investeringsutgifterna uppgick till 1 102 miljoner kronor och vilket är 107 miljoner lägre jämfört med 2017. De största utgifterna finns inom följande projekt:

- Mötesplats Nacka 92 miljoner kronor,
- Nybyggnationer Ältadalen 73 miljoner kronor,
- Vikingshillsvägen 47 miljoner kronor,
- Norra Skuru 45 miljoner kronor,
- Myrsjöskolan 40 miljoner kronor,
- Sjöängens förskola 40 miljoner kronor,

- Kvarnholmsförbindelsen 40 miljoner kronor,
- Myrsjö bollhall 27 miljoner kronor,
- Björknäs Ishall 21 miljoner kronor.

De största investeringarna har pågått inom kommunstyrelsens fastighetsverksamhet som uppbyggnad av skolor, förskolor, exempelvis Myrsjöskolan och Sjöängens förskola, idrotts-hallar, exempelvis Björknäs ishall och Myrsjö bollhall samt investering i bostäder för sociala ändamål.

Inom natur- och trafiknämnden har nya gång- och cykelvägar byggts i Boo, Sickla och Älgö. Flertal reinvesteringar har gjorts av vägnät och gatubelysning samt i trafiksäkerhetsåtgärder. Uppbyggnad av lekplatser i Boo gård och Sickla strand samt exempelvis strandpromenad mellan Nacka strand och Svindersvik har gjorts under året.

Inom stadsbyggnad har exploateringar genomförts i till exempel i Centrala Nacka, Älta, Älgö, Kvarnholmen och Boo.

Störst inkomster finns inom exploatering med 78 miljoner kronor, dessa har ökat 2018. Inkomsterna avseende gata, väg och park ligger på samma nivå som året innan. Störst utgifter finns inom gata, väg och park med 474 miljoner kronor, vilket är 11 procent högre än året innan. Omfattande investeringar på gång- och cykelvägar har gjorts under året och flera investeringar på vägnätet och parker med lekplatser har kommit till. Mark- och exploateringsutgifterna ligger på samma nivå som förra året. Utgifterna för skolor ligger på samma nivå och förskolor har en halvering av utgifter jämfört med förra året då utgifterna låg på en exceptionellt hög nivå på grund av flertal nybyggnationer. Idrotts- och fritidsanläggningar har 20 procent högre utgifter än förra året eftersom ett flertal nya idrottsanläggningar har byggts under året. Utgifter för kontors- och kulturlokaler har halverats jämfört med förra året. Utgifter för anskaffning av flyktingbostäder var fem gånger högre förra året jämfört med i år då utbudet av nya bostäder ligger i fas med behovet av bostäder för nyanlända.

NETTOINVESTERINGAR 2018 OCH 2017, MNKR

Nämnd/enhet	Utfall 2018			Utfall 2017		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Kommunstyrelsen (KS)	125	-993	-868	100	-1 055	-955
Stadsledningskontoret och stödenheter (KS)	0	5	5	0	0	0
Fastighetsverksamheten (KS)*	0	-352	-352	3	-341	-338
Bygg och anläggning (KS)	0	0	0	0	-305	-305
Exploateringsenheten Nacka stad (KS)**	65	-320	-255	97	-386	-289
Exploateringsenheten Nacka (KS)	60	-301	-241	0	0	0
Lantmäterienheten (KS)	0	-1	-1	0	0	0
Välfärd skola (KS)	0	-23	-23	0	-23	-23
Välfärd samhällsservice (KS)	0	-1	-1	0	0	0
Arbets- och företagsnämnden	0	0	0	0	0	0
Fritidsnämnden	0	-2	-2	0	-3	-3
Kulturnämnden	0	-1	-1	0	-1	-1
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	0	0	0	0	0	0
Natur- och trafiknämnden	9	-108	-99	7	-150	-143
Socialnämnden	0	0	0	0	0	0
Utbildningsnämnden	0	0	0	0	0	0
Äldrenämnden	0	0	0	0	0	0
Överförmyndarnämnden	0	0	0	0	0	0
Totalt	134	-1 102	-968	107	-1 209	-1 102

* År 2018 avser både enheten för fastighetsutveckling och enheten för bygg och anläggning

** År 2017 avser både exploateringsenheten Nacka stad och exploateringsenheten Nacka

INVESTERINGAR PER VERKSAMHET, MNKR

	2018	2017	2016	2015	2014
Inkomster					
Gata väg park	56	68	48	222	168
Mark exploatering	78	37	46	42	11
Vatten och avlopp*	0	0	31	59	34
Skollokaler, inventarier	0	0	0	0	0
Förskolelokaler, inventarier	0	0	0	0	0
Idrotts- och fritidsanläggningar, inventarier	0	0	0	0	0
Kontorslokaler övrigt	0	3	0	0	0
Kulturlokaler, inventarier	0	0	0	0	0
Särskilda boende för äldre	0	0	0	0	0
Administrativa system mm.	0	0	0	5	0
Flyktingbostäder	0	0	0	0	0
Summa inkomster	134	107	124	327	213
Utgifter					
Gata väg park	-474	-336	-454	-436	-476
Mark exploatering	-252	-207	Ingår ovan	Ingår ovan	Ingår ovan
Skollokaler, inventarier	-143	-161	-106	-52	-93
Förskolelokaler, inventarier	-76	-114	-53	-91	-47
Idrotts- och fritidsanläggningar, inventarier	-83	-66	-28	-33	-40
Kontorslokaler övrigt	-8	-15	-3	-3	-9
Kulturlokaler, inventarier	-2	-3	0	0	-3
Särskilda boenden för äldre	-1	0	-11	-7	-18
Vatten och avlopp*	0	0	-69	-77	-108
Administrativa system	-1	-1	-9	-15	-16
Flyktingbostäder	-63	-305	-114	0	0
Summa utgifter	-1 102	-1 209	-848	-714	-810
Totalt netto	-968	-1 102	-724	-387	-597

NETTOINVESTERINGAR OCH AVSKRIVNINGAR, MILJONER KRONOR

Färdigställda investeringar

Under 2018 färdigställdes investeringsprojekt för nästan en miljard kronor. Avskrivningarna har uppgått till 221 miljoner kronor. Det är enligt budget och på samma nivå som de senaste 5 åren.

Exempel på färdigställda investeringar inom fastighet

- Myrsjöskolan, 152 miljoner kronor
- Ältadalen förskola, 60 miljoner kronor
- Myrsjö bollhall, 50 miljoner kronor
- Kocktorpsvägen, bostäder för sociala ändamål 26 miljoner kronor
- Fotbollstält Nacka IP, 21 miljoner kronor
- Svärdsjö, tillfälliga bostäder, 17 miljoner kronor
- Ersättningsbassäng Näckenbadet, 10 miljoner kronor
- Byte av ventilation på skolor och förskolor, 10 miljoner kronor

Exempel på färdigställda investeringar inom natur och trafik

- Gång- och cykelbanor, Älgö, Sickla, Boo, 35 miljoner kronor
- Ombyggnad Kvarnholmsvägen, 25 miljoner kronor
- Lekplatser, Sickla strand, Boo Gård, 22 miljoner kronor
- Trafiksäkerhetsarbeten, 19 miljoner kronor
- Strandpromenader, 18 miljoner kronor
- Reinvestering gatubelysningar, 10 miljoner kronor

Exempel färdigställda investeringar inom stadsbyggnad

- Älgö, 83 miljoner kronor
- Kvarnholmsförbindelsen, 36 miljoner kronor
- Södra Hedvigslund, Älta 29 miljoner kronor
- Område E, Björnberget, 21 miljoner kronor
- Område Y och Z i Boo, 11 miljoner kronor

Exempel på inköp av inventarier inom Valfärd skola

- Datorer till Björknäs skola, Sickla, Neglinge, Boo gård, Saltsjö-Duvnäs skola, 13 miljoner kronor
- Möbler till Björknäs skola, Skuru, Duvnäs, Järla, Jarlaberg, Sägtorp, Myrsjö, och Boo Gård, Krabbans förskola, Myran, och Skogstigen, 5 miljoner kronor

Pensionsförpliktelser

Pensionsåtagandena för en kommun är en av de största skuldposterna i balansräkningen. Nacka kommuns pensionsförpliktelser är uppdelade i tre delar. De pensionsåtaganden som är intjänade 1997 eller tidigare redovisas utanför

balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelsen är dock viktig att beakta i bedömningen av kommunens ekonomi eftersom dessa pensionskostnader redovisas i resultaträkningen först det år som pensionen utbetalas. Ansvarsförbindelsen uppgår till 1 490 miljoner kronor (1 488 miljoner kronor år 2017.)

Pensioner som är intjänade från 1998 redovisas direkt i balansräkningen som en avsättning. År 2018 uppgick avsättningen för pensioner till 686 miljoner kronor (595 miljoner kronor år 2017).

Den tredje delen avseende pensionsförpliktelsen finns i balansräkningen som en upplupen kostnad under kortfristiga skulder. Denna del avser avgiftsbestämd ålderspension och innebär att 4,5 procent av de anställdas årsinkomst varje år betalas in till en valcentral som administrerar de anställdas pensionsval. Denna pensionsskuld inklusive löneskatt uppgår till 100 miljoner kronor (104 miljoner kronor år 2017).

Kommunens pensioner har under 2018 förvaltas av den externa pensionsförvaltaren KPA Pension.

SAMVERKAN MED ANDRA

Nacka kommun samverkar med aktörer inom och utanför kommunen. Samverkan sker när flera aktörer kan behövas för att leverera bästa möjliga tjänst till medborgarna eller när det inte är effektivt att varje kommun har en egen organisation. Exempel på samverkan är att Nacka kommun är medlem i Södertörns brandförsvärsförbund och Käppalaförbundet. Brandförsvärsförbundet ansvarar för räddningstjänsten i bland annat Nacka och driver räddningscentralen i Stockholms län. Vid en insats har räddningscentralen den övergripande lägesbilden av händelsen i området och kan fördela resurser därefter. Käppalaförbundet renar avloppsvatten från mer än en halv miljon människor i norra och östra Stockholm, samt tillvaratar näring och energi som finns i avloppsvattnet och återför slam, biogas och värme till samhällets kretslopp.

Nacka kommun är också medlem i intresseorganisationer som exempelvis Storsthlm (tidigare Kommunförbundet i Stockholms län) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Storsthlm driver regional utveckling och samverkan på uppdrag av medlemmarna. SKL är en arbetsgivar- och intresseorganisation för samtliga kommuner, landsting och regioner.

Samverkan med andra sker även i samarbetsprojekt, där flera kommuner har ett gemensamt intresse i en specifik fråga.

INTERN KONTROLL

Samtliga nämnder i Nacka kommun ska årligen fastställa en internkontrollplan. Nämnderna är också ansvariga för att den interna kontrollen är

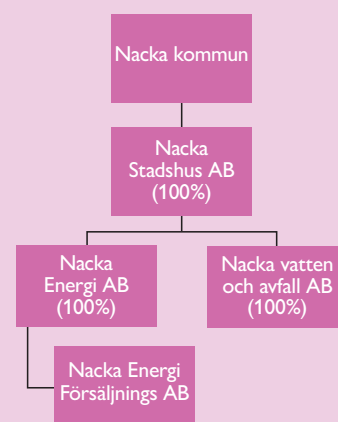
tillräcklig. Den interna kontrollen syftar till att åstadkomma en ändamålsenlig och kostnads-effektiv verksamhet med kontroll av ekonomi, prestationer och kvalitet. Kommunen ska ha hög effektivitet i sin verksamhet, det vill säga hög nytta i förhållande till insatta resurser. De granskningar som utförts under 2018 visar att kommunen har en god intern kontroll.

Kommunens bolag

Vissa kommunala angelägenheter och ansvar lämpar sig bättre än andra att drivas i bolagsform. Nackas kommunfullmäktige har valt att områdena energi, vatten och avfall ska bedrivas i bolagsformen aktiebolag. Bolagen tar, inom sina verksamhetsområden, i olika grad över huvudmannaskap och ansvar som kommunen annars skulle haft enligt gällande lagstiftning. Nacka kommun äger två aktiebolag med egen verksamhet. Nacka vatten och avfall AB och Nacka Energi AB. Ett tredje bolag, Nysätra fastighets AB likviderades under året. Nacka Stadshus AB, har till uppgift att äga och förvalta de två bolagen och bedriver ingen egen verksamhet.

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen omfatta en sammanställd redovisning (koncernredovisning). Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomi och åtaganden där de kommunala bolagen inräknas. I resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter redovisas dels uppgifter för kommunen, dels uppgifter för koncernen som omfattar kommunen och de helägda dotterbolagen.

Resultatet i kommunkoncernen blev 104 miljoner kronor. Nacka Stadshus AB och dotterbolagens samlade rörelseresultat uppgick till 64,1 miljoner kronor.

BALANSRÄKNING, MNKR	Not	KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2018	2017	2018	2017
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar					
Naturresevat Erstavik m.fl.	9,10	4	4	4	4
Övriga immateriella anläggningstillgångar	10	13	23	14	23
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	4 413	3 488	5 323	4 301
Maskiner och inventarier	12	113	100	135	115
Pågående investeringar	13	2 467	2 631	2 652	2 761
Finansiella anläggningstillgångar					
Långfristig utlåning	14	619	257	24	24
Värdepapper, andelar och bostadsrätter	15	447	424	431	408
Uppskjuten skattefordran	30	0	0	2	0
Summa anläggningstillgångar		8 076	6 928	8 585	7 636
Bidrag till statlig infrastruktur	16	47	50	47	50
Omsättningstillgångar					
Förråd	17	0	3	2	3
Fordringar	18	595	952	588	685
Kortfristiga placeringar	19	26	26	26	26
Kassa och bank	20	108	15	249	107
Summa omsättningstillgångar		730	997	865	821
Summa tillgångar		8 852	7 974	9 497	8 508
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Varav resultatutjämningsreserv	21	3 639	3 550	3 774	3 664
Varav årets resultat	21	131	131	131	131
Varav årets resultat	21	90	697	104	709
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande	22	686	595	732	637
Övriga avsättningar	23	839	890	839	890
Skulder					
Långfristiga skulder till kreditinstitut	24	650	0	650	0
Övriga långfristiga skulder	25	1 565	1 420	1 852	1 686
Övriga kortfristiga skulder	26	1 473	1 520	1 649	1 630
Summa skulder		3 688	2 939	4 151	3 316
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		8 852	7 974	9 497	8 508
Ansvarsförbindelse pensionsförpliktelse	27	1 490	1 488	1 490	1 488
Borgensförbindelser	28	38	40	38	40
Leasingåtaganden	29	2 308	2 294	2 308	2 294
Soliditet exkl. ansvarsförbindelse		41%	45%	40%	43%
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse		24%	26%	24%	26%

RESULTATRÄKNING, MNKR	Not	KOMMUNEN			KOMMUNEN			KONCERNEN*	
		Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall
Verksamhetens intäkter	1,8	1 241	1 124	117	1 911	1 112	799	1 714	2 368
Verksamhetens kostnader	2	-6 240	-5 999	-241	-6 135	-5 800	-336	-6 627	-6 515
Avskrivningar	3	-221	-223	2	-200	-227	27	-256	-231
Verksamhetens nettokostnader		-5 220	-5 098	-122	-4 424	-4 914	490	-5 170	-4 378
Skatteintäkter	4	5 408	5 401	8	5 239	5 184	55	5 408	5 239
Generella statsbidrag och utjämning	5	-115	-134	20	-107	-105	-2	-115	-107
Finansiella intäkter	6	33	40	-6	29	32	-4	-3	2
Finansiella kostnader	7	-16	-34	18	-40	-31	-9	-16	-47
Resultat före extraordinära poster		90	173	-83	697	166	531	104	709
Extraordinära intäkter		0	0	0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat		90	173	-83	697	166	531	104	709
Balanskravsresultat		75	0	0	162	0	0	75	162

*Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 34

RÖRELSERESULTAT KOMMUNENS HELÄGDA AKTIEBOLAG					
Rörelseresultat (miljoner kronor)	2018	2017	2016	2015	2014
Nacka Stadshus AB (koncernen)	64,1	57,1	70,8	39,5	39,0
Nacka Energi AB	63,1	49,9	45,6	35,6	35,3
Nacka Energi Försäljning AB	3,8	2,1	3,8	2,8	3,6
Nacka vatten och avfall AB	-1,9	7,3	2,4	-	-
Nysätra fastighets AB	--	0,0	73,7	1,1	1,4

KASSAFLÖDESANALYS, MNKR	Not	KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2018	2017	2018	2017
Årets resultat		90	697	104	709
Utbetalningar för ianspråkta avsättningar					
Justering för ej likviditetspåverkande poster	33	194	-342	258	-280
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital					
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	18	136	-43	220	-73
Ökning/minskning förråd och varulager	17	3	0	2	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	26	-47	164	-166	208
Kassaflöde från den löpande verksamheten		375	475	417	564
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar			0		
Investering i materiella anläggningstillgångar	13,25	-935	-793	-1 070	-958
Investering i finansiella tillgångar	15	-243	-297	-33	-297
Sålda tillgångar handpenning/ej reavinstberäknade					
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		113	633	113	633
Försäljning av finansiella tillgångar		19	0	19	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 047	-457	-971	-622
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Amortering av lån	24	-700	-161	-700	-158
Nyupptagna lån	24	1 350		1 350	
Ökning av övriga långfristiga fordringar		0	-18	0	-18
Förändring av placeringar	19	0	175	0	175
Förändring av långfristiga skulder		43		44	0
Nacka stadshus lös av lån Nysätra		70	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		763	-3	694	-1
Infrastrukturella bidrag	16	1	0	1	0
Årets kassaflöde		93	15	142	-59
Likvida medel vid årets början	20	15	0	107	166
Likvida medel vid periodens slut	20	108	15	249	107

TILLÄMPADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunalredovisning och rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Forordningar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Alla tillgångar och skulder är i svenska kronor, inga omräkningar har gjorts från utländsk valuta.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsförpliktelse redovisas enligt RKR:s rekommendation nr 2.1, 7.1 samt 17. Pensionsskulden är den framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare.

Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt återfinns under rubrikerna: Avsättningar, Kortfristiga skulder och Ansvarsförbindelser. Under avsättningar redovisas kompletterande ålderspension, särskild avtalspension före 65 år samt efterlevandepension. Som kortfristig skuld finns redovisat de pensioner som intjänats av de anställda under 2018 men som betalas ut under 2019. Under Ansvarsförbindelser finns de pensionsförpliktelser som har intjänats före 1998.

Avsättning och ansvarsförbindelse har beräknats av KPA på individnivå för all personal. Beräkningarna påverkas av reallöneutveckling, inflation och statslåneränta. KPA:s pensions-skuldsberäkning är gjort enligt RIPS17 (Riktlinjer för pensionsskulsberäkning), vilket är den nya beräkningsmodell som Sveriges Kommuner och Landsting fattade beslut om i juni 2016.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkliga värdet.

Anläggningstillgångar och avskrivningar

Enligt kommunal redovisningslag (1997:614) ska med anläggningstillgång förstås tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. I Nacka kommun ska tillgången ha en ekonomisk livslängd överstigande tre år och ett värde av minst 100 000 kronor. Anläggningstillgångarna värderas till ursprungligt anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

I samband med olika investeringsprojekt samt vid exploatering av mark, uppkommer ibland utgifter för rivning och miljösanering. Frågeställningen är när en investeringsutgift ska aktiveras i balansräkningen respektive när den ska kostnadsföras och belasta årets resultat. Kommunen följer den vägledning som RKR lämnade ut 2016, RKR 11.4.

Avskrivningarna beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärden. Avskrivning fördelas över den beräknade nyttjandeperioden

och sker från och med månaden efter det att tillgången färdigrapporterats (tagits i anspråk) och tillgången aktiverats i anläggningsredovisningen.

Linjär avskrivning tillämpas på mellan 3–120 år på samtliga immateriella och materiella anläggningstillgångar bortsett från mark vilken inte skrivs av.

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod där varje komponents värde uppgår till minst 100 000 kronor, har sedan 2014 komponentindelning tillämpats vid aktivering av kommunens anläggningstillgångar. En fullständig omräkning av nyttjandeperioder för anläggningstillgångar i anläggningsregistret från tidigare år utfördes under 2015. Samtliga tillgångar i anläggningsregistret är indelade i komponenter. Avskrivningstider bedöms främst utifrån tidigare erfarenhet av motsvarade tillgång, projektledarnas bästa bedömning samt vid behov med hjälp av information från andra jämförbara organisationer med jämförbar tillgång.

Nedskrivning av anläggningstillgång sker i enlighet med RKR:s rekommendation nr 19. Avskrivningsbeloppen för innevarande och framtida perioder justeras om en ny bedömning av nyttjandeperioden väsentligt avviker från tidigare bedömningar. Inga nedskrivningar har skett under 2018.

Pågående investeringsprojekt redovisas sedan tidigare på egna rader i balansräkningen. Investeringsutgifter redovisas som en tillgång och investeringsinkomster redovisas som långfristigt skuld i balansräkningen och löses upp i takt med att tillgången skrivs av.

Intäktsredovisning

Nacka kommun tillämpar rekommendation 18, intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar avseende intäktsredovisning vad gäller gatukostnadsersättningar och övriga investeringsbidrag. Gatukostnadsersättningar och övriga investeringsbidrag periodiseras över tillgångens nyttjandetid och redovisas som en långfristig skuld i balansräkningen.

Redovisning av skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2. Redovisning av statsbidraget byggbonus för ökat bostadsbyggande

Ett extra statsbidrag för ökat bostadsbyggande har under slutet av 2018 erhållits från Boverket. Beloppet uppgår till 17 miljoner kronor. Bidraget har redovisats i enlighet med rekomen-

tion från Rådet för kommunal redovisning som ett generellt statsbidrag och har upptagits i sin helhet i resultaträkningen 2018 på raden Generella statsbidrag och utjämning.

Redovisning av generellt bidrag från staten avseende välfärds miljarderna

För 2018 beslutade regeringen att 10 miljarder, välfärds miljarderna, skulle tillföras som tillfälligt stöd till kommuner och landsting med hänsyn till flyktingmottagandet. Pengarna har fördelats dels på samma sätt som via det kommunalekonomiska utjämningsystemet (kronor per invånare), dels med en fördelningsnyckel där hänsyn tagits till antal asylsökande och nyanlända. För Nackas del innebär detta en inbetalning på 23 miljoner kronor för år 2018. Bidraget har i resultaträkningen klassificeras som generellt och återfinns därför på raden Generella statsbidrag och utjämning.

Redovisning av lånekostnader

Enligt huvudregeln i RKR:s rekommendation 15.1, redovisning av lånekostnader, redovisar Nacka kommun inga lånekostnader i anskaffningsvärdet för investeringar.

Sammanställd redovisning

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla en sammanställd redovisning som även innefattar den kommunala verksamhet som bedrivs i bolagsform med mera. De kommunala bolagen använder sig av årsredovisningslagen, samt K3 regelverket. Vid avvikelser i redovisningsprinciper mellan kommun och kommunala bolag är kommunens redovisningsprinciper vägledande.

I den kommunala koncernen ingår samtliga företag där kommunen har minst 20 procent inflytande. Under året har en förändring skett i kommunkoncernens sammansättning då Nysätra fasighets AB har likviderats. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av not 34.

Redovisning av bidrag till statlig infrastruktur

I enlighet med RKR:s rekommendation nr 6.2 redovisar kommunen bidrag som lämnats för finansiering av infrastruktur som görs av staten som en tillgång med benämning bidrag till statlig infrastruktur. Detta är fallet med Nacka kommuns bidrag till ny Skurubro som kommer att ägas och förvaltas av Trafikverket. Bidrag har betalats ut under åren 2011, 2012 och 2014. Under 2016 gavs ytterligare bidrag till Trafikverket för finansiering av vägarbeten för ny påfartsramp vid Skurubron. Bidragen upplöses via resultaträkningen över 25 år.

Redovisning av jämförelsestörande intäkter och kostnader

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 miljoner kronor.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS17.

Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt K3 regelverket.

Förpliktelser för särskild avtals/ålderspension som inte regleras enligt RIPS17 är nuvärdesberäknade. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Leasing

Enligt RKR 13:2, redovisning av leasing- och hyresavtal, finns två typer av leasingavtal, operationella och finansiella leasingavtal. Definitionen av ett finansiellt leasingavtal innebär att de ekonomiska riskerna och fördelarna som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt ligger på hyrestagaren (leasetagaren). Vid ett operationellt leasingavtal är det den som hyr ut (leasegivaren) som bär riskerna och fördelarna.

För 2018 redovisas, efter bedömning, samtliga leasingavtal som operationell leasing.

Redovisning av derivat och säkringsredovisning

Nacka kommun tillämpar rekommendationen nummer 21 redovisning av derivat och säkringsredovisning. Under 2017 har de säkrade lånen lösts varför inget säkringsförhållande föreligger vid årets utgång.

NOTER

NOT 1 VERKSAMHETENS INTÄKTER

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Taxor och avgifter	222	227	222	227
Hyror och arrenden	161	158	161	158
Bidrag	509	544	509	544
Försäld utbildning till andra kommuner m fl	198	285	198	285
Reavinst	97	650	97	650
Försäljningsintäkter	53	48	526	505
Summa	1 241	1 911	1 714	2 368

NOT 2 VERKSAMHETENS KOSTNADER

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Löner och sociala avgifter	-2 363	-2 279	-2 449	-2 310
Pensionskostnader	-226	-191	-236	-194
Lämnade bidrag	-164	-154	-164	-154
Material och varor	-200	-193	-390	-204
Lokal och markhyror	-296	-286	-302	-292
Köp av huvudverksamhet	-2 506	-2 425	-2 506	-2 425
Övrigt	-485	-606	-582	-935
Summa	-6 240	-6 135	-6 627	-6 515

NOT 3 AVSKRIVNINGAR

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-179	-158	-211	-185
Avskrivningar inventarier och maskiner	-32	-32	-36	-36
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-10	-10	-10	-10
Summa	-221	-200	-256	-231

NOT 4 SKATTER

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Preliminär kommunalskatt	5 429	5 254	5 429	5 254
Preliminär slutavräkning innevarande år	-6	4	-6	4
Slutavräkningsdifferens föregående år	-15	-20	-15	-20
Summa	5 408	5 239	5 408	5 239

NOT 5 UTJÄMNINGAR OCH BIDRAG

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Utjämningsavgift LSS	-103	-83	-103	-83
Inkomstutjämningsavgift	-586	-552	-586	-552
Kostnadsutjämningsavgift	355	294	355	294
Införandebidrag	10	36	10	36
Regleringsbidrag	16	-1	16	-1
Generella bidrag från staten	41	49	41	49
Kommunal fastighetsavgift	152	149	152	149
Summa	-115	-107	-115	-107

NOT 6 FINANSIELLA INTÄKTER

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Ränta på koncerninterna lån	14	6	5	0
Ränta på utlåmnade lån	0	0	0	0
Dröjsmålsränta	0	0	0	0
Ränteintäkter	1	2	1	2
Utdelning koncernföretag	18	21	-9	0
Summa	33	29	-3	2

NOT 7 FINANSIELLA KOSTNADER

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Ränta på långfristiga skulder	-1	-27	-1	-34
Ränta på pensionsavsättning	-13	-11	-13	-11
Övriga finansiella kostnader	-2	-1	-2	-1
Summa	-16	-40	-16	-47

NOT 8 JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Jämförelsestörande intäkter				
Reavinst Hemsö Cullberg Holding AB	18	18	18	18
Försäljning tomträttsmark	0	534	0	534
Summa	18	552	18	552

NOT 9 NATURRESERVAT

Enligt avtal rörande naturreservat inom del av Erstavik utdelades 1992 3,0 mnkr som en engångsansättning till markägaren (50%) och dennes arrendator (50%) för det intrång som inträdandet av naturreservat utgör för all framtid.

NOT 10 FÖRVARVADE IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Vid årets början	118	117	118	117
Årets aktiverade utgifter	0	9	0	9
Försäljningar/utrangeringar	0	-7	0	-7
Akkumulerade anskaffningsvärden	118	118	118	118
Vid årets början	-92	-89	-92	-89
Årets avskrivningar	-10	-10	-10	-10
Försäljningar/utrangeringar	0	7	0	7
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	-101	-92	-101	-92
Bokfört värde	17	27	17	27
Avskrivningstider	3-10 år	3-10 år	3-10 år	3-10 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga immateriella tillgångar.				

NOT 11 MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Redovisat värde vid årets början	5 100	4 333	6 392	5 436
Försäljningar/utrangeringar	-274	-31	-277	-31
Årets aktiverade utgifter	1 237	798	1 365	989
Omfördelningar	-37	0	-37	-4
Akkumulerade anskaffningsvärden	6 025	5 100	7 443	6 390
Redovisat värde vid årets början	-1 612	-1 482	-2 089	-1 936
Försäljningar	151	28	151	28
Årets avskrivningar	-179	-158	-211	-186
Omfördelningar	28	0	28	5
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	-1 612	-1 612	-2 121	-2 089
Bokfört värde	4 413	3 488	5 323	4 301
Avskrivningstider	3-120 år	4-120 år	4-120 år	3-120 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar.				

NOT 12 MASKINER OCH INVENTARIER

MNKR	KOMMUNEN		KOMMUNEN		KOMMUNEN		KONCERNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Redovisat värde vid årets början	343	32	335	421	409	0	32			
Omfördelningar	38	-32	0	38	0	0	-32			
Försäljningar/utrangeringar	-16	0	-17	-23	-18	0	0			
Årets aktiverade utgifter	36	0	24	47	30	0	0			
Akkumulerade anskaffningsvärden	401	0	0	343	483	422	0	0		
Redovisat värde vid årets början	-244	-32	-228	-306	-288	0	-32			
Försäljningar/utrangeringar	16	0	16	22	17	0	0			
Årets avskrivningar	-32	0	-32	-36	-36	0	0			
Omfördelningar	-28	32	0	-28	-1	0	32			
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	-288	0	0	-244	-348	-307	0	0		
Bokfört värde	113	0	0	100	135	115	0	0		
Avskrivningstider	3-50 år	3 år	3-50 år				-	3 år		
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar.										

NOT 13 PÅGÅENDE INVESTERINGAR, UTGIFTER

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Ingående pågående investeringar	2 631	2 655	2 761	2 751
Årets investeringar				
Immateriella tillgångar	0	0	0	0
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	452	767	497	991
Maskiner och inventarier	31	41	31	42
Exploateringsprojekt	664	101	664	101
Summa årets investeringar	1 146	909	1 191	1 134
Omklassificering – aktivering	-1 310	-933	-1 300	-1 124
Summa	2 467	2 631	2 652	2 761

Pågående investeringar är uppdelade i investeringsutgifter och investeringsinkomster. Utgifterna finns i not 13 på tillgångssidan och inkomsterna i not 25 på skuldsidan.

NOT 14 LÅNGFRISTIG UTLÅNING

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Nacka Stadshus AB	594	233	0	0
10-årig avbetalning VA-anläggningsavgifter och gatukostnadsersättning	5	5	5	5
Avbetalning Bonova Älta grusgrop	19	19	19	19
Summa	619	257	24	24

NOT 15 VÅRDEPAPPER, ANDELAR OCH BOSTADSRÄTTER

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Aktier Nacka Stadshus AB	16	16	0	0
Aktier i Saltsjö Pir AB	0	14	0	14
Aktier övrigt	9	9	9	9
Andelar Boo Energi	0	0	0	0
Bostadsrätter: 196 lägenheter	423	386	423	386
Summa	447	424	431	408

NOT 16 BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Investeringsbidrag vid årets början	58	58	58	58
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Årets aktiverade utgifter	-1	0	-1	0
Omfördelningar	0	0	0	0

Ackumulerade Investeringsbidrag vid årets slut

Upplösning vid årets början	-8	-6	-8	-6
Försäljningar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-2	-2	-2	-2
Omfördelningar	0	0	0	0
Upplösning avskrivningar vid årets slut	-10	-8	-10	-8
Bokfört värde	47	50	47	50
Avskrivningstider	25 år	25 år	25 år	25 år

Avser bidrag till Trafikverket för finansiering av vägarbeten för ny påfartsramp vid Skurubron. Bidragen redovisas i balansräkningen och upplöses på 25 år.

NOT 17 FÖRRÅD

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Tekniska förrådet	0	3	2	3
Exploateringsmark	0	0	0	0
Summa	0	3	2	3

NOT 18 KORTFRISTIGA FORDRINGAR

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Skatt	0	0	0	80
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	263	267	269	216
Statsbidrag	40	168	40	168
Kundfordringar	137	189	116	134
Fordringar koncernbolag	27	242	0	0
Mervärdesskatt	71	73	71	73
Tvistiga leverantörsfakturer	50	14	50	14
Övrigt	7	0	69	1
Summa	595	952	588	685

NOT 19 KORTFRISTIGA PLACERINGAR

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Intrum Justitia AB, 2019-05-19	22	22	22	22
Intrum Justitia AB, 2019-05-15	4	4	4	4
Summa	26	26	26	26
Marknadsvärden				
Intrum Justitia AB, 2019-05-19	22	22	22	22
Intrum Justitia AB, 2019-05-15	4	4	4	4
Marknadsvärde vid årets slut	26	26	26	26
Orealiserad kursvinst	0	0	0	0

NOT 20 KASSA OCH BANK

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Kassa	0	0	0	0
Koncernkonto	0	15	141	107
Gröna obligationer	108	0	108	0
Summa	108	15	249	107

NOT 21 EGET KAPITAL

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Ingående bokfört värde	3 550	2 853	3 664	2 952
Justerad utdelning	0	0	6	3
Infusion Nysätra fastighet	0	0	0	0
Årets resultat	90	697	104	709
Utgående bokfört värde	3 639	3 550	3 774	3 664
varav resultatutjämningsfond	131	131	131	131
varav saneringsfond	83	100	83	100

NOT 22 AVSÄTTNING PENSIONER OCH LIKNANDE

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	595	555	595	555
Nya förpliktelser under året varav	90	45	91	45
Nyintjänad pension	84	33	84	33
Ränte och basbeloppsuppräknig	13	11	13	11
Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0	0
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Pension till efterlevande	4	0	4	0
Övrig post	-11	0	-11	0
Årets utbetalningar	-17	-13	-17	-13
Förändring av löneskatt	18	8	18	8
Summa avsatt till pensioner	686	595	686	595
Uppskjutet skatteskuld på obeskattade reserver i Nacka Energi	0	0	45	42
Summa avsättning	686	595	732	637

SPECIFIKATION AVSÄTTNINGAR PENSIONER

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Pensionsbehållning	4	2	4	2
Förmånsbestämd ålderspension	497	409	497	409
Särskild avtalspension	12	13	12	13
Pension till efterlevande	6	3	6	3
PA-KL pensioner	33	53	33	53
Summa pensioner	552	479	552	480
Löneskatt	134	116	134	116
Summa avsatt till pensioner	686	595	686	595
Aktualiseringsgrad	93%	97%	97%	97%

Antal visstidsförordnande (st)

Politiker	1	1	1	1
Tjänstemän	7	7	7	7

Beräkningsgrund för pensioner framgår av redovisningsprinciperna

NOT 23 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Avsatt till bidrag till Stockholm läns landsting för byggnation av tunnelbana				
Redovisat värde vid årets början	890	854	890	854
Nya avsättningar	0	41	0	41
lanspråkta avsättningar	-70	-43	-70	-43
Förändring av nuvärde (KPI)	19	38	19	38
Utgående avsättning	839	890	839	890

NOT 24 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Handelsbanken obligationslån	150	0	150	0
SEB gröna obligationer 180608	500	0	500	0
Summa långfristiga skulder till kreditinstitut	650	0	650	0
Nordea checkkredit	104	0	104	0
Handelsbanken kommuncertifikat	100	0	100	0
SE-banken	0	0	0	0
SEB kommuncertifikat	150	0	150	0
Swedbank kommuncertifikat	0	0	0	0
Danske Bank kommuncertifikat	0	250	0	250

Summa kortfristiga skulder till kreditinstitut

Summa skulder kreditinstitut	1 004	250	1 004	250

* Kortfristiga skulder till kreditinstitut redovisas under övriga kortfristiga skulder i balansräkningen finns även på not 26.

UPPGIFTER OM LÅN I BANKER OCH KREDITINSTITUT

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Genomsnittlig räntebindningstid	2,67 år	0,08 år	2,67 år	0,08 år
Genomsnittlig ränta	0,31	-0,55	0,31	-0,55
Lån som förfaller inom (mnkr)				
1 år	250	250	250	250
2-3 år	0	0	0	0
3-5 år	650	0	650	0
Summa lån som förfaller	900	250	900	250

NOTER

NOT 25 ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA SKULDER

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Handpenning markförsäljning	43	0	43	0
<i>Förutbetalda intäkter som regleras över flera år</i>				
Anläggningsavgifter	0	0	224	217
Återstående antal år (vägt snitt)	0	0	42 år	43 år
Gatukostnadsersättning	550	267	550	267
Återstående antal år (vägt snitt)	56 år	57 år	56 år	57 år
Investeringsbidrag	228	193	233	198
Återstående antal år (vägt snitt)	73 år	79 år	73 år	72 år
Kollektiven	0	0	-6	0
Investeringsinkomster, pågående projekt	744	959	808	1 004
Summa förutbetalda intäkter	1 522	1 420	1 809	1 686
Summa långfristiga skulder	1 565	1 420	1 852	1 686

NOT 26 ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	354	250	354	250
Leverantörsskulder	381	563	427	592
Moms och punktskatter	0	0	13	0
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	38	36	38	36
Övriga kortfristiga skulder	1	32	89	32
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	699	640	728	721
Summa	1 473	1 520	1 649	1 630

Kommunens checkkredit utnyttjades med 104 mkr ingår som en del av kortfristiga skulder till kreditinstitut specifikation finns på not 24.

NOT 27 ANSVARSFÖRBINDELSE PENSIONS FÖRPLIKTELSE INKL LÖNESKATT

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
<i>Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna och avsättningarna</i>				
Ingående ansvarsförbindelse	1 488	1 517	1 488	1 517
Aktualisering	0	0	0	0
Räntepåräkning	8	12	8	12
Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0	0
Basbeloppsuppräknings	19	18	19	18
Övrig post	37	10	37	10
Förändring av löneskatt	0	-5	0	-5
Årets utbetalningar	-62	-62	-62	-62
Summa pensionsförpliktelser	1 490	1 488	1 490	1 488
Varav löneskatt	-291	-291	-291	-291
Utgående ansvarsförbindelse	1 490	1 488	1 490	1 488

Beräkningsgrund för pensioner framgår av redovisningsprinciperna

NOT 28 BORGENS FÖRBINDELSER

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Föreningar, fritid	11	12	11	12
Föreningar, förskola, skola	26	27	26	27
Nacka Energi AB	1	1	1	1
Summa	38	40	38	40

NOT 29 HYRES- OCH LEASINGAVTAL

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017

Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 3 år

Förfall inom 1 år	198	191	198	191
Förfall 1-5 år	763	863	763	863
Förfall senare än 5 år	1 347	1 239	1 347	1 239

Finansiell leasing möbler

Förfall inom 1 år	0	0	0	0
Förfall 1-5 år	0	0	0	0
Förfall senare än 5 år	0	0	0	0
Summa	2 308	2 294	2 308	2 294

NOT 30 UPPSKJUTEN SKATTEFORDRAN

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Ingående balans	0	0	0	0
Justering pga förändrad bolagsskatt	0	0	0	0
Skatt, utgörande minskning av uppskjuten skattefordran	0	0	2	0
Summa	0	0	2	0

NOT 31 UPPSKJUTEN SKATTESKULD

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Aktuell skatt	0	0	-10	-9
Skatt, utgörande minskning av uppskjuten skattefordran	0	0	0	0
Årets förändring av uppskjuten skatteskuld på överavskrivning i Nacka Energi	0	0	-3	-3
Summa	0	0	-13	-12

NOT 32 KONCERNINTERNA EKONOMISKA FÖRHÅLLANDEN

MNKR	ÄGD ANDEL	ÄGARTILLSKOTT		KONCERNBIDRAG		UTDELNING	
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Nacka kommun		0	0	0	0	0	18
Nacka Stadshus AB	100%	10	0	0	30	18	0
Nacka Energi AB	100%	0	0	30	0	0	0
Nacka Energi Försäljnings AB	100%	0	0	0	0	0	0
Nacka vatten och avfall AB	100%	0	10	0	0	0	0

ENHET	ÄGD ANDEL	FÖRSÄLJNING		LÅN		RÄNTOR		BORGEN	
		Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare
Nacka kommun		0	19	594	0	10	0	1	0
Nacka Stadshus AB	100%	0	0	221	103	0	6	0	0
Nysätra fastighets AB	100%	0	0	0	0	0	0	0	0
Nacka Energi AB	100%	22	0	0	0	0	0	0	1
Nacka Energi Försäljnings AB	100%	0	0	0	0	0	0	0	0
Nacka vatten och avfall AB	100%	0	3	0	491	0	3	0	0

NOT 33 JUSTERING FÖR EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER

MNKR	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2018	2017	2018	2017
Årets avskrivningar	221	200	256	231
Upplösning negativa avskrivningar	-13	-7	-18	-12
Avsättning till pensioner	91	40	91	40
Upplösning av bidrag till staten	2	2	2	2
Hemsö upplösning				
Realisationsvinster AR	-73	-649	-73	-649
Reavinst Hemsö Leaseback	-18		-18	0
Utrangeringar	22	1	22	1
Kostnadsförda investeringsprojekt	1	14	1	14
Uppskjuten skattefordran				
Upplösning reserv tunnelbana	-73	23	-73	23
Uppräknings tunnelbana enl KPI	22	35	22	35
Reserv Hemsö Cullberg Holding AB		-24	0	-24
Övrigt	12	24	46	60
Summa ej likviditetspåverkande poster	194	-342	258	-280

KOMMUNSTYRELSEN – LEDA OCH SAMORDNA

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	MÅL 2018
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Kundvalssystemen är väl fungerande för medborgarna och attraktiva för anordnarna. Kvaliteten i alla verksamheter håller en hög nivå och förbättras över tid. Reellt inflytande och påverkan i alla verksamheter ökar.	Folkhälsa, frisktal.		
		Kvalitet bland de 10% bästa i alla verksamheter.	Ja	
		Nöjd inflytande index medborgare.	47	50
		Nöjd medborgarindex (NMI) medborgare.	64	70
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Säkerställa en aktiv strategisk planering för mark, bostäder, lokaler och anläggningar. Säkerställa blandad bebyggelse med olika typer av bostäder, arbetsplatser, mötesplatser och gestaltning i hela Nacka. Säkerställa att minst halva Nacka är grönt och att invånare har nära till olika grönområden och vatten.	Nöjd kundindex NKI.		75
		Andel grönt (park, natur, reservat mm grön mark).		50
		Andel hyresrätter i nyproduktion över tid.		30
		Andel invånare som har nära till grönt (300 m) och vatten (1 000 m).		
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Resultatöverskott ska ligga på långsiktigt hållbar nivå. Soliditet ska öka över tid. Nya bostäder och nya arbetsplatser färdigställs enligt målen och är attraktiva över tid.	Färdigställda bostäder.	1 493	1 300
		Nya arbetsplatser.	455	1 000
		Nya Nackabor.	2 361	3 000
		Resultatöverskott.		2
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTE-PENGARNA	God ekonomisk hushållning.	Soliditeten ska öka över tid.		40
		Digitaliseringsindex.		
		Kommunikationsindex.	58	
		Kostnad per invånare på alla områden.	Ja	
	Kostnadseffektivitet – låg kostnad per invånare jämfört med andra kommuner på alla områden. Digitalisering som gör att kommunen är smart, enkel, öppen och tillgänglig för medborgarna. Öppen och proaktiv kommunikation och dialog på alla områden.	Låg skattesats.	7	
		Resultatöverskott (>2%).	3,2	
		Soliditeten ska öka över tid (>38%).	41	40
		Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod.	Nej	
Självfinansieringsgraden; övriga investeringar ska självfinansieras till 50%.	110,5			

KOMMUNSTYRELSEN – EGEN NÄMND

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	MÅL 2018
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Kommunens verksamhet ska drivas med hög kvalitet, ständiga förbättringar och ligga i framkant inom sitt område. Attraktiv arbetsgivare med kompetenta, stolta, friska och motiverade medarbetare. Utveckla dynamiskt företagsklimat i toppklass som främjar innovation och entreprenörskap.	Nöjd kundindex NKI för KS alla områden.		
		Antal nystartade företag per år.		
		Hållbart medarbetarengagemang HME.	82	83
		Attraktiv arbetsgivare.	74	80
		Utvecklingsindex medarbetare.	70	76
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Skapa goda urbana lokaliseringförutsättningar för verksamheter och arbetsplatser inom olika branscher i kommersiellt attraktiva lägen. Utveckla infrastruktur som bidrar till stadsutveckling och ökad framkomlighet i nära samspel med regionala och nationella aktörer. Tillhandahålla ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler, bostäder och anläggningar med högt nyttjande, låg energiförbrukning i giftfria och trygga miljöer.	Arbets- och hälsoindex medarbetare.	66	70
		Volym (BTA) planerad verksamhetsyta.	35 000	
		Andel Nackabor som är nöjda med framkomligheten.	64	70
		Nöjd medborgarindex NMI (SCB) med 5 Nackafrågor.	62	70
		Nöjd kundindex NKI, för hyresgäster i kommunens lokaler och anläggningar.	48	60
		Minskad klimatpåverkan genom minskat koldioxidutsläpp, minskad energiförbrukning och minskad användning av kemikalier i våra välfärdsfastigheter.	3,5	
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	God tillgång till arbetskraft med relevant kompetens för strategiskt viktiga branscher. Stadsutvecklingsekonomi ska vara självfinansierad över tid. Övriga investeringar ska ha en hög grad av självfinansiering. Kommunens eget markinnehav ska utvecklas så att det bidrar till minst 40% av bostäder och arbetsplatser av det samlade målet till 2030.	Kapacitet lokaler i förhållande till efterfrågan.		
		Företagens tillgång till medarbetare med relevant kompetens (Svenskt Näringslivs ranking).	138	30
		Stadsutvecklingsekonomi är självfinansierad i rullande 5-årsperioder.	Nej	
		Övriga investeringar är självfinansierade till 50%.		50
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTE-PENGARNA	Aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till näringslivets förutsättningar och en väl fungerande process för att etablera nya företag. Säkerställa att kommunens markinnehav används på ett affärsmässigt sätt. Överskottsmål i kommunal produktion. Kostnadseffektivitet i alla verksamheter.	Nya företag per år.	900	
		Antal färdigställda bostäder på kommunal mark.		550
		Tillgänglig mark för företagsetableringar i förhållande till efterfrågan (>0).		
		Försäljningsvärde på fastigheter/mark i förhållande till marknadsvärde (>0).		
Nöjd kundindex NKI kopplat till ex bygglov, miljö.	66	72		
Nöjd kundindex NKI kundservice, svarstid mm.	87			

ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	MÅL 2018
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Egen försörjning är en vinst för alla. Genom jobbpeng ges stöd till arbete, studier och eget företagande till de Nackabor som har behov.	Andel kursdeltagare inom svenska för invandrare som senast terminen efter kursstart går ut med lägst godkänt betyg. (Egen mätning).	42%	42%
		Andel Nackabor som har egen försörjning via arbete, studier eller eget företagande direkt efter avslutad arbetsmarknadsinsats från kommunen. (Kolada)	42%	65%
		Andel Nackabor som har egen försörjning via arbete, studier eller eget företagande sex månader efter avslutad arbetsmarknadsinsats från kommunen. (Egen mätning).	72%	65%
		Andel nyanlända som har ekonomiskt bistånd efter 2 år (Egen mätning, Ny indikator 2018).	22%	50%
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Nackabors erfarenheter ska tas tillvara. Mötesplatser för innovation och entreprenörskap bidrar till ett välkomnande, inkluderande och mångkulturellt samhälle. Nyanlända Nackabors bostad finns i alla kommundelar. Kommunen skapar möjlighet till språkutveckling, ökad integration och jobb i samspel med civilsamhälle och näringsliv.	Antal kunder som efter insats från kommunen startar eget företag under ett år. (Egen mätning)	14	10
		Antal procentenheter lägre arbetslöshet utrikesfödda i Nacka, jämfört med referenskommuner. (Arbetsförmedlingens statistik).	0,4	0,7
		Andel anvisade nyanlända i egen bostad vid etableringsperiodens slut. (Egen mätning).	87%	100%
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	När Nacka växer ökar antalet arbetsgivare som har behov av arbetskraft. En viktig del är att ge arbetssökande Nackabor förutsättningar att stärka sina kunskaper och färdigheter så de matchar arbetsgivarnas och näringslivets behov av kompetens.	Företagens tillgång till medarbetare med relevant kompetens. (ranking Svenskt Näringslivs näringslivsranking).	138	100
		Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som fått egen försörjning. (Egen mätning).	76%	65%
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGÄRNÄ	Jobbpeng bidrar till egen försörjning och minskat behov av bidrag. Individanpassade insatser och flexibel vuxenutbildning innebär en snabb och effektiv väg in på arbetsmarknaden.	Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd. (Egen mätning).	31%	30%
		Andel unga vuxna med ekonomiskt bistånd. (Kolada).	2,9%	2,3%
		Kostnad för utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/invånare. (Kolada).	710	660
		Genomsnittlig insattstid innan egen försörjning. (Egen mätning).	252	190

FRITIDSNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	MÅL 2018
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Attraktivt: Fritidsutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla. Tillgängligt: Fritidsutbudet stimulerar till fysisk aktivitet för alla. Delaktighet: Fritidsutbudet utvecklas genom medborgarnas delaktighet och utifrån deras förutsättningar och önsningar.	Andel barn och ungdomar som anser att det finns ett brett utbud att ta del av på fritiden.		90%
		Andel som är aktiva av den totala befolkningen 7–20 år i bidragsberättigad förening.		76%
		Invånare 16–84 år som är fysiskt aktiva minst 30 min/dag.		69%
		Upplevd livskvalitet och hälsa.		
		Fördelning mellan flickor respektive pojkar som deltar i de verksamheter som fritidsnämnden finansierar. Målet är 50% flickor. Avser andelen medlemskap i bidragsberättigad förening.	44%	50%
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Välskött: Det finns välsköta och lättillgängliga fritidsanläggningar. Stort utbud: Det finns ett rikt utbud av platser för spontan fritidsverksamhet. Giftrikt: Skötseln av fritidsanläggningarna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.	Andel deltagare som är nöjda med verksamheten som de deltar i.		84%
		Andelen besökare som anser att anläggningen är trygg: Beskrivs i löpande text.		
		Andelen besökare som anser att anläggningarna är välsköta.		80%
		Andelen medborgare som anser sig ha bra möjligheter till att kunna utöva sina fritidsintressen.	92%	95%
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Innovation: Fritidsverksamheten är innovativ och utvecklas i takt med ökad efterfrågan och nya behov. Samverkan: Samverkan sker lokalt, regionalt och nationellt för utveckling av fritidsutbudet.	Andel bidragsberättigade föreningar som är nöjda med kommunens stöd till föreningslivet.	83%	
		Samverkan: Samverkan sker lokalt, regionalt och nationellt för utveckling av fritidsutbudet: Beskrivs i löpande text.		
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGÄRNÄ	Hög kvalitet: Fritidsutbudet har hög kvalitet och anläggningarna är välbesökta. Hög kvalitet: Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Samutnyttjande: Lokaler och anläggningar är flexibla och samnyttjas.	Andel bokad tid i idrotts- och fritidsanläggningar.	100%	100%
		Hög kvalitet: Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar: Beskrivs i löpande text.		
		Samutnyttjande: Lokaler och anläggningar är flexibla och samnyttjas: Beskrivs i löpande text.		

KULTURNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	MÅL 2018
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Tillgänglighet: Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla.	Andel barn som deltar i musik- och kulturskola av den totala befolkningen (utfall 2017 och tidigare avser endast musikskola).	27%	45%
		Andel pojkar i procent, som deltar i musik- och kulturskola.	40%	50%
	Delaktighet: Kulturutbudet utvecklas genom Nackabornas delaktighet och utifrån deras förutsättningar och intressen.	Andel medborgare som är nöjda med kulturutbudet i Nacka.	65	
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Läslust: Biblioteken stimulerar och bidrar till läslust.	Andel aktiva låntagare på bibliotek, antal/1 000 invånare.	292	
	Öppet: Bibliotek, kulturhus och museer, och kulturella arenor är öppna och attraktiva mötesplatser.	Antal besökare per år på museet Hamn.	5 822	
		Antal besök per år på kulturhuset Dieselvekstaden.	1 175 492	
	Levande: Kulturarvet och den offentliga konsten utvecklas, berikar och bevaras.	Antal besök per invånare och år på bibliotek, jämfört med övriga länet.	11,5	
		Andel medborgare som upplever kulturarvet som tillgängligt.		6,9
	Giftrikt: Kulturverksamheterna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftrik miljö.	Andel medborgare som upplever den offentliga konsten som tillgänglig.		
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Innovation: Innovation och mångfald används för att nya kulturverksamheter ska starta och utvecklas i takt med ökad efterfrågan och nya behov.	Andelen kulturaktörer som upplever att de har goda förutsättningar att starta och utvecklas.		70%
	Samarbete: För att kulturutbudet ska utvecklas sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt.			
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTE-PENGARNA	Hög kvalitet: Biblioteks- och kulturverksamheterna har hög kvalitet.	Nöjd medborgarindex bibliotek.	80	78
	Hög kvalitet: Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar.	Andel barn och unga som är nöjda med den kulturverksamheten de deltar i.		95%
		Beläggningsgrad på kulturaktiviteter för barn och unga på kulturhusen. Beskrivs i löpande text.		
Samutnyttjande: Lokaler och anläggningar är flexibla och samutnyttjas.				

MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	MÅL 2018
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Nacka utvecklas med hög kvalitet, stor variation och i samklang med Nackabornas intressen. Framtagna detaljplaner stödjer en utveckling av bostäder, infrastruktur och näringslivet i Nacka. Nackaborna är delaktiga i stadsutvecklingsprocessen.	Mediantid fastighetsbildning.	345 dagar	175 dagar
		Mediantid planbesked.	11 veckor	16 veckor
		Mediantid detaljplaner förnyelseområden.	102 månader	36 månader
		Mediantid detaljplaner (ej förnyelseområden).	37 månader	24 månader
		Mediantid bygglovsärenden.	8 veckor	5 veckor
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Myndighetsutövningen är effektiv, rättssäker, serviceinriktad och kundorienterad.	NKI bygglov.	62	70
		NKI miljö- och hälsoskydd.	69	70
		NKI livsmedelstillsyn.	74	77
		Andelen överprövade planärenden som ändrats i sista instans.	0%	20%
		Andelen överprövade bygglovsärenden som ändrats i sista instans.	17%	20%
		Andelen överprövade miljöärenden som ändrats i sista instans.	20%	20%
		Betygsindex på faktorn trygghet i medborgarundersökningen.	61	80
		Andel bostäder i föreslagna planer med högst 300 meter till park eller naturområde.	100%	90%
		Andel av befolkningen som bor i bostäder med en god ljudmiljö inomhus.	88%	87%
		Andel sjöar med god status vad gäller övergödning.	63%	75%
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Nacka utvecklas tillsammans med Nackabor och näringsliv.	Antal enskilda avlopp i kommunen.	1 973 st	1 500 st
		Förorenade markområden som är sanerade.	9%	6%
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTE-PENGARNA	Genom stadsutvecklingen skapas samband och offentliga rum som är attraktiva och trygga. Nackaborna har god tillgång till parker, grönområden och natur. Den negativa påverkan på miljön minskar. Nacka utvecklas tillsammans med Nackabor och näringsliv. Detaljplaner tas fram i en takt som stödjer de övergripande målen om 20 000 nya bostäder och 15 000 nya arbetsplatser fram till år 2030. Framkomligheten i samhällsplaneringen bevakas. Detaljplaner tas även fram för att möjliggöra ny infrastruktur och en god tillgång till kollektivtrafik. Avgiftsbelagda verksamheter ska vara självfinansierade. Taxor ska vara på lägsta möjliga nivå och påverkbara. Vid detaljplanering ska kommunens markinnehav nyttjas affärsmässigt och nya välfärdsfastigheter (skolor, äldreboende, idrotts- och kulturbyggnader etc.) ska vara finansierade.	Betygsindex på faktorn trygghet i medborgarundersökningen.	58	59
		Betygsindex på faktorn arbetsmöjligheter i medborgarundersökningen.	61	63
		Antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner västra Sicklaön 2017–2019.	985	1 670
		Antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner övriga kommunen (ej västra Sicklaön) 2017–2019.	344	670
		Antal kvm BTA för verksamheter i tillstyrkta detaljplaner 2017–2019.	17 350 kvm	
		Andel av bostäder i föreslagna planer med högst 400 meter till närmaste hållplats.	97%	80%
		Det genomsnittliga antalet bygglovsbeslut per handläggare.	105 beslut	
		Det genomsnittliga antalet inspektioner/tillsynsbesök per inspektör, livsmedel.	135 beslut	150 beslut
		Det genomsnittliga antalet inspektioner/tillsynsbesök per inspektör, miljötillsyn.	40	50
		Grad av självfinansiering av verksamhetsområde (miljötillsyn).	48%	48%
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Den negativa påverkan på miljön minskar.	Andel verksamheter inom livsmedelstillsynen som genom egna insatser påverkat sin taxenivå (sänkt avgift).	16%	15%
		Andel verksamheter inom miljötillsynen som genom egna insatser påverkat sin taxenivå (sänkt avgift).	14%	10%
		Antal bostäder som gått från en omodern till aktuell detaljplan.	2	
		Plankostnad (kr/kvm) för nya lokaler och lägenheter i flerbostadshus (<50 bostäder).	804	1 000
		Plankostnad (kr/kvm) för nya lokaler och lägenheter i flerbostadshus (>50 bostäder).	146	150

NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	MÅL 2018
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Det offentliga rummet är en plats där Nackaborna kan uttrycka sina idéer och drömmar, eller bara vara. En mötesplats för alla. Alla har lätt att orientera sig och förflytta sig i Nackasamhället.	Årlig besöksutveckling i park och natur med +3%.	563 562	
		Orienterbarhet och tillgänglighet till besöksmål i det offentliga rummet är god.		
		Andelen av kommunens totalpoäng i den årliga undersökningen Sveriges friluftskommun.	73%	85%
		Det offentliga rummet kan i ökad utsträckning användas för ideella initiativ.	21	57
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	God tillgång på attraktiva offentliga miljöer och goda möjligheter till ett rikt friluftsliv samtidigt som biologisk mångfald värnas. Framkomligheten är säker och trygg för alla med prioritet för gång-, cykel- och kollektivtrafik. Miljödiplomering – Begränsad klimatpåverkan. Miljödiplomering – Frisk luft. Miljödiplomering – Giftfri miljö. Miljödiplomering – Rent vatten. Miljödiplomering – God bebyggd miljö. Miljödiplomering – Rikt växt och djurliv. Miljödiplomering – kompetens.	Attraktiv park enligt Boverkets normer för mätning.		
		Betygsindex i SCB:s medborgarundersökning (här ingår trygghetsfrågor).	6,7	6,7
		Andel kollektiv- och cykelresenärer vad gäller arbetspendling.	61%	
		Transporter och resor – Endast miljöklassade maskiner används.		100%
		Andelen miljöfordon som används i tjänsten för persontransporter.		100%
		Energi – Energiförbrukning för gatubelysningen. Antalet MWh/år: 5 612 (2015) MWh/år (6 100 MWh/år 2013).		
		Inköp och upphandling – Andelen genomförda upphandlingar som ställer miljökrav utifrån Nacka kommuns policy för inköp och upphandling.		100%
		Antal medarbetare med genomförd eller pågående grundläggande miljöutbildning.	95%	95%
		Långsiktig ekonomi och funktion utvärderas med hjälp av livscykelkalkyler och -analyser innan beslut om detaljplan och genomförande av investeringar.	100%	
		Inverkan på de lokala miljömålen till följd av investeringar i allmänna anläggningar		1 485
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Allmänna anläggningar utförs och underhålls så att funktion, livslängd, långsiktig ekonomi och miljöaspekter optimeras.	Andel av kommunens totala kostnader.	4,9%	5%
		Kostnad per kommuninvånare (netto).	2 369	2 442
		Nämndens driftsbudget i relation till kommunens totala budget/invånare.		
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Kostnader för kommunens allmänna anläggningar som andel av kommunens totala kostnader och per invånare ska vara konstant eller minska över tid samtidigt som kvaliteten bibehålls eller ökar.			

SOCIALNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	MÅL 2018
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Nackaborna lever ett tryggt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar och får hjälp innan problemen blir för stora. Den som behöver hjälp får det enkelt och snabbt genom ett varierat utbud av lättillgängligt stöd.	Andel kunder som utsatts för våld i nära relation och som lever ett liv utan våld efter avslutad insats.	80%	75%
		Andel kunder som erbjuds föräldrastödsinsatser och som anser att de har fått stöd och vägledning i sin föräldraroll.	95%	94%
		(N) Andel barn och unga 13–17 år som är delaktiga i utformningen kring vilket stöd och hjälp de ska få.		80%
		Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin grupp- eller servicebostad.	78%	80%
		(N) Antal besök i socialpsykiatrins öppna verksamhet.	3 408	1 800
		(N) Antal individer som har fått stöd av anhörigstödet.	63	
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Nackabor i behov av stöd har tillgång till anpassade boendeformer integrerade i alla kommundelar vilket bidrar till ökad inkludering och goda villkor för alla.	Antal barn och unga som vräks från sin bostad.	0	0
		Andel av sociala kontrakt som avslutas och där den boende får en egen bostad.	42%	5%
		(N) Andel kunder som bedömts och beviljats bistånd till boende enligt LSS och där behovet kan tillgodoses inom kommunens gränser.	77%	85%
		Antal utförare som erbjuder möjlighet till digitala och resefria möten.	79%	60%
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Barn och unga ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. Samarbetet med civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter är starkt och förebygger sociala problem.	Antal unga i behov av stöd för risk- och missbruk och som får insats av MiniMaria.	260	210
		Andel ungdomar som fått insats på MiniMaria för sitt missbruk och som vid avslutad insats är drogfria.	74%	60%
		Andel vuxna som fått insats på Beroendemottagningen för sitt missbruk och efter avslutad insats nått sitt mål med insatsen.	71%	70%
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Nackabor erbjuds insatser med hög kvalitet av utförare och anordnare. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.	(N) Antal nya välfärdstekniklösningar för målgruppen personer med funktionsnedsättning.	0	3
		(N) Andel anordnare/utförare som följts upp och som har en verksamhet av god kvalitet.		
		(N) Andel barn 0–12 år som ej återaktualiseras inom ett år efter avslutad utredning eller insats.	81%	75%
		Andel som upplever att de kan påverka vilken typ av hjälp de får av socialtjänsten i Nacka inom individ- och familjeomsorgen.	75%	75%
		(N) Andel kunder som har läkemedel, bor på gruppboendestad i kommunen och erbjuds årlig läkemedelsgenomgång.	18%	100%
		(N) Andel gruppboenden i kommunen som utför egenkontroll av hälso- och sjukvårdsdokumentation.	100%	85%

UTBILDNINGSNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	MÅL 2018
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Alla barn och elever utvecklas maximalt.	Andel elever som når grundläggande kunskapsnivå – Grundskola.	95%	97%
		Andel elever som når grundläggande kunskapsnivå – Gymnasieskola.	95%	95%
		Genomsnittlig betygsnivå – Grundskola.	269	265
		Genomsnittlig betygsnivå – Gymnasieskola.	15,1	15,2
	Alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära.	Upplevd stimulans – Förskola.	95%	95%
		Upplevd stimulans – Grundskola.	65%	80%
		Upplevd stimulans – Gymnasieskola.	41%	65%
		Upplevelse av inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll – Förskola.	85%	85%
		Upplevelse av inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll – Grundskola.	65%	75%
		Upplevelse av inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll – Gymnasieskola.	32%	50%
		Extern bedömning av målområdet kunskaper, utveckling och lärande i Våga Visa-observationer de två senaste åren – Förskola.	3,2	3,3
		Extern bedömning av målområdet kunskaper, utveckling och lärande i Våga Visa-observationer de två senaste åren – Grundskola.	2,9	3,3
		Extern bedömning av målområdet kunskaper, utveckling och lärande i Våga Visa-observationer de två senaste åren – Gymnasieskola.	3,5	3,3
		ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet.	Andel förskolor med minst 80 procent nöjda föräldrar – Förskola.
Andel skolor med minst 80 procent nöjda elever – Grundskola.	69%			90%
Andel skolor med minst 80 procent elever som kan rekommendera sin skola – Gymnasieskola.	14%			65%
Andel förskolor som minst når en viss nivå resultatmässigt – Förskola.	90%			90%
Andel skolor med positiv salsaaavvikelse både vad gäller meritvärde och andel som nått kunskapskraven i alla ämnen – Grundskola.	75%			72%
Andel skolor som minst når en viss nivå resultatmässigt – Gymnasieskola.	78%			77%
Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande.	Trygghet och lärmiljö – Förskola.		96%	95%
	Trygghet och lärmiljö – Grundskola.		89%	95%
	Trygghet och lärmiljö – Gymnasieskola.		90%	95%
	Trygghet och lärmiljö – Alla skolformer.		83%	90%
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola.	Tillgång till platser i förskolan i varje kommundel – Förskola.	Ja	Ja
		Tillgodosedda förstahandsval vid val av skola – Grundskola.	92%	90%
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka. Anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här.	Andel huvudmännen nöjda eller mycket nöjda med att verka i Nacka.	97%	80%
		Antal huvudmän som årligen kontaktar kommunen i etableringssyfte.	9	4
	Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner.	Bland de tre bästa kommunerna avseende andel nöjda föräldrar i enkätundersökningen – Förskola.	plats 4	plats 1-3
Bland de tio bästa kommunerna i landet avseende elevresultat och bland de tre bästa kommunerna avseende andel nöjda elever i enkätundersökningen – Grundskola.		2 av 2 kriterier uppfyllda	2 av 2 kriterier uppfyllda	
Bland de tio bästa kommunerna i landet avseende elevresultat och bland de tre bästa kommunerna avseende andel nöjda elever i enkätundersökningen – Gymnasieskola.		1 av 2 kriterier uppfyllda	2 av 2 kriterier uppfyllda	
Alla elever klarar skolan inom avsedd tid.		Andel elever som fullföljer och når målen inom avsedd tid – Grundskola.	91%	89%
Nyanlända elever i Nacka kommer snabbt in i skolan och får en god grund för högre studier och arbetsliv.	Andel elever som fullföljer och når målen inom avsedd tid – Gymnasieskola.	83%	78%	
	Nyanlända elevers resultat – Grundskola.	45%	55%	
		Nyanlända elevers resultat – Gymnasieskola.		50%

ÄLDRENÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	MÅL 2018
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Seniorer känner sig trygga och har ett stort inflytande över hur omsorgen och hjälpen utformas. Det finns ett varierat utbud av aktiviteter för god fysisk och psykisk hälsa, självständighet och socialt sammanhang. Nackaborna möts flexibelt, enkelt, snabbt och öppet.	Andel kunder som upplever att de kan påverka hur hjälpen genomförs i hemtjänst.	90%	95%
		Andel kunder som upplever att de kan påverka hur hjälpen genomförs i särskilt boende.	78%	79%
		(N) Andel kunder som upplever en trygg och säker hemgång från slutenvården.	60%	80%
		(N) Antal unika medarbetare inom hemtjänsten som besöker den enskilde under en period om 14 dagar.	12	12
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Seniorer har möjlighet att bo i attraktiva boendeformer och miljöer, enligt sina individuella önskemål. Det finns lättillgängliga mötesplatser som stimulerar till aktiviteter och uppmanar till olika former av möten.	Andel kunder som uppger att de bor på det särskilda boende som de valt.	89%	93%
		Andel kunder i särskilt boende som uppger att de är nöjda med de sociala aktiviteter som erbjuds.	71%	75%
		Andel utförare som erbjuder möjlighet till digitala och resefria möten.	92%	60%
		(N) Antal föreningar som söker och beviljas föreningsbidrag till en social meningsfull fritid och/eller ett hälsosamt åldrande.	12	
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Genom ett förtroendefullt samarbete med utförare och företag utvecklar kommunen välfärden för Nackas seniorer. Nackas seniorer har tillgång till attraktiva och anpassade boenden.	Andel personer som beviljats särskilt boende och får plats inom 90 dagar.	100%	100%
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Äldreomsorgen utvecklas utifrån Nackabornas behov. Nackas särskilda boenden och hemtjänst håller hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.	Antal kunder som använder välfärdsteknologi inom hemtjänsten.	9	100
		Nackas äldreomsorg är bland de 10% bästa kommunerna i landet avseende kvalitet och effektivitet.	plats 60	
		(N) Andel anordnare/utförare som följs upp och som har en verksamhet av god kvalitet.	88%	
		(N) Antal individer som har fått anhörigstöd.	101	
		(N) Andel särskilda boenden som utför egenkontroll av hälso- och sjukvårdsdokumentation.	100%	100%
(N) Andel kunder där en riskbedömning för undernäring genomförs.	100%	90%		

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2018	MÅL 2018
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Alla verkar utifrån huvudmannens fokus. God service i allt som görs.	Andel gode män som är nöjda med servicen.	87%	90%
		Andel huvudmän som är nöjda med sin gode man.	78%	90%
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart utförande av uppdrag.	Andel redovisningar som lämnas in felfria.	92%	90%
		Andel redovisningar som lämnas in via digital tjänst.	36%	50%
		Andel uppdrag där gode män huvudsakligen använder bil.	30%	40%
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Alla huvudmän har en kompetent god man.	Andel certifierade gode män.	5%	30%
		Andel ensamkommande som får god man inom en vecka.	100%	100%
		Andel huvudmän som får god man inom två månader.	81%	100%
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Rätt från början och i rätt tid.	Andel beslut som överklagas.	1%	2%
		Andel redovisningar granskade per 30/6.	100%	100%

FÖRTECKNING

😊 Målet har uppnåtts

😊 Utvecklingen går åt rätt håll

🟠 Ingen analys eller mål tillgängligt

😞 Osäkert om målet kan uppnås

UPPFÖLJNING MILJÖMÅLEN			
Begränsad klimatpåverkan	Utfall	Uppsatt mål	Målbedömning
1.1 Utsläpp av växthusgaser per person	2,2 ton/invånare (2016)	1,5 ton/invånare (2030)	😊
1.2 Utsläpp av växthusgaser per person från vägtrafik	0,7 ton/invånare (2016)	0,2 ton/invånare (2030)	😊
1.3 Utsläpp av växthusgaser per person från energianvändning i bebyggelse	0,9 ton/invånare (2016)	0,7 ton/invånare (2030)	😊
1.4 Klimatpåverkan från konsumtion	Vaneundersökning genomförd (2018)	Ska minska	😞
1.5 Andel uppkommet matavfall som skickas till biologisk behandling	28,6% (2018)	-	🟠
1.6 a) Energianvändning i kommunens egna byggnader	128,2 kWh/m ² (2018)	120 kWh/m ² (2020)	😊
1.6 b) Andel armaturer i kommunens gatubelysning som är utbytt till energisnåla alternativ	Ca 3 600 stycken (2017)	Ska minska	😞
1.7 Klimatpåverkan från kommunens livsmedelsinköp, kg CO ₂ -ekvivalenter/kg mat	2 kg CO ₂ /kg mat (2018)	1,1 kg CO ₂ /kg mat (2030)	😊
Frisk luft	Utfall	Uppsatt mål	Målbedömning
2.1 a) Andel skolor och förskolor där utomhusluften klarar nationellt mål för partiklar	99% (2016)	100% (2025)	😊
2.1 b) Andel skolor och förskolor där utomhusluften klarar nationellt mål för kvävedioxid	100% (2016)	100% (2025)	😊
2.1 c) Andel skolor och förskolor där utomhusluften klarar nationellt mål för bensen	100% (2016)	100% (2025)	😊
2.2 Andel av alla resor i högtrafik som sker med cykel	10% (2015)	10% (2020)	😊
2.3 Antal cyklande vid vissa mätpunkter i förhållande till total befolkning	7,9 passager/invånare (2018)	15 passager/invånare (2030)	😊
2.4 Antal påstigande i kollektivtrafiken i förhållande till total befolkning	0,7 påstigande/invånare (2016)	0,8 påstigande/invånare (2030)	😊
Gifrfri miljö	Utfall	Uppsatt mål	Målbedömning
3.1 Andel punkter på checklistan för gifrfri förskola som förskolorna i snitt klarar av	88% (2018)	100% (2020)	😊
3.2 Skolor, förskolor, lekplatser som är inventerade och åtgärdade avseende särskilt farliga ämnen	Alla förskolegårdar på kommunal mark är inventerade varav 2 åtgärdade (2018)	100% (2030)	😞
3.3 Förorenade markområden som är sanerade	15% (2018)	100% (2030)	😞
3.4 Mängd farligt avfall i soppsäcken	100 g/hushåll/vecka (2014)	0 g (2030)	😞
3.5 Andel ekologisk mat i kommunens verksamheter	30,5% (2018)	75% (2030)	😊
3.6 Andel miljömärkta varor som köps in av kommunen	25,3% (2018)	60% (2030)	😊
3.7 Andel närproducerad mat i kommunens verksamheter inom varugrupperna kött, fågel, mejeri och ägg från djur som är födda, uppfödda och slaktade i Sverige.	77,6% (2018)	90% (2030)	😊
Rent vatten	Utfall	Uppsatt mål	Målbedömning
4.1 Andel badvattenprover som inte har någon anmärkning	95% (2018)	100% (2020)	😊
4.2 Andel vattenförekomster som uppnår god ekologisk status	12% (2018)	100% (2027)	😞
4.3 Andel vattenförekomster som uppnår god kemisk status	62% (2018)	100% (2027)	😞
4.4 Andel sjöar med god status vad gäller övergödning	63% (2018)	100% (2030)	😞
4.5 Antal enskilda avlopp i kommunen	1 973 stycken (2018)	350 stycken (2030)	😞
4.6 Andel båtar som inte använder giftiga båtbottnfärger	38% (2017)	75% (2030)	😊
God bebyggd miljö	Utfall	Uppsatt mål	Målbedömning
5.1a) Andelen kommunal nybyggnation som är klassad som Miljöbyggnad silver eller motsvarande certifiering där kommunen är byggherre	100% (2017)	100% (2025)	😊
5.1b) Antal miljöcertifierade byggnader i Nacka kommun	96 stycken (2018)	400 stycken (2030)	😞
5.2 Framtagen strategi för klimatanpassning av Nacka kommun senast 2018	Nej (2018)	Ja (2018)	😞
5.3 Andel beslutade detaljplaner som arbetar utifrån "riktlinjer för hållbart byggande"	67% (2018)	100% (2020)	😞
5.4 Andel invånare som har högst 1 kilometers gångavstånd till större friluftsområde	83% (2018)	-	🟠
5.5 Andel invånare som har högst 300 meters gångavstånd till ett grönområde eller park	-	Inget mål uppsatt (2018)	🟠
5.6 Andel av befolkningen som bor i bostäder med god ljudmiljö inomhus	88,5% (2017)	95% (2030)	😊
5.7a) Andel årliga markanvisningsavtal på kvartersmark som tillämpar grönytefaktorn	-	-	🟠
5.7b) Andel årliga exploateringsavtal som tillämpar grönytefaktorn	-	-	🟠
Ett rikt växt- och djurliv	Utfall	Uppsatt mål	Målbedömning
6.1 Andel yta av kommunytan som är naturmark med höga naturvärden	6,8% (2018)	10% (2030)	😞
6.2 Andel skyddad naturyta av kommunytan	17,9% (2018)	25% (2030)	😊
6.3 Utveckling för Nackas lokala indikatorarter	-	Utvecklingen ska vara positiv för minst 25 procent av indikatorarterna och oförändrad för övriga.	🟠

Revisorerna i Nacka kommun

Till Fullmäktige i Nacka kommun

Revisionsberättelse år 2018

Vi, av fullmäktige valda revisorer i Nacka kommun, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder samt, som utsedda lekmannarevisorer, även verksamheten i kommunens bolag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återrapportering till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och redovisning samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. EY har biträtt oss vid granskningen.

Vi bedömer att styrelser och nämnder har bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Styrelsernas och nämndernas interna kontroll bedöms i huvudsak ha varit tillräcklig. Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ledamöterna i styrelser och nämnder ansvarsfrihet. Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2018 fastställs. Som underlag för vår bedömning åberopar vi bifogade verksamhetsredogörelse, rapporter och revisionskrivelser. I verksamhetsredogörelsen sammanfattar vi en rad iakttagelser som vi förutsätter ägnas fortsatt uppmärksamhet.

Nacka den 10/4 2019

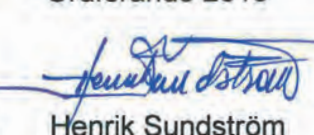

Lars Berglund
Ordförande 2018

Yvonne Wessman
Ordförande 2019

Stefan Herczfeld

Dan Johansson

Kerstin Malmström

Henrik Sundström

Ingegerd Thorngren

Birgitta Westman

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas verksamhetsredogörelse och de sakkunnigas rapporter (nr 1–10) samt våra revisionskrivelser avseende dessa rapporter.

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter respektive den auktoriserade revisorns revisionsberättelser från de kommunalägda bolagen

